

Styrelsen for
Dataforsyning og
Effektivisering

Vejledning i adressereglerne

Fastsættelse af vejnavne og adresser efter
adressesloven og bekendtgørelse om vejnavne og adresser

Version 1.1 af 1. juli 2020

**Styrelsen for Dataforsyning og
Effektivisering**

Rentemestervej 8
2400 København NV
T: 72 54 55 00
E: sdfe@sdfe.dk
www.sdfe.dk

ISBN 978-87-94056-00-7

Illustrationer:

Delvist modificeret efter de oprindelige, som er udarbejdet af Jens Møller Nicolaisen, Møller Nicolaisen design.

Samt illustrationer fra Adresseprogrammet, skærbilleder fra DAR samt Styrelsen for Dataforsyning og Effektiviserings fotos.

København den 1. april 2019

Dokumenthistorik

Vejledningen udbygges og revideres løbende. Neden for vises, hvilke ændringer der er foretaget. Korrekturrettelser, opdatering af links og lignende mindre redaktionelle justeringer specificeres ikke.

Version	Dato	Ændring
1.0	1. april 2019	Offentliggjort første gang.
1.0.1	24. april 2020	<p>Kapitel 10 Adgangspunkt Den indledende tekst før afsnit 10.1 er justeret, og der er tilføjet et afsnit om tekniske standarder for adgangspunkter i DAR.</p> <p>Afsnit 10.2.1 Sådan placeres adgangspunkter i bygninger Tekst og figurer er præciseret i forhold til, at adgangspunkter skal placeres ca. 3 meter inden for bygningens omrids. Figur 14a er tilføjet.</p> <p>Kapitel 11 Vejpunkt Tilføjelse i den indledende tekst før afsnit 11.1 om, at adgangspunkter tilknyttet en bygning skal placeres ca. 3 meter inden for bygningens omrids, hvilket ikke helt har været muligt at illustrere på figurerne i kapitlet. Der er også tilføjet et afsnit om tekniske standarder for vejpunkter i DAR.</p> <p>Afsnit 11.2.2 Vejpunkter placeres ikke i indkørsler Overskriften til afsnittet er fjernet, så indholdet nu hører under afsnit 11.2.1. Nummereringen af de efterfølgende afsnit frem til 11.3 er rettet som konsekvens. Teksten mellem figur 22 og 23 er justeret. Der er indsat en ny illustration i figur 24, og figurteksten er justeret.</p>
1.1	1. juli 2020	<p>Ordlisten Vejbegreberne er justeret. "Indkørsel" og "CVF" er tilføjet.</p> <p>Afsnit 3.3 Undgå at fastsætte administrative adresser Sprogligt justeret.</p> <p>Afsnit 5.2.1 Vejnavnelinje Tilføjelse i forhold til adressefastsættelse til en plads.</p> <p>5.4.1.1 Oplysninger om vejstatus og vejmyndighed Helt nyt afsnit om Den Centrale Vej- og Stifortegnelse (CVF).</p>

		<p>5.4.2 Vejnavnes entydighed Sprogligt justeret.</p> <p>5.4.6 Vejnavn ved fysisk opdeling af vejforløb Omskrevet.</p> <p>5.4.7 Ændring af vejnavn ved opdeling af en navngiven vej Helt nyt afsnit.</p> <p>5.5 Vejadresseringsnavn og udtalt vejnavn Tilføjelse om udtalt vejnavn.</p> <p>5.6 Retskrivning og regler om hvordan vejnavn og vejadresseringsnavn skrives Identisk indhold men omstruktureret, så reglerne står i afsnit 5.6, og det overordnede formål med reglerne står i et nyt afsnit 5.6.1 Årsager til at skrivemåden af vejnavne er vigtig.</p> <p>Afsnit 5.9 om registrering i DAR Tilføjelse om registrering af nøjagtighedsklasse i DAR.</p> <p>Afsnit 5.12 Skiltning af vejnavne Omskrevet og flyttet til afsnit 12.1 Vejnavneskilt.</p> <p>10.2.2.3 Kolonihaveområder Tilføjelse om adgangspunktets placering.</p> <p>11.2.1 Vejpunktet placeres på den adgangsgivende vej – ikke i indkørslen Tekst om ikke at placere vejpunkter på parkeringsarealer er slettet.</p> <p>11.2.2 Vejpunkt og indkørsel Helt ny tekst om placering af vejpunkter ved indkørsler, da "indkørsel" som noget nyt er defineret i ordlisten. Nye figurer, der illustrerer vejpunkters placering i denne kontekst, er indsat. Den efterfølgende afsnitsnummerering er rettet som konsekvens.</p> <p>Afsnit 12.1 Vejnavneskilt Omskrevet.</p> <p>Kapitel 15 Landinspektørens forslag til adgangspunkt og vejpunkt Kapitlet er slettet, da landinspektører fra den 1. juli 2020 ikke længere skal foreslå adgangspunkter og vejpunkter. Øvrige omtaler af dette i vejledningen er også slettet.</p> <p>Bilag B. Kontaktinformationer Mailadresse vedrørende DAR er rettet.</p>
--	--	--

		<p>Tilføjelse af kontaktinformationer vedrørende henvendelser om retsbygninger og politiets bygninger.</p> <p>Overordnet Nummerering af figurer og afsnit er ændret som konsekvens af de ovenstående rettelser.</p>
--	--	--

Indholdsfortegnelse

Dokumenthistorik	3
Indholdsfortegnelse	6
Indledning.....	7
Ordliste.....	8
1. Generelt om adresser og adressefastsættelse	13
2. Adressearbejdets organisering og samarbejde med eksterne parter.....	18
3. Adresser.....	20
4. Hvad indgår i en adresse?	28
5. Navngiven vej, vejnavnebeliggenhed og vejnavn	30
6. Husnummer	49
7. Etage- og dørbetegnelse	55
8. Supplerende bynavn.....	59
9. Postnummer	63
10. Adgangspunkt	65
11. Vejpunkt	73
12. Skiltning	84
13. Oplysningspligt og besigtigelse	92
14. Sagsbehandling (parthøring, begrundelse, klage m.v.).....	96
Bilag A. Sådan gengives adressen	106
Bilag B. Kontaktinformationer	109

Indledning

De gældende regler om vejnavne og adresser er fastsat i:

- [Adresseloven, lov nr. 136 af 1. februar 2017](#)
- [Bekendtgørelse nr. 271 af 13. april 2018 om vejnavne og adresser \(adressebekendtgørelsen\)](#)

Korrekte og opdaterede adressedata findes i Danmarks Adresseregister (DAR), som siden den 7. maj 2018 har været den autoritative kilde til oplysninger om vejnavne og adresser. Sammen med de øvrige grunddataregistre udgør DAR ryggraden i den offentlige forvaltning.

Ajournførte vejnavne og adresser kan hentes vederlagsfrit og digitalt fra DAR. Brugen af adressedata af høj kvalitet betyder en mere effektiv offentlig sektor og værdiskabelse i private virksomheder samt naturligvis fordele for borgerne, når de bruger adresser på nettet.

Om denne vejledning

Denne vejledning beskriver og forklarer reglerne i adresseloven og adressebekendtgørelsen samt enkelte funktionaliteter i DAR, der knytter sig hertil. Formålet med vejledningen er at lette kommunernes arbejde som adressemyndighed, herunder fortolkningen og anvendelsen af adressereglerne.

Vejledningen erstatter de tidligere vejledninger og eksempelsamlingen fra 2009, 2014 og 2018. Der tages forbehold for eventuelle fejl, mangler eller uklarheder i vejledningen.

Vejledningen er ikke et retsgyldigt dokument. Det er ordlyden i lov og bekendtgørelse, der er gældende ret.

Vejledningen udgives digitalt og opdateres løbende. Information om opdateringer mv. fremgår af dokumenthistorikken foran. Vejledningen kan findes på danmarksadresser.dk.

Kan, skal og bør

Hvor der i bekendtgørelse er anvendt "kan" og "skal", eller hvor dette fremgår med et andet ordvalg, er denne terminologi videreført i vejledningen. Derudover anvendes der i vejledningen "bør" og "anbefaling" i betydningen opfordring, når noget med fordel kan gøres.

Tak til referencegruppen

Vejledningen er blevet til i et samarbejde med repræsentanter fra kommunerne samt PostNord Danmark, som har ydet sagkyndig bistand. Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering (SDFE) vil gerne benytte lejligheden til at sige tak for dette værdifulde samarbejde. Arbejdsgruppen bag denne vejledning er:

Karina L. Vintersborg, SDFE

Godik Sloth Godiksen, SDFE

Lasse Olesen og Charlotte Fjordvang, Aalborg Kommune

Mai-Britt Pedersen, Randers Kommune

Maria Westergaard Vester, Vejle Kommune

Nete Gjerrild Weng, Københavns Kommune

Maria Kossmann, PostNord Danmark

Ordliste

Ord og begreber i ordlisten er defineret i henhold til deres anvendelse i denne vejledning og kan derfor i anden sammenhæng have en anden betydning.

Adgangsvej: Indkørsel, sti, port eller lignende, som man benytter for at komme fra den adgangsgivende vej ind på ejendommen og hen til den eller de pågældende indgangsdør(e).

Adgangsgivende vej: Den offentlige vej, private fællesvej eller private vej, som giver adgang til ejendommen dvs. den navngivne vej.

Adgangspunkt: Et geografisk punkt i terrænplan, som repræsenterer en adresses beliggenhed, jf. bek. § 2, nr. 1.

Adresse: En sammensat betegnelse, som udpeger og benævner en bestemt adgangsvej til et ubebygget areal, en bygning, en del af en bygning, et teknisk anlæg el. lign., jf. lov § 6 og bek. § 2, nr. 2.

Adressebetegnelse: En angivelse af hvad, hvilke elementer, der indgår i en adresse.

Adressemyndighed: Kommunalbestyrelsen, den myndighed, der er ansvarlig for at fastsætte vejnavne, supplerende bynavne og adresser. Ofte er denne opgave helt eller delvist uddelegeret til den kommunale forvaltning.

Anløbssted: Et sted, ofte med konstruktioner som bådebroer, moler eller kaj, hvor et skib eller en båd kan lægge til.

Autoritative data: Korrekte, gyldige og pålidelige oplysninger om vejnavne og adresser, som er fastsat og registreret af adressemyndigheden i Danmarks Adresseregister.

AWS Suiten: Adresse Web Service. En fælles betegnelse for en række services, som tilbyder it-systemer adgang til data og funktionalitet om Danmarks adresser.

BBR: Bygnings- og Boligregistret, som er et grunddataregister. BBR indeholder oplysninger om bygninger, tekniske anlæg og bolig- og erhvervsenheder.

Bekendtgørelsen/bek.: Anvendes i denne vejledning om bekendtgørelse nr. 271 af 13. april 2018 om vejnavne og adresser (adressebekendtgørelsen), der er trådt i kraft den 7. maj 2018.

Bolig: En enhed, som i Bygnings- og Boligregistret (BBR) er registreret til boligformål.

CPR-vejregister: Register, der udstiller data om vejnavne og distrikter på baggrund af data fra DAR.

CVF: Vejdirektoratets Centrale Vej- og Stifortegnelse som bl.a. indeholder information om vejstatus, og hvem der er ansvarlig vejmyndighed for de enkelte veje og stier i Danmark.

- DAGI:** Danmarks Administrative Geografiske Inddeling. Register over de officielle administrative afgrænsninger i Danmark, herunder sogne, kommuner, regioner, retskredse, politikredse, opstillingskredse, postnumre, afstemningsområder og supplerende bynavne.
- Danske Stednavne:** Det officielle register for danske stednavne, som alle er registreret med en geografisk placering: alt lige fra træet Kongeegen og byen Centrum til øen Fyn. Der er ca. 140.000 stednavne i alt i registret.
- DAR:** Danmarks Adresseregister. Grunddataregister over de autoritative oplysninger om vejnavne og adresser i Danmark.
- Dataansvarlig myndighed for DAR:** Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering (SDFE).
- Datafordeleren:** En distributionskanal. Indgang til offentlige grunddata fra Danmarks myndigheder. Grunddata er oplysninger om personer, virksomheder, adresser, ejendomme og geografi.
- Erhvervsenhed:** En enhed, som i Bygnings- og Boligregistret (BBR) er registreret til erhvervsformål.
- Fastsætte:** Både den handling, hvorved en ny betegnelse, eksempelvis et vejnavn, et supplerende bynavn eller en adresse, bestemmes første gang, og den handling hvorved en eksisterende betegnelse ændres eller nedlægges, jf. bek. § 2, nr. 3.
- Grund:** Et areal. Det kan være et jordstykke, men kan også være en del af et jordstykke.
- Grunddata:** Grunddata er de fundamentale oplysninger, som indgår i myndighedernes daglige sagsbehandling. Det er fx oplysninger om personer, virksomheder, adresser, ejendomme og geografi, dvs. digitale kort.
- Grunddataregister:** Et register der indeholder autoritative data eller officielle oplysninger inden for et givent område fx vejnavne og adresser (DAR) eller personoplysninger (CPR), som den offentlige sektor forvalter på baggrund af.
- Grundejer:** Ejeren af et jordstykke.
- GeoDanmark:** GeoDanmark er et samarbejde mellem staten i regi af Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering og de 98 kommuner om at vedligeholde en kortlægning af by og landskab, herunder veje. Data er registreret og vedligeholdes i forvaltningssystemet GeoDK.
- Hverdag:** Hver af ugens dage med undtagelse af lørdag, søndag, helligdage, grundlovsdag, juleaftensdag og nytårsaftensdag, jf. bek. § 2, nr. 4.
- Indkørsel:** Kortere strækning fx flisebelagt opkørsel, hjulspor mv., der benyttes for at komme fra den adgangsgivende vej til en eller få adresser. En indkørsel kan være lang (fx på landet til en gård) eller kort (fx til et parcelhus). Har denne strækning sit eget selvstændige vejnavn, anses strækningen ikke som en indkørsel.

- Jordstykke:** Et areal identificeret ved et matrikelnummer og ejerlav, jf. bek. § 2, nr. 5. Stort set hele Danmarks areal er jordstykker også fx statsejede arealer og fredede områder. De kan være bebygget eller uden bygninger. Veje, søer og enkelte andre arealer er ikke jordstykker. Størrelsen af jordstykker kan variere meget.
- Loven/lov:** Anvendes i denne vejledning om adresseloven, lov nr. 136 af 1. februar 2017.
- Matriklen:** Et grunddataregister der indeholder informationer om ejendomsregistrering, bl.a. matrikelnumre og matrikelkort.
- Navngiven vej:** Et samlet færdselsareal, uafhængigt af kommunegrænser, for hvilket der er fastsat ét vejnavn, jf. bek. § 2, nr. 6. I det tidligere regelgrundlag samt vejledninger benævnt vej. Til en navngiven vej er der tilknyttet et vejnavn, og dette vejnavns beliggenhed (virkeområde) er enten beskrevet ved en vejnavnelinje eller et vejnavneområde.
- Nålestiksprincippet:** En systemmæssig sammenkobling af en række data fra forskellige grunddataregistre, der betyder, at det ud fra en geografisk placering (X, Y-koordinat) fx en specifik adresse (adgangspunkt) er muligt at koble fx jordstykke, postnummer, valgdistrikt og sogn mv., til den pågældende adresse.
- Offentlig vej:** Vej, gade, bro eller plads, der er åben for almindelig færdsel, og som administreres af stat eller kommune. De offentlige veje inddeles i statsveje og kommuneveje, jf. § 3, nr. 2, i lov om offentlige veje m.v. (vejloven).
- Postnummer:** I DAR sammenhæng omfatter postnummer også den geografiske afgrænsning af postnummerområdet (postdistrikt).
- Privat fællesvej:** Vej, gade, bro eller plads, der ikke er en offentlig vej, og som fungerer som færdselsareal for anden ejendom end den ejendom, som vejen ligger på. Det er endvidere en betingelse, at ejendommene ikke ejes af samme person/personkreds, jf. § 10, nr. 3, i lov om private fællesveje (privatvejsloven).
- Private veje og andre færdselsarealer og områder (end offentlige veje og private fællesveje):**
Private veje er veje, gader, broer eller pladser, der ikke opfylder betingelserne for at være offentlig vej eller privat fællesvej, jf. § 10, nr. 9, i lov om private fællesveje (privatvejsloven). Private veje kan fx være interne veje i større boligforeninger, kolonihaveforeninger, ved større institutioner, universiteter, hospitaler og industrivirksomheder, på lufthavns- og havneområder samt veje i skove, uanset om de er offentligt ejet eller privat ejet.
Andre færdselsarealer og områder skal forstås bredt og omfatter fx offentlige stier, mindre øer og andre særligt geografisk afgrænsede områder, som ikke har et egentligt vejnet.
- Registreringsansvarlig:** Den adressemyndighed, der er ansvarlig for at registrere et vejnavn, vejnavnebeliggenhed og evt. husnummerintervaller i DAR. Alle navngivne veje har en registreringsansvarlig adressemyndighed.

Reserveret vejnavn: Et vejnavn som en adressemyndighed har reserveret i DAR til senere brug.

Samlet fast ejendom: Ét matrikelnummer eller flere matrikelnumre, der ifølge notering i Matriklen skal holdes forenet, jf. bek. § 2, nr. 7.

Samråd: En fremgangsmåde, hvor adressemyndigheden i samarbejde med en part søger at opnå enighed.

Samtykke: En fremgangsmåde hvor adressemyndigheden og en part skal opnå enighed.

SDFE: Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering.

Statsvej: En offentlig vej, der administreres af staten fx motorveje. I bilag 1 til lov om offentlige veje m.v. (vejloven) findes en oversigt over veje, der administreres som statsveje.

Stednavneudvalgets fortegnelse over danske stednavne: Stednavneudvalget (under Kulturministeriet) har autoriseret den officielle stavemåde for ca. 25.000 stednavne i Danmark for at sikre entydighed i de mest anvendte stednavne. Udvalget publicerer en liste over disse på: https://www.stednavneudvalget.ku.dk/autoriserede_stednavne/

Supplerende bynavn: Et navn der knyttes til en række adresser i et bestemt område.

UUID: Forkortelse af "Universally Unique IDentifier". En entydig unik kode eller nøgle for et objekt i et it-system.

Vejmyndighed: Den myndighed, som administrerer en offentlig vej eller offentlig sti, jf. lov om offentlige veje m.v. (vejloven).

Vejmidte: En geografisk linje der repræsenterer midten af et færdselsareal benyttet til motoriseret, gående, cyklende eller ridende færdsel og er registreret og udstillet af GeoDK. I vejledningen bruges ordet vejmidte om en GeoDanmark vejmidte.

Vejnavn: Et egennavn, som udpeger og benævner en del af vej- eller stinettet eller lignende færdselsarealer, jf. bek. § 2, nr. 8.

Vejnavnelinje: En geografisk linje, som repræsenterer det omtrentlige forløb af en navngiven vej, jf. bek. § 2, nr. 9. Vejnavnelinjen angiver vejnavnets beliggenhed (virkeområde).

Vejnavneområde: Et geografisk område, som repræsenterer den omtrentlige beliggenhed af en navngiven vej, således at den kan lokaliseres i forhold til andre navngivne veje i nærheden, jf. bek. § 2, nr. 10. Vejnavneområdet angiver vejnavnets beliggenhed (virkeområde).

Vejnet: Det samlede system af veje, jf. bek. § 2, nr. 11.

Vejnavnebeliggenhed: En fælles betegnelse for vejnavnelinje og vejnavneområde.

Vejpunkt: Et geografisk punkt, der repræsenterer det sted på den navngivne vej, som er adgangsgivende til et bestemt adgangspunkt, jf. bek. § 2, nr. 12. Et vejpunkt knyttes op på den del af den navngivne vej, hvor det er muligt at "køre".

Vejret: Den ret, som den til enhver tid værende ejer af en ejendom har over en privat fællesvej eller privat fællessti til at benytte den pågældende private fællesvej eller fællessti som færdselsareal for ejendommen, jf. § 10, nr. 5, i lov om private fællesveje (privatvejsloven).

Vejtilslutningspunkt: Det punkt, hvor en vejnavnelinje eller et vejnavneområde knyttes til det øvrige vejnet.

1. Generelt om adresser og adressefastsættelse

1.1 Formålet med at fastsætte adresser

Formålet med adresser er, at vi skal kunne finde vej.

I hverdagen anvendes korrekte og præcise adresser til bl.a. ruteplanlægning, udbringning af post og varer, i udrykningssituationer, hvor beredskabet skal finde vej og i den offentlige administration.

Behovet for adresser har ændret sig i takt med samfundets og teknologiens udvikling, hvor digitaliseringen og anvendelsen af satellitbaseret navigation (GPS) har vundet frem. Smartphones med kortfunktioner har ligeledes muliggjort en langt bredere anvendelse af adresser.

Et velfungerende adressesystem er så indgroet i vores dagligdag, at vi knapt bemærker det og måske kun tænker på det, når det ikke fungerer. Sammenlignet med andre lande er adressesystemet i Danmark meget homogent, dækkende og velfungerende, og adressedata udgør således et vigtigt fundament for infrastrukturen.

Når hele samfundet bruger adressedata mere intensivt end nogen sinde før, er det endnu mere vigtigt, at adresserne er korrekte og præcise. Det er derfor nødvendigt, at adresserne fastsættes efter samme systematik, så det er nemt at orientere sig og finde vej – uanset, hvor i landet man er, og både med og uden brug af navigationssystemer.

Formålet med at fastsætte vejnavne og adresser er beskrevet i adressedovens § 1, nr. 1, og adressebekendtgørelsens § 1, stk. 2.

1.2 Adresser skal være synlige

Som vejvisersystem har adresserne den særlige egenskab, at de skal være synlige. Tydelige skilte, som viser vejnavne, husnumre, evt. etage- og betegnelse betyder, at vi kan finde frem til den rigtige hoveddør alene ved hjælp af en adresse og vores øjne.

Hvis skiltene mangler eller er utydelige, eller hvis adresseringen er ulogisk, skal vi bruge længere tid på at finde frem – eller må helt opgive.

Tydelige skilte er især vigtige for dem, der ikke har lokalkendskab. Postbuddet kender måske forholdene, men fragtfirmaer og ferieaflysere skal også kunne finde frem. Man kan heller ikke forvente, at beredskabet automatisk kender de lokale forhold.

1.3 Adresser som samfundsressource gennem Grunddataprogrammet

Adressedata er en del af det fællesoffentlige Grunddataprogram, som siden 2013 har arbejdet for at samle og genbruge grunddata på tværs af statens it-systemer.

Parterne bag Grunddataprogrammet er Regeringen, KL (Kommunernes Landsforening) og Danske Regioner.

Et af Grunddataprogrammets otte delprojekter er Adresseprogrammet, hvis vigtigste opgave har været at etablere og drifte ét fælles register med korrekte og opdaterede adresser, som et fælles grundlag for en effektiv, sammenhængende digital forvaltning.

Anvendelse af grunddataregistrene med de samme ajourførte grunddata har stor betydning for at opnå en mere effektiv offentlig administration. Både stat, regioner og kommuner drager nytte af, at det er de samme pålidelige og ensartede adresseoplysninger, der anvendes overalt.

Også private virksomheder og andre, som behandler oplysninger, hvori der indgår adresser, har en interesse i at bruge frie og opdaterede adressedata som grundlag for udvikling af nye produkter og tjenester. For den private sektor vil især navigationssystemer med automatiske opdateringer af adressedata skabe mulighed for store samfundsøkonomiske besparelser og i yderste konsekvens redde liv.

1.4 Autoritative og kvalitetssikrede adressedata i Danmarks Adresseregister (DAR)

Oplysninger om alle vejnavne og adresser i Danmark er samlet i grunddataregistret Danmarks Adresseregister (DAR). DAR er den autoritative kilde til oplysninger om vejnavne og adresser i Danmark (lov § 1, nr. 2).

Det er adressemyndigheden i de enkelte kommuner, der fastsætter og registrerer oplysninger om vejnavne, adresser og supplerende bynavne i DAR (*bek. § 1, stk. 1*).

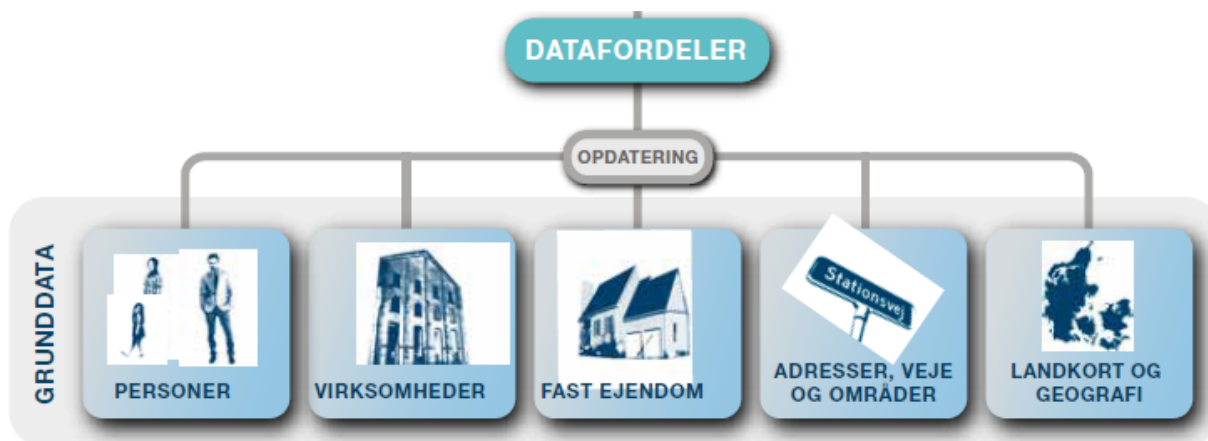
Hensigten med at oprette ét samlet adresseregister er at have korrekte og standardiserede oplysninger om vejnavne og adresser, som også bruges af de andre grunddataregistre. Data kan bl.a. via Datafordeleren kombineres og anvendes sammenhængende med de andre grunddataregistre:

- Bygnings- og Boligregistret (BBR) – bygninger, enheder, tekniske anlæg
- Danmarks Administrative Geografiske Inddeling (DAGI) – supplerende bynavn, postnummer, kommunegrænser, afstemningsområder, sogne, politi- og retskredse mv.
- Danske Stednavne (DS) – stednavne
- Det Centrale Personregister (CPR) – personer
- Det Centrale Virksomhedsregister (CVR) – virksomheder
- Ejendomsbeliggenhedsregistret (EBR) – ejendommens beliggenhedsadresser
- Ejerfortegnelsen (EJF) – ejeroplysninger om fast ejendom
- GeoDanmark (GeoDK) – geografi om veje og bygninger
- Matriklen – jordstykker og øvrig fast ejendom

Ajourførte adressedata fra DAR sikrer en bedre kvalitet og ensartethed af de registrerede oplysninger om vejnavne og adresser. Adressedata skal således kun rettes én gang, ét sted, og der skal derfor ikke længere bruges ressourcer på at ajourføre adressedata i flere offentlige registre, som det har været praksis, indtil DAR blev etableret. Det sparer ressourcer i den offentlige administration og sikrer et bedre grundlag for arbejdet hos bl.a. politi og beredskab, der alle er afhængige af præcise adresser. Samtidig sikres effektiv brug af adressedata og en forenkling af kommunernes registrering af vejnavne og adresser.

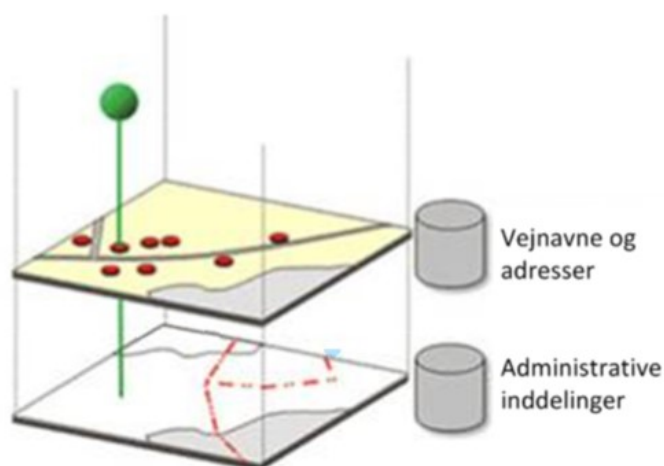
Adressedata fra DAR stilles frit til rådighed digitalt for alle (*lov § 1, nr. 3*).

Adressedata kan hentes via Datafordeleren og AWS Suiten. Den private sektor og alle andre har derfor også adgang til opdaterede adressedata. Der henvises til afsnit 1.7 for information om, hvor adressedata hentes.

Figur 1. Data fra grunddataregistrene distribueres via Datafordeleren.

Det er integrationen af grunddataregistrene DAR og DAGI, der gør det såkaldte nålestiksprincip muligt. Nålestiksprincippet betyder, at det ud fra enhver geografisk placering i Danmark (X, Y-koordinat) fx en specifik adresse (husnummeret) er muligt at koble oplysninger om postnummer, valgdistrikt og sogn mv.

Figur 2. Nålestiksprincippet betyder, at der kan hentes en række oplysninger om fx postnummer og eventuelt supplerende bynavn for hver enkelt adresse. Dataintegration mellem DAR og DAGI sikrer, at der ikke kan eksistere adresser, som ikke er tilknyttet et postnummer.

Systemintegrationen af grunddataregistrene DAR og Danmarks Administrative Geografiske Inddeling (DAGI) er med til at sikre, at oplysningerne på valgkortene er korrekte, så hver stemmeberettiget person kan stemme i det rigtige valgdistrikt i den korrekte valgkreds.

Bestemmelsen, om at de andre grunddataregistre skal anvende DAR som autoritativ kilde til adressedata, står i lovens § 16, stk. 2.

1.5 Sikring af en fortsat høj kvalitet af adressedata i DAR

Kvalitet og aktualitet af de nuværende adressedata er gennem de senere år blevet forbedret. Vores øgede brug af internet, GPS-baserede systemer, smartphones osv. stiller nemlig helt nye krav om, at data er meget præcise og ajourførte. Det er derfor vigtigt også fremadrettet at sikre en god kvalitet og aktualitet af adresserne.

Både offentlige myndigheder, beredskabet og virksomheder som fx forsyningsselskaber, banker, forsikringsselskaber og byggeentreprenører, der bruger adressedata fra DAR, har behov for korrekte oplysninger om adressen. Derfor er det centralt, at eventuelle fejlagtige oplysninger rettes hurtigst muligt.

For at sikre valide adressedata har adressemyndigheden pligt til at foretage ændringer, hvis eksisterende vejnavne og adresser ikke er fastsat og registreret i overensstemmelse med bekendtgørelsens regler. Adresser og vejnavne skal rettes både, hvis udefra kommende forhold ændrer forudsætningerne for de betegnelser, der indgår i adressen, og hvis adressemyndigheden selv bliver opmærksom på fejl ved adressen eller en del af den.

Fejl eller mangler skal rettes ved kilden dvs. i DAR, således at alle, der bruger disse adressedata, får gavn af rettelsen (*bek. § 46, stk. 1-2 og stk. 4*).

Vær opmærksom på, at systemintegrationen til de andre grunddataregistre og distributionen til eksterne it-systemer, der abonnerer på hændelser fra datafordeleren og AWS Suiten betyder, at ændringer i adressedata inden for få minutter kan ses og benyttes, fx af CPR og den finansielle sektor. Også leverandøren af sundhedskort får øjeblikkelig besked. Det kan derfor være uheldigt, hvis der ændres i adressedata ved en fejl.

1.6 Indberetning af fejl og mangler i vejnavne og adresser

Offentlige myndigheder er forpligtet til at indberette fejl og mangler i vejnavne og adresser til adressemyndigheden (*lov § 16, stk. 4*).

Borgere og virksomheder fx taxachauffører og Rejseplanen, som ønsker at gøre opmærksom på en mulig fejl eller rettelse til en adresse, et adgangspunkt eller vejpunkt, kan henvende sig til de respektive kommuners adressemyndighed.

1.7 Adressedata stilles frit til rådighed digitalt og kan hentes af alle

Adressedata fra DAR stilles frit og digitalt til rådighed for alle (*lov § 1, nr. 3*). De kan hentes via:

- Datafordeleren på datafordeler.dk
- AWS Suiten på <https://aws.dk>.

Datafordeleren er den offentlige sektors distributionsplatform, der er etableret som en del af Grunddataprogrammet. Den erstatter en række offentlige distributionsløsninger og sikrer, at myndigheder og virksomheder får nem og sikker adgang til grunddata i ét samlet system.

AWS Suiten er en fælles betegnelse for en række services, der tilbyder it-systemer adgang til data og funktionalitet om Danmarks adresser. Formålet med AWS Suiten er at give alle mulighed for at anvende

autoritative adresser i deres it-systemer. En del af AWS Suiten er DAWA, som er en slags datafordeler for udviklere, der leverer adressedata i it-systemer.

Træk og download af adressedata via Datafordeleren og AWS Suiten er steget markant de seneste år, og det viser, at adressedata bruges og medvirker til at skabe værdi i samfundet. Tusindvis af it-systemer bruger adressedata. Både private erhverv eksempelvis forsyningsselskaber, navigationsvirksomheder, salgs- og fragtbranchen men også store offentlige platforme som fx SKAT, Rejseplanen, sundhed.dk bruger opdaterede adresser i deres daglige arbejde og tjenester.

På begge platformes hjemmesider er information om, hvordan man henter data, og hvilke data, der er tilgængelige.

Adressedata kan desuden ses på danmarksadresser.dk

2. Adressearbejdets organisering og samarbejde med eksterne parter

2.1 Kommunen fastsætter og registrerer vejnavne, adresser og supplerende bynavne

Kommunalbestyrelsen har som adressemyndighed ansvar for at fastsætte og registrere vejnavne, adresser og supplerende bynavne i kommunen efter de gældende regler (*lov § 2 og bek. § 1, stk. 1*).

Ofte er denne opgave helt eller delvist delegeret til den kommunale forvaltning.

Kommunens opgave som adressemyndighed består både i at fastsætte nye vejnavne, adresser og supplerende bynavne, ændre eksisterende eller nedlægge disse, hvis det skønnes at være hensigtsmæssigt. Selv om adresserne i et bestemt område opfylder reglerne, kan kommunen beslutte, at adresserne bør ændres eller suppleres, eksempelvis for at gøre det lettere for beredskabet at finde vej.

Der er dog undtagelser til, at adressemyndigheden skal fastsætte adresser. Det er i situationer, hvor det er muligt for adressemyndigheden at fastsætte adresser til ejendomme, bygninger eller tekniske anlæg, der anvendes af Forsvars- eller Justitsministeriet.

Også vejnavne skal i nogle tilfælde fastsættes efter samtykke fra andre fx Vejdirektoratet, Forsvarsministeriet og Justitsministeriet eller i samarbejde med andre grundejere.

2.2 Organisering internt i kommunen

Den kommunale forvaltnings arbejde med adresser, registrering i BBR, bopælsregistrering, byggesager, GeoDanmark vejmidter mv. har ofte overlap og samarbejdsflader på tværs af kommunens interne organisering.

Uanset hvordan kommunen har valgt at tilrettelægge opgaverne, er det vigtigt, at medarbejdere, der fastsætter adresser har et godt kendskab til adressereglerne og fastsætter adresser i overensstemmelse hermed. Derudover har det stor betydning, at ansvarsforholdene er tydelige, og at der er et tæt samarbejde mellem de involverede.

2.2.1 Samarbejde og snitflader til eksterne parter

Ved organiseringen af opgaverne med vejnavne og adresser bør kommunen endvidere tage hensyn til, at forskellige eksterne parter skal inddrages i beslutningsprocessen – både før og efter, en ny adresse fastsættes.

Ofte omfatter arbejdet med adressefastsættelse mv. samarbejde eller høring af eksterne parter, fx en privat grundejer, bygherre og andre interessenter, før beslutningen kan træffes.

Det kan være en fordel at informere borgerne om kommunens arbejdsgange i forhold til forskellige typer af sager, så borgeren har en forventning til, hvor lang tid deres sag tager at behandle.

Behovet for inddragelse af eksterne parter kan omfatte fx:

- **Krav ift. adressereglerne**
I bestemte situationer skal vejnavnet og adresser fastsættes efter samtykke fra eller i samarbejde med andre myndigheder. Det kan både være statslige myndigheder som Vejdirektoratet, hvis fx det drejer sig om et vejnavn for en statsvej, Forsvar- eller Justitsministeriet, hvis der skal fastsættes adresser til bygninger, der anvendes af disse ministerier, eller det kan være en anden kommune, når en vej krydser kommunegrænsen, eller hvis adresse og adgangsvej ligger i hver sin kommune.
- **Forespørgsel hos PostNord Danmark**
Postnummergrænser opdateres af SDFE i DAGI på baggrund af oplysninger fra PostNord Danmark. Er der tvivl om, hvilket postnummer en bestemt adresse er placeret i, eller hvis der ønskes et nyt eller ændret postnummer, skal adressemyndigheden kontakte PostNord Danmark på e-mail: OPMPostnummer@postnord.com
- **Beredskabet ift. sikkerhed ved brand**
For større bebyggelser og for bygninger med særlige krav til beredskab, flugtveje mv. kan fastsættelsen af adresser drøftes med det lokale beredskab.
- **Tværkommunale samarbejder, museer, forsyningsselskaber mv.**
Der kan findes andre formelle eller uformelle aftaler mellem kommunen og andre parter om at drøfte fx navngivningen af veje. Nogle kommuner drøfter ofte sagen med det lokale museum eller lokalhistoriske arkiv, politiet eller PostNord Danmark.
- **Indhentning af ejeroplysninger**
Der kan være behov for at rekvirere oplysninger om de faktiske forhold (herunder adresseforhold) på en ejendom ved henvendelse til ejeren, som i medfør af adressereglerne har pligt til at give disse oplysninger (*lov § 8 og bek. § 47*).
- **Partshøring efter forvaltningsloven**
Det er vigtigt, at der i den kommunale forvaltning er opmærksomhed på forvaltningslovens almindelige regler om partshøring, begrundelse og klageadgang, som også gælder på adresseområdet. Det betyder, at kommunen i mange situationer – forud for at afgørelsen træffes – har pligt til at høre de parter, som har en væsentlig interesse i sagen. Se nærmere om partshøring i afsnit 14.2. Til brug for forvaltningen af adresseopgaverne i kommunen findes en række brevskebeloner mv. på danmarksadresser.dk

2.2.2 Information til eksterne parter om nye, ændrede og nedlagte veje (hændelser)

Oplysninger om nye, ændrede og nedlagte veje er frit tilgængelige via Datafordeleren eller AWS Suiten.

SDFE arbejder på også at udstille disse oplysninger på danmarksadresser.dk til brug for mindre forsyningsselskaber, lokale virksomheder samt forskellige distributionselskaber, der har behov for ajourførte vejdata, men ikke har den fornødne ekspertise til at implementere de nødvendige løsninger.

3. Adresser

En adresse er defineret som:

- *En sammensat betegnelse, som udpeger og benævner en bestemt adgangsvej til et ubebygget areal, en bygning, en del af en bygning, et teknisk anlæg el.lign. (bek. § 2, nr. 2)*

3.1 Adressens funktion

Adressen er en vejviser, som angiver vejen til en given position.

Hvis adressen er fastsat til et ubebygget areal, angiver adressen adgangsvejen fra vejarealet og ind på grunden, dvs. svarende til indkørsel, låge el. lign. Der kan godt fastsættes to eller flere adresser til det ubebyggede areal, hvis der er flere forskellige adgangsveje til arealet, svarende til forskellige indkørsler eller låger, fra samme vej eller eventuelt fra forskellige veje.

Er adressen fastsat til en bygning fx et parcelhus, angiver adressen adgangsvejen frem til den pågældende udefra kommende indgang til bygningen. Har bygningen flere indgangsdøre, kan der være én adresse til hver indgang, fx hvis der er både bolig og erhverv.

Hvis adressen er fastsat til en bestemt del af en bygning, angiver adressen adgangsvejen fra indgangsdøren i terræn, op ad trappen og frem til den rigtige dør på etagen, dvs. lejlighedens entrédør.

I visse tilfælde er adressen blot fastsat til én bestemt etage i opgangen, måske fordi der kun er én dør på etagen, eller fordi én enkelt adresse er tilstrækkelig, som fx en bolig i et flerfamiliehus i to etager. I så fald angiver adressen blot adgangsvejen fra indgangsdøren og op ad trappen til den rigtige etageafsats.

For et fritliggende teknisk anlæg angiver adressen adgangsvejen til anlægget, som om det var en bygning. Når det gælder husbåde og herunder også restaurationsbåde angiver adressen adgangsvejen til den faste bro, hvortil husnummeret er fastsat.

I kolonihaveområder, hvor det er tilladt at opføre egentlig bebyggelse på havelodden, angiver adressen adgangsvejen til indgangen på de respektive havelodder. Må der ikke opføres en egentlig bygning på havelodden, fastsættes adressen til kolonihaveområdet hovedindgang.

3.2 Hvad kan og skal have en adresse?

De generelle regler om hvad, der fastsættes adresser til, fremgår af lovens § 7 og bekendtgørelsens §§ 25-26. Derudover er der regler om adressefastsættelse for særlige områdetyper i bekendtgørelsens §§ 27-37. Enkelte af disse bestemmelser er uddybet i det efterfølgende.

Adressefastsættelse er eksemplificeret i eksempelsamlingen for fastsættelse af vejnavne og adresser fra 2009. Fastsættelse af adresser for områdetyperne i bekendtgørelsens § 28-35 er eksemplificeret i vejledning i ny bekendtgørelse og regler for særlige områdetyper, version 2.0 fra december 2014.

Uanset hvad der skal fastsættes en adresse til, er det vigtigt hele tiden at gøre sig klart, at adresser skal tilgodese det overordnede formål, at vi skal kunne orientere os og finde vej til den pågældende adresse.

Ved adressefastsættelse skelnes der i reglerne mellem situationer, hvor adressemyndigheden:

- **Efter aftale kan** fastsætte adresser (fx kaserne og fængsler)
- **Skal** fastsætte adresser (fx jordstykker planlagt til eller allerede bebyggede, boliger, ejerlejligheder)
- **Kan** fastsætte adresser, hvis det er hensigtsmæssigt (fx legepladser)

Opmærksomheden henledes desuden på adressemyndighedens forpligtelse til at rette adresser, der ikke er fastsat og registreret i overensstemmelse med reglerne (*bek. § 46*).

3.2.1 Adressemyndigheden kan – efter aftale – fastsætte adresser

Der skal ikke – men der kan efter ønske fra Forsvarsministeriet eller Justitsministeriet – fastsættes adresser til bygninger eller anlæg m.v., som er beliggende på ejendomme, som anvendes af Forsvarsministeriet eller Justitsministeriet, og som ikke skal registreres i BBR (*lov § 7, stk. 3 og bek. § 25*).

Eksempler på disse er kaserner, militære områder og fængsler, som er lukkede for offentligheden og formodes at benytte en intern adressesystematik og bygningsnummerering. Da fx Forsvaret i stigende grad benytter sig af eksterne services fra fx rengøringsfirmaer og madleverandører, som ikke kender området, er der brug for adresser, så udefrakommende kan finde vej.

3.2.2 Adressemyndigheden skal fastsætte adresser

Adressemyndigheden skal fastsætte mindst én særskilt adresse til:

- Hvert jordstykke som er bebygget, planlagt til bebyggelse eller udstykket med henblik på bebyggelse (*lov § 7, stk. 1 og bek. § 26, stk. 1*).
- Hver bolig, dvs. hver enhed som i BBR er registreret til boligformål (*lov § 7, stk. 2, og bek. § 26, stk. 2*).
- Hver ejerlejlighed (*bek. § 26 stk. 3*).

Det bemærkes, at hvis der er fastsat en adresse til en bygning, skal der ikke fastsættes en særskilt adresse til det jordstykke, hvor bygningen er placeret.

Grunden til, at det i bekendtgørelsens § 26, stk. 3, er nævnt specifikt, at der skal fastsættes mindst én særskilt adresse til hver ejerlejlighed er, at man skal kunne tinglyse rettigheder vedrørende ejerforhold, pant mv., og her tjener adressen til at kunne identificere ejerlejlighedens beliggenhed. Der skal fastsættes en adresse til alle ejerlejligheder, uanset om de er registreret i BBR til bolig- eller erhvervsformål.

Derudover skal der fastsættes adresser til kolonihaveområder, feriecentre, ejendomme der anvendes af flere erhvervsvirksomheder, butikcentre, hospitaler, universiteter, professionshøjskoler, øvrige institutioner, havneområder, husbåde og tekniske anlæg mv. efter reglerne i bekendtgørelsens §§ 28-35.

3.2.3 Adressemyndigheden kan fastsætte adresser

Adressemyndigheden kan desuden fastsætte én særskilt adresse til:

- Bygninger eller dele af bygninger i andre tilfælde (*bek. § 26 stk. 4*)
- Andre dele af bebyggede arealer eller anlæg (*bek. § 26 stk. 5*)
- Arealer, som ifølge planlægning vil blive udstykket eller bebygget (*bek. § 26 stk. 5*)
- Andre ubebyggede arealer eller anlæg (*bek. § 26 stk. 5*)

Bekendtgørelsens § 26, stk. 4, kan anvendes ved adressefastsættelse til andet end boliger og ejerlejligheder, hvis det skønnes, det er hensigtsmæssigt for at kunne orientere sig og finde vej i området. Der skal som altid ved adressefastsættelse tages hensyn til den konkrete situation. Bestemmelsen kan fx anvendes til erhvervsenheder. Der kan være tale om ét eller flere erhvervslejemål med selvstændige indgangsdøre fra en fælles trappeopgang eller etageafsats beliggende i en bygning, uanset om den er opdelt i særskilte BBR-erhvervsenheder eller ej. Bemærk dog i den forbindelse, at det ikke er et krav, at dét, der fastsættes en adresse til, er registreret som en enhed i BBR.

Der kan fastsættes adresser til bl.a. andre ubebyggede arealer eller anlæg (*§ 26, stk. 5*). Hertil hører eksempelvis parker, grønne områder, legepladser, idrætsbaner, rastepladser, kirkegårde uden bygninger, seværdigheder med offentlig adgang, herunder parkeringsanlæg i tilknytning hertil (*bek. § 36*).

3.3 Undgå at fastsætte administrative adresser

Der bør ikke fastsættes særskilte adresser til arealer af typen vejarealer, stiarealer, pladser eller for landbrugs- og skovbrugsarealer, naturområder mv., hvis disse ikke forventes bebygget, og hvis der ikke på disse foregår en særskilt aktivitet, som har brug for en adresse.

Hvis der er en særlig, færdselsmæssig begrundelse for det fx på landbrugs- og skovbrugsarealer, kan der fastsættes særskilte adresser. Eksempelvis til en grusgrav eller en oplagsplads.

Det kan desuden være hensigtsmæssigt at fastsætte adresser til særlige anlæg som fx en p-plads, en seværdighed eller et teknisk anlæg. I så fald vil det dog være det pågældende anlæg, som bærer adressen.

Andre muligheder for at identificere arealer, ejendomme eller en privat fællesvej er fx matrikelnumre, BFE-numre og stednavne.

Der bør ikke fastsættes administrative adresser, selvom det ud fra registermæssige hensyn kan være praktisk. Det gælder også administrative adresser, som alene bruges i forbindelse med administration af kommunens egne arealer, ved registreringen af særlige typer af ejendomme eller til brug for andres administration.

Fastsættelse af administrative adresser kan desuden skabe forvirring hos dem, der anvender adresser. Firmaer, der tilbyder rutenavigation, får behov for at filtrere disse adresser fra, og det medfører desværre, at andre ellers gode adresser også filtreres bort.

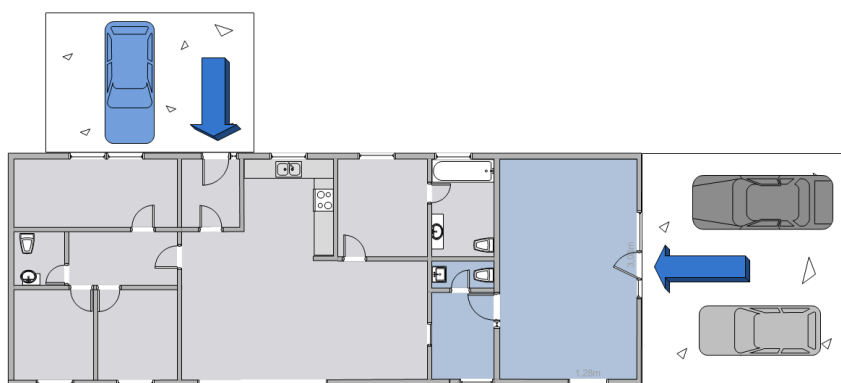
Vær opmærksom på, at når der er fastsat en adresse, så har grundejer pligt til at opsætte et synligt husnummerskilt (*lov § 9, stk. 1-3*). Er dette ikke realistisk, bør adressemyndigheden være tilbageholdende med at fastsætte en adresse.

3.3.1 Mere end én adresse til en bolig i visse situationer

Adressemyndigheden kan fastsætte mere end én adresse til en bolig, hvis:

- En del af boligen anvendes til erhvervsformål og har sin egen selvstændige indgangsdør (bek. § 26, stk. 2), eller
- Boligen har en betydelig størrelse og har én eller flere selvstændige indgangsdøre, som anvendes til vareindlevering, personaleindgang el. lign. (bek. § 26, stk. 2)

En selvstændig indgangsdør er i det ovenstående tilfælde en udvendig dør. Eksempler på situationer, hvor der kan fastsættes mere end ét husnummer, er, hvor en person anvender den ene ende af sit hus til lægepraksis eller fysioterapiklinik og både praksis/klinik og bolig har hver sin udefrakommende indgangsdør.

Figur 3. En bolig (grå) med erhverv i den ene ende (blåt). Indgangen (blå pil) til boligen har fx nr. 5, mens erhvervsdelen har husnummeret 5A.

Er der derimod kun én udvendig indgangsdør til en bygning, som giver adgang til både bolig- og erhvervsdelen ved gennemgang inde i bygningen, må der kun fastsættes én adresse. Selvom erhvervsdelen er udlejet til en anden part, fastsættes stadig kun én adresse.

I mange boliger udlejes enkeltværelser eller dele af boligen i kortere eller længere perioder. I sådanne tilfælde fastsættes kun én adresse til boligen. Tilsvarende gør sig gældende for et bofællesskab el.lign. hvor flere beboere deler den samme bolig.

Betydelig størrelse af en bolig, som nævnt i bekendtgørelsens § 26, stk. 2, nr. 2, er fx godser og herregårde med vareindlevering, publikumsadgang eller lignende i samme bygning som boligen. Bestemmelsen tænkes derfor ikke anvendt på herskabslejligheder eller store enfamilieshuse.

3.4 Sådan skal vejnavne, adresser og supplerende bynavne fastsættes

For at sikre en fortsat velfungerende adressesystematik i hele landet med adressedata af høj kvalitet, skal der ved fastsættelse af vejnavne, adresser og supplerende bynavne tages hensyn til, at enhver kan

orientere sig og finde frem til den vej eller adresse, den pågældende søger – både med eller uden brug af navigationssystemer (*bek. § 1, stk. 2*).

Adressemyndigheden bestemmer, hvilket vejnavn og husnummer, eventuel etagebetegnelse og dørbetegnelse samt eventuel supplerende bynavn, som skal indgå i adressen for at angive adgangsvejen frem til den bygning eller den del af en bygning, jordstykke med videre, som adressen hører til. Adressen skal være entydig, så den ikke forveksles med andre adresser (*lov § 7, stk. 4*).

Er der tvivl om, hvilken adgangsgivende vej adressen hører til, dvs. hvis der er flere faktiske og lovlige adgangsveje til adressen, er det altid adressemyndigheden, som afgør, hvilket vejnavn, der skal indgå i adressen. Det skal ske under hensyn til vejretten samt øvrige faktiske forhold (*§ 12, stk. 2*).

Vejretten er defineret i lov om private fællesveje (privatvejsloven), hvor det i § 10, nr. 5, fremgår: "Vejret: Den ret, som den til enhver tid værende ejer af en ejendom har over en privat fællesvej eller privat fællessti til at benytte den pågældende private fællesvej eller fællessti som færdselsareal for ejendommen."

3.4.1 Fastsættelse af generelle adresser eller "rene husnumre" i etagebygninger

Det er muligt at fastsætte en "generel" adresse også kaldet et "rent husnummer" i en etagebygning, hvis adressemyndigheden skønner, der er behov for det. En sådan adresse indeholder kun vejnavn og husnummer. Oplysning om etage- og dørbetegnelse vil således ikke indgå i en "generel" adresse. Denne type adresser kan fx fastsættes til anlæg, som ikke har en særskilt adresse – fx til et garageanlæg eller ABA-anlæg (en alarm til beredskabet), der hører til en etageejendom.

Selv om det er muligt at oprette "generelle" adresser, bør adressemyndigheden være opmærksom på, at bruge disse adresser med omtanke. Adressemyndigheden skal med andre ord skønne, at der er et egentligt behov for en "generel" adresse. Årsager til det er, at adresser uden etage- og dørbetegnelse kan give ulemper, fordi det er muligt, at personer bopælsregistrerer sig på adressen i CPR eller for virksomheder at registrere sig på adressen i CVR, selv om personen eller virksomheden bor på en mere præcis adresse i ejendommen, hvori der indgår etage- og dørbetegnelse.

Når "generelle" adresser anvendes som adressat på forsendelser, kan dette ved udbringning af post- og fragtleverancer gøre det vanskeligt at finde den rigtige modtager, idet husnummeret kan være fælles for flere adresser.

Bestemmelserne om generelle adresser står i bekendtgørelsens § 27.

3.5 Tidspunkt for adressefastsættelse

Adresser skal fastsættes så tidligt som muligt i takt med, at adressemyndigheden har de nødvendige oplysninger til at kunne vurdere, hvor adgangsvej, adgangs- og vejpunkter skal placeres (*bek. § 15, stk. 1*). Adressefastsættelsen bør derfor integreres tidligt i planlægnings-, udstyknings- og byggesagsprocessen, så de involverede parter ikke bremses unødigt.

Bekendtgørelsens § 15 er udarbejdet af hensyn til beredskabet, fordi ulykker kan indtræffe på byggepladsen, og for at sikre, at andre kan finde vej allerede i byggeprocessen. Ligeledes har en virksomhed, som flytter ind i et nyt lejemål, behov for, at adressen findes "fra dag ét", og at den er korrekt

registreret, så kunder og leverandører kan finde frem vha. internetvejvisere, GPS-baserede navigationssystemer mv.

Indtil der er tilstrækkelig viden om adressen, og adressemyndigheden i DAR har forberedt den, men valgt ikke at lade den træde i kraft endnu, er der tale om en "foreløbig" adresse i DAR, dvs. en adresse, der er undervejs (*bek. § 45, stk. 2*). En foreløbig adresse kan identificeres alene ved adgangs- og vejpunkter, indtil den endelige adresse er fastsat (*bek. § 15, stk. 2*).

Det er op til den enkelte adressemyndighed, hvornår en adresse træder i kraft, dvs. får status som gældende i DAR (*bek. § 15, stk. 3*). Adressemyndighedens beslutning vil bero på en konkret vurdering af de lokale forhold og den konkrete sag.

En beboer eller en virksomhed kan have tungtvejende grunde til at ønske, at en adressefastsættelse afventer. Der kan også være konkrete forhold, som gør, at det er hensigtsmæssigt at gøre adresserne gældende senere. Disse grunde skal afvejes i forhold til vigtigheden af at have et konsistent og aktuelt adressesystem. Det er ikke en forudsætning for at gøre adressen gældende, at bygningen, adresserne er fastsat til, er bygget, eller at byggeriet er påbegyndt.

3.6 Registrering af adresser i DAR

Adressemyndigheden skal registrere samtlige fastsatte adresser i DAR (*bek. § 44, stk. 1-2*).

Registrering i DAR af vejnavne, adresser og supplerende bynavne skal foregå på en ensartet måde og i overensstemmelse med gældende lovgivning, så data er korrekte og opdaterede og kan stilles til rådighed for borgere, erhvervsliv og den offentlige administration (*lov § 1, nr. 2-3 og bek. § 1, stk. 3*).

Tidsfølgen for registrering af adresser i DAR, herunder bl.a. hvornår en adresse skal have status som "foreløbig", "gældende" og "nedlagt" står i bekendtgørelsens § 45. Det fremgår bl.a. også, at oplysninger om adressen, herunder den tilhørende navngivne vej, husnummer samt eventuel etage- og dørbetegnelse samt adgangspunkt og vejpunkt skal registreres senest fem hverdage efter disse oplysninger foreligger.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at folkeregistrene kun kan bopælsregistrere på adresser, der er "gældende" i DAR.

Bestemmelserne om registrering af adresser i DAR står i lovens § 14 og bekendtgørelsens §§ 44-45.

Opmærksomheden henledes desuden på, at CPR Vejregistret kun viser de "gældende" adresser. CPR Vejregistret har mange anvendere, og de kan således ikke se "foreløbige" adresser. Også af denne grund er det hensigtsmæssigt at gøre adressen gældende, så tidligt som muligt i DAR.

Adresserne vil være tilgængelige for alle på danmarksadresser.dk samt via AWS Suiten og Datafordeleren både fra den dato, de har status "foreløbig" og "gældende" i DAR. Opdatering af addressedata vises i "realtid", dvs. med få minutters forsinkelse.

3.7 Opmærksomhed ved ændring og nedlæggelse af adresser og husnumre

Når en adresse nedlægges, kan den ikke anvendes længere.

Ved adresseændring skal det som hovedregel undgås at nedlægge adresser. Det skyldes, at en række grunddataregistre og virksomheder fx CPR, banker og pensionselskaber får automatiske opdateringer om adresseændringer (hændelser). Fejlagtigt nedlagte adresser kan derfor give unødigt "støj" hos disse anvendere.

Der er dog ikke noget forkert i at nedlægge overflødige adresser, men det skal gøres med varsomhed, da adresser, der er nedlagt, ikke kan genskabes med samme entydige identifikation.

Beslutter adressemyndigheden, at en adresse skal udgå, registreres den i DAR med status "nedlagt" fra og med datoen, hvor denne ændring skal træde i kraft (*bek. § 45, stk. 5*).

Adresser på en bygning, ejerlejlighed eller enhed, der er anvendt i BBR, må ikke nedlægges.

En adresseændring er som regel en afgørelse efter forvaltningsloven og vil derfor ofte kræve en partshøring af de berørte parter afhængig af den konkrete sag. Se om partshøring i kapitel 14.

Da en ændring af en adresse er en praktisk foranstaltning, betyder en adresseændring ikke, at eventuelle rettigheder i forhold til sociale ydelser mv. ændres (*bek. § 1, stk. 4*).

3.8 Tjek af postnummer og supplerende bynavn og evt. fejlretning i DAR

Ved fastsættelse af en adresse, skal adressemyndigheden sikre, at adressen er beliggende i det tilsigtede postnummer og det tilsigtede eventuelle område for et supplerende bynavn (*bek. § 12, stk. 8*).

Baggrunden for denne bestemmelse er, at oplysninger om hvilket postnummer og eventuelt supplerende bynavn, der er knyttet til en adresse, kommer fra DAGI, som er det register, der indeholder informationer om de geografiske inddelinger i Danmark. Via systemintegrationen mellem DAR og DAGI opdateres adressedata i DAR med postnummer og supplerende bynavn. I DAR er det adgangspunktet, der afgør husnummerets geografiske placering.

Er der tvivl om en adressers postnummer, eller ønskes postnummergrænsen ændret, skal adressemyndigheden kontakte PostNord Danmark, som administrerer alle postnumre i Danmark.

Skal der rettes vedrørende udstrækningen af det supplerende bynavn, skal adressemyndigheden ændre den polygon, der afgrænser det supplerende bynavn i DAR. Ændringen overføres derefter automatisk til DAGI. Den nye grænse for det supplerende bynavn vil herefter vises i DAR.

Særligt i forbindelse med udstykninger og nye adressefastsættelser bør adressemyndigheden inden adresserne fastsættes vurdere, om det vil være hensigtsmæssigt at ændre postnummergrænsen og afgrænsningen af det eventuelt supplerende bynavn for disse adresser. Det er enklere at ændre disse grænser, før der er registreret beboere eller virksomheder på adressen. Det skyldes naturligvis, at der så er færre parter, der skal involveres i processen. Herudover kan postnummeret og det supplerende bynavn eksempelvis også have indflydelse på værdien af en ejendom.

3.9 Adressen som selvstændigt, stabilt objekt med et "Adresse-ID"

Ved registreringen af en adresse i DAR, tilknyttes en unik identifikationskode, som opretholdes i hele adressens levetid (*bek. § 44, stk. 5*).

Den unikke identifikationskode "Adresse-id'et" er af typen UUID. Adresse-id'et er en systemgenereret ID, som kan sammenlignes med et personnummer bare for en adresse. Adresse-id'et skal betragtes som et selvstændigt og stabilt objekt, der sikrer, at oplysninger om adressen kan fastholdes, selvom adressen ændres.

Hvis en adresse nedlægges, opretholdes UUID'et, og status for adressen ændres til "nedlagt". En adresse med status "nedlagt" kan ikke ændres tilbage til "gældende", dvs. den kan ikke genoplives. Vær derfor opmærksom på ikke at slette en adresse ved en fejl fx at nedlægge en adresse for at oprette den magen til igen, hvis den eneste årsag til adresseændringen er, at etage- eller dørbetegnelsen er ændret.

UUID'er er vigtige for at sikre konsistens og bevare historikken for de pågældende objekter i it-systemer, fx mellem de offentlige registre og i forvaltningen. Anvendelsen af denne stabile nøgle giver store administrative lettelser, når it-systemerne skal holdes opdateret. Det er derfor vigtigt at UUID'er bevares.

(5804) Rentemestervej 8 | 2400 København NV

Information	
Adressebetegnelse	Rentemestervej 8, kl., 2400 København NV
Adresse ID	0a3f50a0-465f-32b8-e044-0003ba298018

Figur 4. Skærbillede fra DAR af adresse-id'et for Rentemestervej 8, kl i København. Hver adressebetegnelse har et unikt id. Disse id'er sikrer, at historikken for disse objekter bevares, selv om etage- og dørbetegnelsen ændres.

4. Hvad indgår i en adresse?

En adresse består af et antal selvstændige elementer, som gør adressen læsbar og forståelig. Når disse dele kobles sammen til en samlet adresse, må der ikke være to adresser, som er ens. Adressen skal være entydig og må ikke kunne forveksles med andre adresser.

Reglerne om, hvilke elementer adressen består af, står i lovens § 6 og bekendtgørelsens § 12.

Enhver adresse består som minimum af:

- **Vejnavn** (vejnavn, vejadresseringsnavn og vejkode)
- **Husnummer** (1-999 og evt. et stort bogstav)
- **Postnummer** (og dermed navnet på det tilhørende postnummerområde (postdistrikt) jf. PostNord Danmark)

Derudover kan følgende elementer indgå, hvis de er nødvendige for at skrive en tilstrækkelig korrekt adresse:

- Evt. etagebetegnelse (fx kl, st, 1, 2 osv.)
- Evt. dørbetegnelse (fx th, tv, mf, 13, 22, a315, osv.)
- Evt. supplerende bvnavn (fx Manstrup)

Det er adressemyndigheden, der fastsætter adressen – bortset fra postnummer og navn på postnummerområde (postdistrikt). Bygnings- og gårdnavn er ikke længere en del af adressen. De er nu registreret i registret Danske Stednavne.

De enkelte dele af adressen skal fastsættes sådan, at de angiver adgangsvejen frem til det objekt, som adressen hører til. Antallet af elementer, som indgår i en adresse, afhænger af, hvilke betegnelser der i den konkrete situation er nødvendige for at angive en tilstrækkelig og korrekt adresse. Adressens ”detaljeringsgrad” afhænger både af typen af ejendom og dens anvendelse samt kommunens skøn.

Der henvises til bilag A, hvor det fremgår hvordan, SDFE anbefaler, adressen gengives.

På et digitalt kort vises adressen, som det sted, hvor husnummeret og adgangspunktet er placeret.

Figur 5. Adressen Rentemestervej 8 er vist som det sted, hvor husnummer og adgangspunkt er placeret. Vejpunktet er markeret som et grønt punkt på vejnavnelinjen (blå linje).

4.1 Adressebetegnelselementer kommer fra både DAR og DAGI

De elementer, der indgår i adressebetegnelsen, kommer fra både DAR og DAGI:

- Vejnavn, husnummer, etage- og dørbetegnelse kommer fra DAR
- Supplerende bynavn kommer fra DAGI men redigeres i DAR
- Postnummer med tilhørende postnummerområde (postdistrikt) kommer fra DAGI

Systemmæssigt er det adgangspunktet, der afgør adressens placering og dermed det tilhørende postnummer og eventuelle supplerende bynavn.

Adressemyndigheden har pligt til at undersøge, om adressen er beliggende i det tilsigtede postnummer og i det eventuelle tilsigtede område for et supplerende bynavn. Er det ikke korrekt, skal det rettes, dvs. der skal ændres i postnummergrænsen og/eller bynavnspolygonen i DAR.

5. Navngiven vej, vejnavnebeliggenhed og vejnavn

5.1 Navngiven vej

En navngiven vej er defineret som:

- *Et samlet færdselsareal, uafhængigt af kommunegrænser, for hvilket der er fastsat ét vejnavn (bek. § 2, nr. 6)*

En navngiven vej angiver den geografiske beliggenhed af et samlet færdselsareal med det samme vejnavn. En navngiven vej beskrives derfor både af vejnavnet samt vejnavnets beliggenhed.

Anvendelse af begrebet navngiven vej gør det let at se, hvilke dele af vejnettet og lign., der bærer det pågældende vejnavn - dvs. hvor en vejs vejnavn gælder. Fx at en lille sidevej, markvej el.lign., der er knyttet sammen med vejens hovedforløb, har samme vejnavn, eller hvor det ene vejnavn stopper og det næste begynder. Den navngivne vejs forløb kaldes vejnavnets beliggenhed.

En navngiven vej kan berøre et eller flere postnumre, kommuner og eventuelt supplerende bynavne.

Til hver navngiven vej hører disse elementer:

- *Vejnavnelinje eller vejnavneområde (stædfæster vejens geografiske udbredelse). Tilsammen kaldes disse vejnavnebeliggenhed*
- *Vejnavn for den navngivne vej, dvs. selve navnet (max 40 tegn)*
- *Vejadresseringsnavn (max 20 tegn)*
- *Navngiven vej-id (automatisk genereret UUID, der bærer informationer om vejen)*
- *Vejkode (4 cifre i intervallet 0001-9899, som tildeles automatisk) og kommunekode (4 cifre)*
- *Registreringsansvarlig kommune som i DAR registrerer vejnavn og vejnavnebeliggenhed*

Baggrunden for at vejnavnet skal betegne et sammenhængende færdselsareal er naturligvis, at man bør kunne regne med, at når man har fundet det rigtige vejnavn, er man også på rette spor.

Helt overordnet er hensynet, at man skal kunne orientere sig og finde vej til den pågældende adresse – både med og uden navigationssystemer. Derudover skal adressemyndigheden kunne fastsætte husnumre, der understøtter dette hensyn og er i overensstemmelse med reglerne.

5.1.1 Adressemyndigheden fastsætter vejnavnebeliggenhed og vejnavn for navngivne veje

For hver navngiven vej fastsætter adressemyndigheden:

- En vejnavnebeliggenhed i form af enten en vejnavnelinje eller et vejnavneområde (§ 7, stk. 1-3), og
- Et vejnavn (bek. § 3, stk. 1-2)

I forhold til de ca. 1 pct. af alle navngivne veje, der berører mere end én kommune, gælder nogle særlige regler. Se mere i afsnit 5.3.

Figur 6. Skærbillede fra DAR af en navngiven vejs geografi (blå linje). Illustrationen viser vejnavnets udstrækning, herunder også at vejen går gennem en anden kommune og videre ind i den første kommune igen (kommunegrænsen er markeret som en sort linje).

5.2 Vejnavnebeliggenhed - vejnavnelinje og vejnavneområde

En navngiven vejs vejnavnebeliggenhed, dvs. geografi, stedfæstes i hele sin samlede udstrækning ved at fastsætte enten:

- En vejnavnelinje, som geografisk fastlægger og afgrænser den navngivne vejs forløb (*bek. § 7, stk. 1*), eller
- Et vejnavneområde, hvis vejnavnet foreløbig kun kan stedfæstes til et område, eller hvis der ikke er et egentligt vejnet i området (*bek. § 7, stk. 2-3*)

En navngiven vej udgør således sammen med vejnavnelinjen eller vejnavneområdet en angivelse af, hvor den navngivne vejs vejnavn virker.

Vær opmærksom på, at færdselsarealer som er offentlig vej, privat fællesvej, privat vej, eller offentlig eller privat sti, der har adresser tilknyttet, bør oprettes som en vejnavnelinje og ikke som et vejnavneområde. (*bek. § 7*).

Det bemærkes, at for navngivne veje, der berører mere end en kommune, kan det være to forskellige kommuner, som fastsætter vejnavnebeliggenheden, mens det alene er den registreringsansvarlige adressemyndighed, der registrerer vejnavnebeliggenhed og vejnavn. Se mere om registreringsansvarlig i afsnit 5.3.

Integration fra GeoDK til DAR betyder, at vejnavnebeliggenheden kan opdateres ud fra GeoDanmark vejmidter, når disse findes for de navngivne veje. I forbindelse med nye udstykninger, anbefales det, at adressemyndigheden vælger, at vejnavnelinjer og vejnavneområder skal følge GeoDanmark vejmidter.

5.2.1 Vejnavnelinje

Er den navngivne vejs omtrentlige geografiske forløb kendt, angives en vejnavnelinje (*bek. § 7, stk. 1*).

Hensigten med vejnavnelinjen er at angive vejnavnets afgrænsning i forhold til vejnavnets entydighed og dermed adressernes entydighed.

Vejnavnelinjer gør det desuden nemmere for adressemedarbejderen at se den navngivne vejs udstrækning samt at oprette adresser på vejen. Derudover vil en ny vejs placering hurtigt være synlig og søgbar for omverdenen. Vil adressemyndigheden sætte adresser til en plads el. lign., anses pladsen som en vej eller sti, og der skal derfor fastsættes en vejnavnelinje i DAR – ikke et vejnavneområde.

5.2.2 Vejnavneområder ved nye udstykninger

Ved en udstykning, hvor der udstykkes flere parceller, og hvor den kommende vejs præcise placering eller udstrækning ikke kendes, angives et vejnavneområde. Vejnavneområder, der alene er fastsat som en "midlertidig angivelse" fordi den endelige vejs udstrækning endnu ikke kendes, skal erstattes af en vejnavnelinje, når den endelige vejs forløb er kendt (*bek. § 7, stk. 2*).

Vejnavneområdet tegnes, så det omkredser hele det område, som den pågældende vej forventes at være placeret i eller gå igennem.

Er der planlagt flere veje i geografisk nærhed af hinanden, angives et vejnavneområde for hvert vejnavn. Vejnavneområderne må gerne overlappe hinanden delvist. Det anbefales, at vejnavneområdet så vidt muligt afgrænses og ikke strækker sig over meget store områder, så det bedst muligt angiver den kommende vejs placering.

5.2.3 Vejnavneområder i områder uden egentligt vejnet

Når et vejnavn fastsættes til et areal, der ikke er en offentlig vej, privat fællesvej, privat vej, eller offentlig eller privat sti, skal der fastsættes et vejnavneområde, som dækker hele færdselsarealet eller området (*bek. § 7, stk. 3*).

Det betyder, at hvis der skal fastsættes et nyt vejnavn i et område, som ikke har et egentligt vejnet eller stisystem fx på en mindre ø eller i et naturområde, hvor der er brug for et vejnavn for at kunne tilknytte adresser, skal vejnavnet markeres som et vejnavneområde, der dækker arealet. I disse situationer skal vejnavneområdet ikke erstattes med en vejnavnelinje, da vejnavneområdet er en blivende angivelse af vejnavnets udstrækning.

5.3 Navngiven vej der berører mere end én kommune

Berører en navngiven vej mere end én kommune, fastsættes vejnavn og vejnavnebeliggenhed efter aftale mellem de pågældende adressemyndigheder (*bek. § 4, stk. 5*).

En navngiven vej berører mere end én kommune, hvis den krydser en eller flere kommunegrænser, eller hvis den fungerer som adgangsgivende vej til en adresse, der er fysisk beliggende i en anden kommune.

Adressemyndighederne bør aftale, hvem der disponerer over hvilke intervaller af husnumre på de pågældende navngivne veje (*bek. § 17, stk. 7*). Baggrunden for denne anbefaling er at opfylde bekendtgørelsens § 17, stk. 2, om, at husnumre skal fastsættes i stigende orden, således at formålet med at kunne orientere sig er opfyldt, samt at adresserne er entydige.

Vejnavn og husnummer for en navngiven vej, der krydser en kommunegrænse, skal fastsættes efter de generelle regler om fastsættelse af vejnavn og husnummer. Entydighedskontrol og retskrivningskontrol foregår også på samme måde for alle navngivne veje.

Der er dog den yderligere bestemmelse, at hvis den navngivne vej er en statsvej, skal vejnavn, vejnavnebeliggenhed, og husnumre fastsættes efter samtykke fra Vejdirektoratet (*lov § 4, stk. 1*).

Det gælder særligt for navngivne veje, der berører mere end én kommune, at de pågældende adressemyndigheder skal aftale, hvem der er ansvarlig for at registrere vejnavn og vejnavnebeliggenhed i DAR. Adressemyndighederne kan derudover hver især registrere i DAR, hvilke husnumre, de disponerer over (*§ 38, stk. 8*). I DAR hedder det "reserverede husnumre". Fordelen med

5.4 Vejnavn

Et vejnavn er defineret som:

- *Et egennavn, som udpeger og benævner en del af vej- eller stinettet eller lignende færdselsarealer og områder (bek. § 2, nr. 8)*

Vejnavne fastsættes af kommunalbestyrelsen efter de regler, som findes i adresselovens §§ 3 og 4 og i adressebekendtgørelsens §§ 3-6, 8 og 10, § 28, stk. 3, og § 29, stk. 3. Reglerne skelner mellem situationer, hvor kommunen skal fastsætte vejnavne, og situationer, hvor kommunen kan fastsætte vejnavne, hvis den finder det hensigtsmæssigt.

Adressemyndigheden har pligt til at foretage rettelser af eksisterende vejnavne, hvis den bliver opmærksom på, at de ikke er fastsat og registreret i overensstemmelse med disse regler. Der er dog en undtagelse til disse regler, som gælder for ældre, eksisterende vejnavne, hvis adressemyndigheden skønner, at disse vejnavne er velfungerende (*bek. § 46*).

Vejnavne, som er registreret i DAR med status gældende, er de autoritative vejnavne. Det betyder, at det er disse vejnavne, som skal anvendes af andre myndigheder (*lov § 16*). Det er derfor også de vejnavne, der indgår i digitale kort mv.

Et vejnavn:

- *Skal være entydigt og må ikke kunne forveksles med vejnavne i samme postnummer eller inden for en radius af 15 km. Heller ikke udtalemæssigt*
- *Skal fastsættes i overensstemmelse med den officielle danske retskrivning, som er fastsat af Dansk Sprognævn*
- *Skal retskrivningskontrolleres af SDFE inden for en karenperiode på fem hverdage*
- *Kan reserveres til senere brug*
- *Skal registreres i DAR*

5.4.1 Sådan fastsættes vejnavne

Kommunalbestyrelsen er adressemyndighed og fastsætter vejnavne (*lov § 2*).

Ud over de forvaltningsretlige regler om partshøring skal fastsættelse af vejnavne i nogle situationer ske med inddragelse af andre parter.

- Adressemyndigheden skal fastsætte vejnavn for offentlige veje og private fællesveje (*bek. § 3, stk. 2*). For offentlige veje, som er statsveje dvs. motorveje og motortrafikveje fastsættes vejnavnet efter samtykke fra Vejdirektoratet (*lov § 4, stk. 1*). Statsveje skal også have et vejnavn, uanset at der evt. ikke findes adresser langs vejen
Ved "samtykke" forstås, at adressemyndigheder(ne) og Vejdirektoratet skal opnå enighed om vejnavne for statsveje. Kan der ikke opnås enighed mellem adressemyndigheder(ne) og Vejdirektoratet, kan alle parter anmode SDFE om at afgøre sagen (*lov § 4, stk. 4*).
- Hvis en navngiven vej krydser kommunegrænser, eller hvis den fungerer som adgangsgivende vej til en adresse, der er fysisk beliggende i en anden kommune, fastsættes vejnavnet efter aftale mellem de berørte kommuners adressemyndigheder (*bek. § 4, stk. 5*).
- Adressemyndigheden kan fastsætte vejnavn for private veje og andre færdselsarealer og områder fx kolonihaveområder og naturområder med stier. Fastsættelsen skal ske i samråd med grundejeren (*lov § 4, stk. 2 og bek. § 3, stk. 2*).
Ved "samråd" forstås, at adressemyndigheden i samarbejde med grundejeren søger at opnå enighed om fastsættelse af vejnavnet. Kan der ikke opnås enighed, fastsætter adressemyndigheden vejnavnet (*lov § 4, stk. 2*).
Der er særlige bestemmelser om fastsættelse af vejnavne for kolonihaveområder (*§ 28, stk. 3*) og feriecentre (*§ 29, stk. 3*).
- Har adressemyndigheden kendskab til, at en ejendom, bygning eller et teknisk anlæg anvendes af Forsvarsministeriet eller Justitsministeriet, fastsættes vejnavne efter samtykke fra de pågældende ministerier (*lov § 4, stk. 3*).
Ved "samtykke" forstås, at adressemyndigheden skal opnå enighed med Forsvarsministeriet eller Justitsministeriet om fastsættelsen af vejnavnet. Kan der ikke opnås enighed mellem adressemyndigheden og de pågældende ministerier om fastsættelse af vejnavne, kan alle parter anmode SDFE om at afgøre sagen (*lov § 4, stk. 4*).

Vejbegreberne i adresselov og -bekendtgørelse er ensrettet med begreberne i lov om offentlige veje (vejloven) og lov om private fællesveje (privatvejsloven).

Ved fastsættelse af vejnavne for vej- eller stinet med forgreninger eller lignende, skal der tages hensyn til, at det skal være nemt at orientere sig og finde vej, samt at der på en hensigtsmæssig måde kan fastsættes husnumre i overensstemmelse med reglerne (*bek. 4, stk. 3*).

5.4.1.1 Oplysninger om vejstatus og vejmyndighed

I Vejdirektoratets Centrale Vej- og Stifortegnelse (CVF) kan man se vejstatus, og hvem der er ansvarlig vejmyndighed for de enkelte veje og stier i Danmark. Den enkelte vejmyndighed er ansvarlig for ajourføring af CVF. Der ikke er pligt i vejlovgivningen til, at kommunerne indrapporterer private fællesveje på landet og rent private veje til CVF. For disse veje opfordres der derfor til at rette henvendelse til den pågældende kommune, hvis oplysningerne ikke findes i CVF.

Mere information om CVF kan ses her:

<https://www.vejdirektoratet.dk/side/den-centrale-vej-og-stifortegnelse-cvf>

5.4.2 Vejnavnes entydighed

Et vejnavn skal være entydigt i forhold til andre vejnavne i nærheden - både stavemåden men også udtalemæssigt.

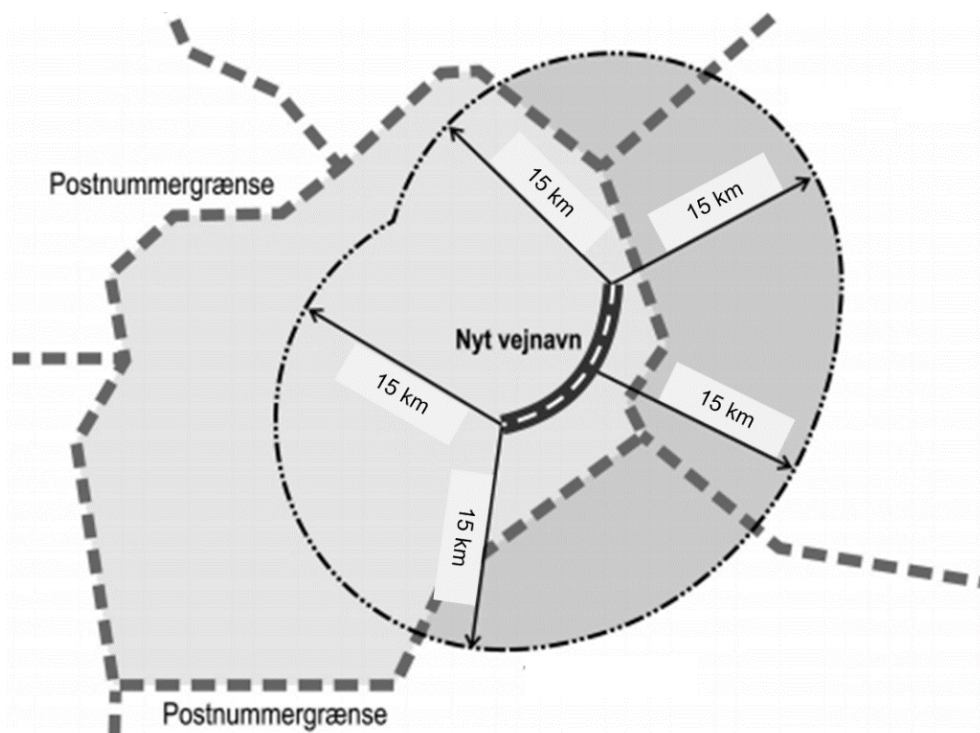
Vejes entydighed er helt central i forhold til at undgå situationer, hvor to vejnavne forveksles, hvilket kan have meget alvorlige konsekvenser i situationer, hvor der eksempelvis er brug for ambulance og andre udrykningskøretøjer.

Et nyt vejnavn må ikke fastsættes, når enten det samme eller et næsten enslydende vejnavn allerede er fastsat – eller reserveret inden for:

- Det samme postnummer (bek. § 6, stk. 1), og/eller
- En radius af 15 km (bek. § 6, stk. 2).

”Samme” og ”næsten enslydende” vejnavne er nærmere defineret og beskrevet herunder.

Der kan derfor godt være to ens vejnavne i samme kommune, bare de er placeret over 15 km fra hinanden, og hvis de har forskelligt postnummer.

Figur 8. Bekendtgørelsens regler om vejnavnes entydighed: Samme eller næsten enslydende vejnavn må ikke findes inden for de gråtonede områder.

5.4.2.1 Samme eller næsten enslydende vejnavne

Ifølge bekendtgørelsens § 6, stk. 3, regnes to vejnavne som værende de samme, hvis de kun adskiller sig fra hinanden ved:

1. Staveforskelle, som ikke svarer til forskelle i udtalen
2. Tilstedeværelse eller fravær af ejefalds -s
3. Bestemt eller ubestemt bøjning
4. Sammenskrivning eller særskrivning af de samme ord
5. Forkortelse eller fuld udskrivning af det samme ord
6. Alternative skrivemåder af det samme ord eller
7. Nærliggende varianter eller afledninger af samme ord

Herunder er vist eksempler på de nævnte varianter. Hver linje svarer til hver af de ovenstående punkter.

Eksempler på vejnavne som regnes som de samme:

- Ad 1. Videkjær ~ Hvidekær, Christianiagade ~ Kristianiagade, Bavnevej ~ Baunevej
- Ad 2. Lyshøjvej ~ Lyshøjsvej, Møllegårdsstræde ~ Møllegårdstræde
- Ad 3. Bakkefald ~ Bakkefaldet, Skovvej ~ Skovvejen
- Ad 4. Store Mølle Vej ~ Store Møllevej, Lille Skovvej ~ Lille Skov Vej
- Ad 5. Dr. Priemes Vej ~ Doktor Priemes Vej, Nr. Møllevej ~ Nørre Møllevej
- Ad 6. Østre Skovvej ~ Øster Skovvej, Nedre Strandvej ~ Neder Strandvej
- Ad 7. Dyssevang ~ Dyssevænget, Strandvænge ~ Strandvang

To vejnavne betragtes som *næsten enslydende*, når der er en nærliggende risiko for, at de ved normal, hurtig udtale kan forveksles (bek. § 6, stk. 4).

Eksempler på næsten enslydende vejnavne:

- Bøllemosen ~ Bølgemosen
- Uglevænget ~ Ullevænget
- C.I. Brandts Vej ~ Zibrandsvej
- Sigurdsgade ~ Sigynsgade

Adressemyndigheden kan, alene eller i samarbejde med andre kommuner, fastsætte yderligere regler eller aftale yderligere foranstaltninger for at sikre vejnavnes entydighed inden for fx et større byområde eller opland (bek. § 6, stk. 5).

5.4.2.2 Entydighedskontrol og afprøvning af entydighed

DAR foretager automatisk en entydighedskontrol af nye vejnavne, der fastsættes eller reserveres. Kontrollen sker både op mod allerede eksisterende og reserverede vejnavne inden for samme postnummer og inden for en radius af 15 km.

Hvis postnummeret strækker sig længere væk end 15 km fra det pågældende vejnavn, vil entydighedskontrollen derfor også omfatte vejnavne, der er længere væk end 15 km. Afstanden på 15 km regnes i fugleflugtslinje, og der tages derfor ikke hensyn til, om selve kørselsvejen er længere eller går over vand.

Entydighedskontrollen omfatter også en automatisk kontrol af vejnavnets udtale (fonetisk kontrol) for at minimere risikoen for forveksling og tvivl mellem to vejnavne, der hedder noget forskelligt, men udtalemæssigt ligner hinanden. Fx kan vejnavnet "Hvedevej" forveksles med "Vedøvej", når det udtales, hvilket kan give anledning til misforståelser, hvis vejene er placeret i kort afstand til hinanden.

Det er dog ikke alle vejnavne, der fanges i den fonetiske entydighedskontrol i DAR. Adressemyndigheden bør derfor også være opmærksom på, om der allerede findes et vejnavn i nærheden, herunder også i en nabokommune, som i udtalen eller stavemåde ligner det nye vejnavn, der påtænkes anvendt. SDFE kontrollerer ikke udtalen af vejnavne, men alene retskrivningen.

Det er adressemyndighedens ansvar at sikre, at vejnavne udtalemæssigt ikke kan forveksles.

Nye og reserverede vejnavne, der ikke lever op til entydighedsreglerne, afvises automatisk af DAR, og kan dermed ikke anvendes.

Inden et vejnavn besluttet, kan kommunen bruge funktionaliteten "Afprøv vejnavn" i DAR til at undersøge, om et planlagt vejnavn evt. vil være i konflikt med eksisterende vejnavne i området. Denne funktionalitet fungerer på samme måde som entydighedskontrollen i DAR bortset fra, at denne funktionalitet kan afprøve det påtænkte vejnavn på afstande, der er større end 15 km.

Det kan anbefales at sætte afstanden for afprøvningen af entydigheden i DAR til mere end 15 km fx til 20 km, så det sikres, at den kommende navngivne vejs vejnavn kan anvendes, også hvis det senere bliver aktuelt at ændre vejens udstrækning. På denne måde kan man forhindre, at en mindre ændring af udstrækningen vil betyde, at vejnavnet kommer i konflikt med en anden vej med enslydende vejnavn inden for 15 km. Er der overlap med bare én meter mellem to vejnavne med enslydende navne inden for den tilladte 15 km's radius, vil det nye vejstykke ikke kunne få det påtænkte vejnavn pga. entydighedsreglerne.

Bliver kommunen opmærksom på forhold, som giver anledning til problemer, fx en vejnavnekonflikt, eller en situation, hvor to ældre vejnavne udtales næsten ens, anbefales det, at kommunen tager kontakt til den pågældende anden kommune med henblik på at finde en løsning, som eliminerer risikoen for forveksling.

5.4.3 Vejnavnet skal være stabilt og kunne leve i mange år

Vejnavne bør fastsættes ud fra hensynet til, at de skal kunne holde i mange år og overleve tidens omskifteligheder. Det kan være særdeles omkostningsfuldt at ændre et allerede fastsat og indarbejdet vejnavn.

Derfor bør kommunerne undgå at fastsætte vejnavne, som er snævert knyttet til tidsbestemte forhold.

Man bør eksempelvis undgå navne som – ud fra et helt aktuelt markedsføringshensyn – forbinder sig til et bestemt ejerskab af en bebyggelse (fx et firmanavn) el.lign. i området. Hvis det pågældende firma ændrer navn eller fraflytter bebyggelsen, vil vejnavnet ofte vise sig at være uacceptabelt for efterfølgende brugere, som ikke har interesse i at være forbundet med det pågældende navn.

Historiske navne, ældre stednavne eller andre navne, som fortæller stedets kulturhistorie, vil derimod med fordel kunne anvendes som udgangspunkt for navngivningen.

5.4.4 Ikke vejnavne på nulevende personer

I de senere år har der været debat om forslag til vejnavne, som henviser til nulevende eller nyligt afdøde personer. Også her gælder det overordnede hensyn, at et vejnavn skal kunne holde i mange år og overleve tidens omskifteligheder.

Navne på nulevende personer eller på nyligt afdøde personer bør derfor ikke anvendes i vejnavne.

Det anbefales i denne forbindelse, at kommunen fastsætter generelle retningslinjer herom. Det vil ofte lette sagsgangen, hvis et sådant generelt regelsæt kan drøftes og besluttet på et tidspunkt, hvor debatten ikke er præget af en strid om aktuelle navneforslag.

For så vidt angår den venteperiode, der skal gå, inden navnet på en afdød person kan anvendes, anbefales det at fastsætte den til mellem 3 og 5 år.

Ovenstående anbefalinger er i overensstemmelse med en FN-resolution vedtaget af "UN Group of Experts on Geographical Names" i Berlin 2002 (E/CONF.94/3).

Resolutionen, der har titlen "Commemorative naming practices for geographical features", omhandler, ud over vejnavne, også andre stednavne (fx navne på bygninger, bydele osv.), som besluttet af offentlige myndigheder. Den kan ses her:

https://unstats.un.org/unsd/ungegn/documents/RES_UN_E_updated_1-11_CONF.pdf

Opkaldes vejnavnet efter en afdød person, anbefales det, at eventuelle efterladte inddrages først.

5.4.5 Vejnavne hvis forstavelse er ens bør placeres i nærheden af hinanden

Pga. forvekslingsrisikoen mellem vejnavne med samme forstavelse fx "Kilde", bør adressemyndigheden nøje overveje, om det er hensigtsmæssigt at have flere vejnavne med samme forstavelse.

Hvis adressemyndigheden vælger at bruge vejnavne med samme forstavelse, anbefales det, at de placeres geografisk i nærheden af hinanden og gerne støder op til hinanden, således at fx Kildegade og Kildebakken bliver en slags vejvisere for hinanden. Befinder man sig eksempelvis på Kildegade og skal finde Kildebakken, kan man gå ud fra, at den må være lige i nærheden.

5.4.6 Vejnavn ved fysisk opdeling af vejforløb

Vejnavne skal fastsættes, så det betegner et nærmere bestemt, sammenhængende færdselsareal (bek. § 4, stk. 2). En trafikant bør derfor kunne stole på, at når man har fundet den rigtige vej, kan man følge vejen fra den ene ende til den anden.

Bliver en navngiven vej på den ene eller den anden måde opdelt af en permanent og fysisk foranstaltning, hvorved færdselsarealet for den kørende trafik opdeles i flere adskilte dele, skal adressemyndigheden konkret tage stilling til, om den hidtidige navngivning af vejen stadig opfylder betingelserne for, at man kan orientere sig og finde vej, eller om vejnavnet skal ændres, så hver del af vejen får sit eget vejnavn (*bek. § 4, stk. 4*).

Opdeles en eksisterende navngiven vej fx af en jernbane eller motorvej, så vejen ikke længere er fysisk sammenhængende, skal der fastsættes et nyt vejnavn (eller evt. to), således at de fremtidige vejdele har hvert sit vejnavn. I de fleste tilfælde vil et nyt vejnavn betyde, at eksisterende husnumre skal ændres. Reglen gælder, også selvom vejen allerede har været fysisk opdelt et stykke tid, og det har været muligt at finde frem til adresse evt. ved skiltning eller brug af navigationssystemer. Vejnettet skal fungere både med og uden brug af navigationssystemer.

Er der tale om en spærring, som nogle trafikanter kan passere, og kan man se vejens videre forløb, fx hvis der er tale om en bom, blomsterkumme eller bussluse, skal kommunen nøje overveje, om den hidtidige navngivning af vejen kan opretholdes, eller om der skal fastsættes et nyt vejnavn til den ene eller begge dele af den opdeltede vej. Ved sin vurdering kan kommunen bl.a. lægge vægt på, om barrieren eller foranstaltningen er blivende, om et udrykningskøretøj stadig vil kunne passere, om de to dele af vejen får hver sin trafikale funktion, som med fordel kan udtrykkes i hvert sit vejnavn, og om der er en synlig, nem mulighed for på anden vis at komme hen til den anden ende af vejen mm.

Det overordnede hensyn skal altid være, at man på lettest mulige måde, skal kunne orientere sig og finde vej (*bek. § 1, stk. 2*).

5.4.7 Ændring af vejnavn ved opdeling af en navngiven vej

Beslutter kommunen, at en navngiven vej skal opdeles, således at den ene del af vejen får et nyt vejnavn, bør beslutningen om, hvilken del af vejen, der skal beholde vejnavnet, træffes på baggrund af en samlet vurdering af relevante forhold i den konkrete sag. Et relevant hensyn vil være, hvor mange adresser der berøres ved en valgt løsning. Et andet hensyn adressemyndigheden kan tage i betragtning er, om vejnavnet er opkaldt efter et stednavn eller en lokalitet, der enten ligger ved vejen, eller som vejen fører til. Det bør vurderes, om det er muligt at opretholde denne sammenhæng mellem vejnavnet og det pågældende stednavn eller lokaliteten.

Der henvises til 5.11 om vejkode.

5.4.8 Pladser og stræder og disses registrering i Danske Stednavne

Adressemyndigheden bør overveje, om det er hensigtsmæssigt at fastsætte et særskilt vejnavn til en plads, parkeringsplads mv., hvis der ikke er tilknyttet adresser til disse. Hvis formålet alene er at give disse steder et navn for at gøre dem synlige på et kort, kan disse steder i stedet tildeles et stednavn, som registreres i registret Danske Stednavne.

Er der adresser, som har adgang via en plads eller lign. uden et vejnavn, kan den tilstødende navngivne vej til pladsen el. lign. anvendes til fastsættelse af adresser. Adresserne knyttes således til den tilstødende navngivne vej, selvom adgangsvejen til adressen er fra pladsen el. lign.

Også stier og vejstrækninger uden adresser fx passager (Kirkepassage) eller kaldenavne (Strøget) kan registreres i Danske Stednavne.

5.5 Vejadresseringsnavn og udtalt vejnavn

Samtidig med at et vejnavn fastsættes, skal der også fastsættes et vejadresseringsnavn, som er en forkortet udgave af vejnavnet. Vejadresseringsnavnet må være på max 20 tegn. Er vejnavnet på 20 tegn eller derunder, er vejnavn og vejadresseringsnavn ens. Flest mulige af de 20 tegn bør anvendes i vejadresseringsnavnet, og alle ord bør indgå. Forkortelser i vejadresseringsnavnets begyndelse bør så vidt muligt undgås af hensyn til maskinel, alfabetisk sortering (*bek. § 5, stk. 2-3*).

DAR forkorter automatisk vejnavnet i feltet "vejadresseringsnavn", hvis vejnavnet er længere end 20 tegn. Adressemyndigheden bør derfor vurdere, om denne forkortelse er i overensstemmelse med reglerne. Anbefalede forkortelser til brug i vejadresseringsnavnet kan ses i Vejledning i retskrivning af vejnavne. Vejledningen kan ses her: <https://danmarksadresser.dk/media/2919511/ds-vejledning-retskrivning.pdf>.

Vejadresseringsnavnet kan anvendes, når et vejnavn er for langt til at kunne ses på fx sundhedskortet og i en rudekuvert. Det bruges også, når der udskrives adresseetiketter mv., og det er i øvrigt dette navn, som udskrives fra mange ældre administrative systemer.

Indeholder vejnavnet en forkortelse, der ikke siges, som den skrives, skal adressemyndigheden desuden registrere det udtalte vejnavn (*bek. § 38 stk. 2*). Fx kan "Gl." både være en forkortelse for "gammel" og "gamle". Som udtalt vejnavn i DAR registreres, hvilken af disse, der anvendes, når vejnavnet udtales. Vejnavnet H.C. Ørsteds Vej skrives og udtales ens, og vejnavnet overstiger ikke 20 tegn. Derfor er både vejnavn, vejadresseringsnavn og udtalt vejnavn ens for dette vejnavn.

I DAR registreres vejnavn, vejadresseringsnavn og udtalt vejnavn, både når der er tale om en ny navngiven vej og ved reservering af et ny vejnavn.

5.6 Retskrivning og regler om hvordan vejnavn og vejadresseringsnavn skrives

Et vejnavn kan sammensættes af indtil 40 tegn, og forkortelser i vejnavne bør så vidt muligt undgås. Det betyder, at der ved fastsættelse af nye vejnavne ikke bør indgå forkortelser (*bek. § 5, stk. 1*).

Hvis vejnavnet er på højst 20 tegn, skal vejnavnet og vejadresseringsnavnet være identiske. Er vejnavnet over 20 tegn, fastsættes et vejadresseringsnavn, hvori alle vejnavnets ord bør indgå. Forkortelser i vejadresseringsnavnets begyndelse skal så vidt mulig undgås, da det kan gøre det besværligt at sortere breve og pakker maskinelt og alfabetisk (*bek. § 5, stk. 2*).

Nye vejnavne og vejadresseringsnavne skal fastsættes i overensstemmelse med den officielle danske retskrivning, som er fastsat af Dansk Sprognævn. (*bek. § 5, stk. 3*).

Den officielle danske retskrivning kan ses her: <https://dsn.dk/>

Pligten til korrekt retskrivning af vejnavne og vejadresseringsnavne følger endvidere af §§ 1 og 2 i lov om dansk retskrivning (retskrivningsloven), som siger, at alle dele af den offentlige forvaltning, herunder også kommunerne, skal følge dansk retskrivning.

Der henvises til Vejledning i retskrivning af vejnavne, som Dansk Sprognævn og Institut for Navneforskning under Københavns Universitet har udarbejdet i 2001. I vejledningen er en række regler om, hvordan vejnavne skal skrives, bl.a. anvendelse af bolle-å/dobbelt-a og alle/allé, opdeling af vejnavne i flere ord og anvendelse af forkortelser. Vejledningen findes her: <https://danmarksadresser.dk/media/2919511/ds-vejledning-retskrivning.pdf>

Hvis det er nødvendigt med en forkortelse i vejnavnet, skal de standardiserede forkortelser anvendes, se førromtalte Vejledning i retskrivning af vejnavne. Forkortelser, der ikke er entydige bør undgås. Fx bør et vejnavn ikke skrives "Dr. Louises Vej", da "Dr." kan betyde både dronning og doktor. "Gl. Strandstræde" bør skrives "Gammel Strandstræde", mens "H.C. Andersens Boulevard" gerne må indeholde forkortelser af fornavnene, da forkortelserne i dette tilfælde også udtales, som de skrives.

Vær opmærksom på, at vejnavne, som indeholder en forkortelse, skal have et forkortelsespunktum lige efter forkortelsen. For personnavne er det særligt vigtigt, at evt. forkortelsespunktum og mellemrum mv. anvendes rigtigt. Der er ikke mellemrum mellem to forkortelser, hvis det er forkortelser af fornavne, fx H.C. Andersens Boulevard.

Bekendtgørelsens § 5, stk. 3, angiver, hvilke bogstaver, tegn og tal, der må indgå i vejnavne. De tegn, der kan indgå i vejnavne og vejadresseringsnavne, er store og små bogstaver i det danske alfabet, dvs. a-å samt ä, é, ö, ü, cifrene 0-9, mellemrum, bindestreg, punktum og apostrof. Eksempler på vejnavne med nogle af disse tegn er Bülowvej, Bank-Mikkelsens Vej og Nørre Allé. Apostrof er tegnet ' som står efter et bogstav. Derudover kan romertal, som består af store bogstaver, også indgå i vejnavne og vejadresseringsnavne, fx til at opkalde et vejnavn efter en konge som fx i Frederik IX's Vej, hvori også apostrof indgår.

I de situationer, hvor der i vejens navn indgår et personnavn eller et stednavn, bør den nutidige stavemåde anvendes.

For stednavne findes der i bekendtgørelsen en bestemmelse om, at hvis et vejnavn skal indeholde et eksisterende stednavn, og dette stednavn er optaget i Stednavneudvalgets fortegnelse over danske stednavne, skal den stavemåde, der er anvendt i fortegnelsen også anvendes i vejnavnet (§ 5, stk. 4).

Stednavneudvalgets fortegnelse findes på:

https://www.stednavneudvalget.ku.dk/autoriserede_stednavne/

Findes et stednavn flere steder i landet, men er stavet forskelligt, og er alle stavevarianter optaget i Stednavneudvalgets fortegnelse, skal den staveform af stednavnet på det sted, som vejnavnet er opkaldt efter, anvendes i vejnavnet. Fremgår fx stednavnet Tønding og Tønning af Stednavneudvalgets fortegnelse, skal vejnavnet staves Tøndingvej, hvis vejnavnet er opkaldt efter stednavnet Tønding.

Opmærksomheden henledes desuden på, at når der i en byggeproces fx i forbindelse med byggetilladelsen eller et salgsprospekt anvendes et navn for byggeriet, som ikke er i overensstemmelse med dansk

retskrivning, er det en god idé allerede tidligt at gøre bygherre opmærksom på, at hvis navnet senere ønskes anvendt i et vejnavn, vil det ikke kunne godkendes, da det ikke følger dansk retskrivning.

5.6.1 Årsager til at skrivemåden af vejnavne er vigtig

Vejnavne tjener mange forskellige formål og bruges tusindvis af gange hver dag, hvor man skal skrive en adresse i et GPS-navigationssystem eller finde adressen på en smartphone eller internettet. Derfor er der regler for, hvordan vejnavne skrives, så det er let og logisk at finde det vejnavn og den adresse, man søger.

Når man hører et vejnavn udtalt, skal det være lettest muligt at "regne ud", hvordan vejnavnet staves. Det må helst ikke være svært at "gætte", hvordan et vejnavn og en adresse skrives i politiets og beredskabets systemer, eller når der skal bringes pakker, post og varer ud. Derfor er det ikke hensigtsmæssigt at fastsætte vejnavne med en "anderledes" stavemåde, og derfor skal nye vejnavne også følge dansk retskrivning. Det betyder fx, at der i vejnavne som udgangspunkt kun kan anvendes ord, der findes i retskrivningsordbogen, og at ordet skal staves på den måde, der er gengivet i retskrivningsordbogen. En undtagelse herfra er vejnavne, hvori der indgår såkaldte egennavne – fx sted- og person- og firmanavne.

Af samme årsag er det ikke muligt at benytte dialekt i et vejnavn – fx at anvende "haw" i stedet for "hav" – eller bruge tidligere stavemåder i vejnavne fx "kastanie" i stedet for det korrekte "kastanje" – eller den tidligere stavemåde "Sverrig" i stedet for den nutidige "Sverige".

Vejnavne indgår i tusindvis af it-systemer og mange af disse er ikke ligeglade med, hvilke tegn, der optræder i vejnavnet eller adressen. Derfor er der regler for, hvilke tegn og bogstaver der må indgå. Brug af specialtegn fx "&" har aldrig – siden de første edb-systemer for 50 år siden – været mulige at bruge i et vejnavn. Det samme gælder tegn som %, ?, £, \$, @ og # mv. Tegn som er almindelige i andre lande, men ikke bruges i Danmark, må heller ikke indgå i vejnavne. Det kan fx være tegn som bruges i Island, Spanien, Grækenland, eller tegn fra hebraisk eller kinesisk. Årsagen er naturligvis også her, at man skal være i stand til at læse og udtale et vejnavn og en adresse – uden at være for meget i tvivl.

At eksisterende vejnavne ikke er fastsat i overensstemmelse med de officielle danske retskrivningsregler, betyder ikke, at nye vejnavne, der fastsættes, heller ikke skal følge retskrivningsreglerne. Selvom der allerede findes et vejnavn i området, som indeholder ord, der ikke følger de nugældende retskrivningsregler, er dette ikke en gyldig begrundelse for at benytte disse ord i et nyt vejnavn.

Af ovennævnte grunde er det ikke ligegyldigt, hvordan et vejnavn skrives, og retskrivningskontrollen er indført som en hjælp til at overholde retskrivningsreglerne og med det formål at sikre datakvalitet af nye vejnavne.

5.6.2 Retskrivningskontrol af vejnavn og vejadresseringsnavn

Alle nye vejnavne og vejadresseringsnavne, der reserveres eller fastsættes som en navngiven vej og registreres som gældende, skal retskrivningskontrolleres af SDFE (*bek. § 41*).

Retskrivningskontrollen er indført for at sikre, at nye vejnavne lever op til retskrivningslovens bestemmelser, således at de nye vejnavne får en god datakvalitet. Af samme årsag er der også indført regler om bl.a., hvilke tegn og bogstaver, der må indgå i vejnavne, og hvordan stednavne anvendes i vejnavne.

SDFE foretager retskrivningskontrollen på baggrund af bekendtgørelsens regler, den officielle danske retskrivning fastsat af Dansk Sprognævn, Vejledning i retskrivning af vejnavne og Stednavneudvalgets fortegnelse over autoriserede stednavne.

Retskrivningskontrollen foretages manuelt af SDFE, som har fem hverdage til at kontrollere vejnavnet og vejadresseringsnavnet.

Et vejnavn, der ikke har været retskrivningskontrolleret, kan ikke have status "gældende". Da SDFE har 5 hverdage til at kontrollere vejnavnet, er det for nye navngivne veje kun muligt at sætte datoen for, hvornår et vejnavn skal have status som "gældende", til tidligst fem hverdage frem i tiden. Hvis SDFE inden for de fem hverdage ikke har givet en tilbagemelding på retskrivningskontrollen, betyder det, at retskrivningen ikke er afvist, og at vejnavnet kan gøres gældende (*bek. § 41*). Som det fremgår af definitionerne i bekendtgørelsens § 2, nr. 4, regnes i denne sammenhæng alle dage for hverdage undtagen lørdag, søndag, helligdag, grundlovsdag, juleaftensdag og nytårsaftensdag.

SDFE opfordrer til at være i god tid med nye vejnavne, så der er afsat tid til både at nå kommunens interne arbejds gange og til de 5 hverdage, SDFE har til at foretage retskrivningskontrollen. Vær også opmærksom på, at hvis et vejnavn afvises i retskrivningskontrollen, og hele processen derfor skal gå om hos både kommunerne og SDFE, starter processen forfra. Det er derfor vigtigt, at der er indregnet tid nok til dette.

Nye reserverede vejnavne retskrivningskontrolleres i forbindelse med reserveringen. Det vil derfor i mange tilfælde være en fordel at reservere et vejnavn og i den sammenhæng få foretaget retskrivningskontrollen. Der henvises til afsnit 5.7 om reserveret vejnavn.

5.7 Reserveret vejnavn

Det er muligt for adressemyndigheden at reservere et vejnavn i DAR til senere brug. Et reserveret vejnavn kan dække en del eller hele kommunens område, hvilket skal angives i DAR. En reservering gælder i op til 3 år og kan derefter forlænges ad flere omgange. I alt kan det reserveres i 12 år (*bek. § 8, stk. 1-2*).

Ved at reservere et vejnavn, er det muligt at planlægge fremtidigt brug af et nyt vejnavn, så det er til disposition uden risiko for, at det i perioden frem til, at vejnavnet konkret skal anvendes, er brugt i en nabokommune. Reserverede vejnavne kan således indgå i den politiske proces i kommunen på et tidligt tidspunkt.

Hele det konkrete vejnavn skal reserveres, og ikke blot den første del af vejnavnet uden gadeendelse som fx vej, gade, stræde mv. Man kan derfor ikke kun reservere "Kim Larsens". Hvis man ønsker at reservere vejnavne med forskellige gadeendelser, skal der laves en reservation for hvert vejnavn for at sikre, at der ikke af andre fastsættes et lignende vejnavn med en af disse endelser.

Et reserveret vejnavn skal overholde de samme bestemmelser om navngivning, entydighed og retskrivning, som gælder ved fastsættelse af nye vejnavne.

Reserverede vejnavne kontrolleres automatisk for entydighed i DAR, når de reserveres første gang – helt på tilsvarende måde, som navngivne vejes vejnavne.

Når et vejnavn reserveres, retskrivningskontrolleres det i forbindelse med reserveringen og kan anvendes til en navngiven vej, som kan få status som gældende med det samme. Bemærk dog, at de vejnavne, der er reserveret i DAR til og med den 12. december 2018, ikke er blevet retskrivningskontrolleret. Disse reserverede vejnavne skal derfor retskrivningskontrolleres i forbindelse med, vejnavnet tages i brug for en navngiven vej.

Er et reserveret vejnavn retskrivningskontrolleret, vil en evt. forlængelse af reserveringsperioden ikke udløse en ny retskrivningskontrol.

En reservering, der ligger tæt på kommunegrænsen, kan forhindre nabokommunerne i at anvende samme vejnavn. Det anbefales derfor at tage hensyn til nabokommunerne ved reservering af et vejnavn. Hvis det specifikke område, som det reserverede vejnavn skal dække, allerede er fastlagt, bør området så vidt muligt også afgrænses i DAR.

I DAR kan adressemyndigheden se kommunens egne reserverede vejnavne og hvilken dato, reserveringen udløber.

Nogle kommuner har et samarbejde om vejnavne, de ønsker at anvende i fremtiden. Det anbefales, generelt at være i dialog med nabokommunerne om vejnavne.

5.8 Tidspunkt for fastsættelse af navngiven vej og vejnavn

Adressemyndigheden fastsætter den navngivne vej og dermed også vejnavnelinjen eller vejnavneområdet så tidligt som muligt i takt med, at adressemyndigheden har de nødvendige oplysninger til at kunne vurdere, hvilke navngivne veje, der skal være i området, og disses vejnavnelinjer eller vejnavneområder (*bek. § 10, stk. 1*).

Fastsættelse af navngiven vej og vejnavne bør derfor integreres tidligt i planlægnings-, udstyknings- eller byudviklingen af et område, så de involverede parter ikke bremses unødigt. Tidlig fastsættelse af navngiven vej betyder, at der også tidligt kan fastsættes adresser til den pågældende vej.

Indtil vejnavnet er besluttet, kan den foreløbige navngivne vej identificeres ved en vejnavnelinje eller et vejnavneområde, dvs. den navngivne vejs omtrentlige forløb og udstrækning, vejkode samt en evt. midlertidig betegnelse, adressemyndigheden har bestemt (*bek. § 10, stk. 2*).

Adressemyndigheden bestemmer, fra hvilken dato den nye navngivne vej og det fastsatte vejnavn skal være gældende. Vejnavnet træder i kraft den dato, det får status som "gældende" i DAR (*bek. § 10, stk. 3*).

5.9 Registrering af navngivne veje og reserverede vejnavne i DAR

For hver navngiven vej i kommunen registrerer adressemyndigheden i DAR oplysninger om vejnavn, vejadresseringsnavn, og udtalt vejnavn – hvis vejnavnet indeholder en forkortelse, der ikke siges, som den skrives – samt vejnavnebeliggenhed og nøjagtighedsklasse. DAR tilknytter automatisk et navngiven vej-id, vejkode og kommunekode, postnummer(re) og et evt. supplerende bynavn til hver navngiven vej (*bek. § 38 og § 44, stk. 7*).

Tidsfølgen for registrering af navngivne veje i DAR, herunder bl.a., hvornår en navngiven vej skal have status som foreløbig og gældende, står i bekendtgørelsens § 39. Det fremgår bl.a. at oplysninger om vejnavn, skal registreres senest fem hverdage efter, at denne oplysning foreligger.

Ved reservering af et vejnavn til senere brug, registrerer adressemyndigheden i DAR vejnavnet og det tilhørende geografiske område, vejnavnet ønskes reserveret for (*bek. § 40*).

Bestemmelserne om adressemyndighedens registrering af adresser i DAR står i lovens § 14 og bekendtgørelsens § 38-39. Registrering af reserverede vejnavne fremgår af bekendtgørelsens § 40.

5.10 Navngiven vej som et selvstændigt, stabilt objekt med et "Navngiven vej-id"

Ved registrering af en navngiven vej i DAR, tilknyttes en unik identifikationskode, som opretholdes i hele vejens levetid (*bek. § 38, stk. 4*).

Den unikke identifikationskode "Navngiven vej-id'et" er af typen UUID. Navngiven vej-id'et er en systemgenereret id, som kan sammenlignes med et personnummer bare for en navngiven vej. Navngiven vej-id'et skal betragtes som et selvstændigt og stabilt objekt, der sikrer, at oplysninger om den navngivne vej kan fastholdes, selvom vejnavnet eller den tilhørende vejnavnelinje/vejnavneområde ændres. Opdeles den navngivne vej, beholdes navngiven vej-id'et for den ene del af den navngivne vej, mens den anden del får både et ny navngiven vej-id, nyt vejnavn og en ny vejkode.

Hvis en navngiven vej nedlægges, opretholdes UUID'et, og status for den navngiven vej ændres til nedlagt. En navngiven vej med status nedlagt og dens tilhørende vejkode, kan ikke ændres tilbage til gældende, dvs. den kan ikke "genoplives". Vær derfor opmærksom på ikke at "slette" en navngiven vej ved en fejl fx at nedlægge den for at oprette den magen til igen, hvis den eneste årsag til ændringen er, at vejnavnelinje/vejnavneområde skal ændres eller have et andet vejnavn.

UUID'er er vigtige for at sikre konsistens og bevare historikken for de pågældende objekter i it-systemer, fx mellem de offentlige registre, og i forvaltningen. Anvendelsen af denne stabile nøgle giver store administrative lettelser, når it-systemerne skal holdes opdateret. Det er derfor vigtigt af UUID'er bevares.

Vejnavn	Rentemestervej
Navngiven vej id	831a760e-4e3f-42e8-a9a5-0b771f72880a

Figur 9. Visning fra DAR af Navngiven vej-id'et for Rentemestervej i København NV. Dette id sikrer, at historikken for den navngivne vej bevares, selv om fx vejbeliggenheden eller vejnavnet ændres, eller hvis den navngivne vej nedlægges.

5.11 Vejkode

Af hensyn til ældre forvaltningssystemer har den navngivne vej også tilknyttet en vejkode for hver kommune, som den navngivne vej berører.

Til hver navngiven vej tildeles automatisk en vejkode i DAR og en tilhørende kommunekode. Berører den navngivne vej mere end én kommune, tildeles en vejkode for hver kommune. En vejkode skal altid have 4 cifre, som skal ligge i intervallet 0001-9899 (*bek. § 9, stk. 1*).

Vejkoden tildeles automatisk fra "vejnummerrullen", som har et fortløbende nummereringssystem.

Vejkoden er sammen med kommunekoden en entydig identifikation af den navngivne vej i den pågældende kommune. Der må kun være én vejkode til hver navngiven vej i kommunen, og hver vejkode i kommunen må kun være tilknyttet én navngiven vej (*bek. § 9, stk. 2*).

- *Vær opmærksom på at en vejcodes 4-cifrede nummer er unikt og ikke kan genskabes, hvis det bliver nedlagt*
- *Vejkoder og den tilknyttede navngivne vej-id bærer en navngiven vejs informationer og historik, og det er problematisk, hvis dette går tabt, fx hvis en vej nedlægges ved en fejl*

En fastsat vejkode må ikke ændres (*§ 9, stk. 3*). Hvis en eksisterende, navngiven vej i sin helhed på et tidspunkt ændrer navn, skal den beholde sin vejkode. Med "ændre navn" forstås både mindre ændringer, som når "Lærkevej" ændres til "Lille Lærkevej", og fastsættelse af et nyt vejnavn, som når "Lærkevej" ændres til "Duevej".

Hvis det kun er en del af den navngivne vej, som får nyt vejnavn, skal vejkode efter samme bestemmelse bevares for den del af vejen, som beholder sit navn.

Beslutter kommunen, at en navngiven vej skal opdeles, således at hver del af vejen får et nyt vejnavn, bør det være antallet af adresser, der afgør, hvilken del af den navngivne vej, der skal bevares og dermed bevare den oprindelige vejkode.

Sammenlægges to vejnavne i kommunen til ét, således at det ene vejnavn beholdes, opretholdes vejkode for dette vejnavn. Hvis begge vejnavne udgår ved en sammenlægning af to vejnavne i kommunen, erstattes vejnavnet med et nyt vejnavn, opretholdes den vejkode, som flest adresser er knyttet til (*bek. § 9, stk. 4*).

5.12 Skiltning af vejnavne

Der henvises til kapitel 12 om skiltning.

6. Husnummer

Et husnummer er en del af adressen:

- *Et husnummer hører altid til et bestemt vejnavn*
- *Et husnummer består af højst fire tegn i intervallet 1-999 samt et evt. supplerende stort bogstav fra A til Z. Bogstaverne I, J, O og Q må dog ikke benyttes for et nyt husnummer*
- *Et evt. bogstav er en fulgyldig del af husnummeret. Husnumre med og uden bogstaver er ligeværdige. Mht. rækkefølge kommer husnumre uden bogstav før samme nummer med bogstav: 16, 16A, 16B osv.*
- *Der er ikke mellemrum mellem tal og et eventuelt bogstav*
- *Der er ikke foranstillet nul før husnummeret, dvs. at det hedder "2" og "2A", og ikke "002" hhv. "002A"*
- *Ved registrering i DAR er det denne struktur, der skal anvendes*

Et husnummer specificerer adressens nærmere beliggenhed på den navngivne vej.

Husnumre fastsættes efter de regler, der står i bekendtgørelsens §§ 16-19. Der findes også en § 4 i loven, som handler om procedurer ved fastsættelse af vejnavne og husnumre i visse tilfælde, og som gælder ud over de forvaltningsmæssige regler.

Adressemyndigheden har pligt til at foretage rettelser af eksisterende adresser – og herunder husnumre, hvis den bliver opmærksom på, at de ikke er fastsat og registreret i overensstemmelse med disse regler. Der er dog en undtagelse til disse regler. Undtagelsen gælder for ældre, eksisterende vejnavne (*bek. § 46*).

Til ethvert husnummer hører disse elementer:

- *Et adgangspunkt som repræsenterer den udefrakommende adgangsvej. Til hvert adgangspunkt er knyttet et vejpunkt*
- *Husnummer-id (automatisk genereret UUID), der bærer informationer om husnummeret*

6.1 Adressemyndigheden fastsætter husnumre

Adressemyndigheden fastsætter husnumre (*bek. § 16, stk. 1*). Ud over de forvaltningsmæssige regler om partshøring skal husnumre i nogle situationer fastsættes med inddragelse af andre parter:

- For offentlige veje, som er statsveje, fastsætter adressemyndigheden husnumre efter samtykke fra Vejdirektoratet (lov § 4, stk. 1 og bek. § 16, stk. 1).
Ved "samtykke" forstås, at adressemyndigheden og Vejdirektoratet skal opnå enighed om husnumre for statsveje. Kan der ikke opnås enighed mellem adressemyndigheder(ne) og Vejdirektoratet om fastsættelse af husnumre, kan alle parter anmode SDFE om at afgøre sagen (lov § 4, stk. 4).
- Husnumre til private veje og andre færdselsarealer og områder fx kolonihaveområder og naturområder med stier fastsættes i samråd med grundejeren (lov § 4, stk. 2 og bek. § 16, stk. 1).
Ved "samråd" forstås, at adressemyndigheden i samarbejde med grundejeren søger at opnå enighed. Kan der ikke opnås enighed, fastsætter adressemyndigheden husnummeret (lov § 4, stk. 2).
- Har adressemyndigheden oplysninger om, at en ejendom, en bygning eller et teknisk anlæg mv. anvendes af Forsvarsministeriet eller Justitsministeriet, skal der ved fastsættelse af husnumre indhentes samtykke fra de pågældende ministerier (lov § 4, stk. 3 og bek. § 16, stk. 1).
Ved "samtykke" forstås, at adressemyndigheden skal opnå enighed med Forsvarsministeriet eller Justitsministeriet om husnummerfastsættelsen. Kan der ikke opnås enighed mellem adressemyndigheden og de pågældende ministerier om fastsættelse af husnumre, kan alle parter anmode SDFE om at afgøre sagen (lov § 4, stk. 4).

6.2 Husnummeret angiver adgangsvejen

Det husnummer, der skal indgå i adressen, skal angive den udefra kommende adgang, dvs. indgangsdør- eller opgangsdør el.lign., som man benytter. Hvis samme indgangsdør giver adgang til flere adresser, er husnummeret fælles for dem (bek. § 12, stk. 3).

Er der flere muligheder for at fastsætte et husnummer, er det altid adressemyndigheden, som afgør, hvilket husnummer der skal indgå i adressen.

Hvis adressen hører til et teknisk anlæg eller lignende, betegner husnummeret adgangsvejen til dette, som om anlægget var en bygning. Hører adressen til et ubebygget areal, angiver husnummeret adgangsvejen ind på dette, dvs. indkørslen, lågen eller lignende (bek. § 12, stk. 4).

Er adgangen til en bygnings øvre etager via en udvendig trappekonstruktion, regnes starten af trappen i terræn som indgangsdør. Husnummeret til de øvre etager fastsættes derfor til trappen. Tilhørende etage- og dørbetegnelse fastsættes efter de almindelige regler. Giver trappen kun adgang til én adresse, er der ikke behov for etage- og dørbetegnelse. Husnummeret til trappen fastsættes ud fra trappens placering i forhold til de øvrige husnumre i stueetagen på en sådan måde, at det passer ind i husnummerrækkefølgen.

Er der direkte adgang fra terræn til enheder i stueetagen, fastsættes adresserne i stueetagen med særskilt husnummer til hver indgang. Er der flere indgangsdøre, udvendige trapper eller lignende, som giver adgang til den samme adresse, fastsættes husnummeret til den vigtigste adgangsvej til adressen (bek. § 12, stk. 5 og bek. § 19).

Tilsvarende, hvis en elevator er eneste adgangsvej til de øvre etager i stedet for en trappe. I disse tilfælde fastsættes husnummeret til elevatoren, som om den var en trappe.

6.3 Husnummeret skal afspejle beliggenheden

Reglerne om, hvad et husnummer består af, og hvordan husnumrene fastsættes i stigende nummerrækkefølge på forskellige former for bebyggelse, findes i bekendtgørelsens §§ 16-18.

Det fremgår af reglerne, at der kun findes én parameter, som har betydning for fastsættelsen af husnummeret, nemlig beliggenheden af den pågældende ejendom, bygning, hoveddør el.lign. i forhold til vejnettet og i forhold til de andre adresser på vejen.

Det kan være hensigtsmæssigt for adressemyndigheden i nogle situationer at starte med husnummer 3 og 4 i stedet for nummer 1 og 2. Således har man en "reserve", hvis der bliver brug for en adresse til et eller andet i den "lave ende" af vejen. Spring også gerne et par numre over for hver stikvej. Det kan også være en god idé i nogle tilfælde at springe husnumre over midt på vejen fx i erhvervsområder under udbygelse.

Tidligere har der været en udbredt anvendelse af et bogstav i husnummeret til adresser med særlige funktioner fx L i et husnummer til legepladser og X til tekniske anlæg. Anvendelsen af sådanne særlige "serier" eller intervaller af husnumre eller særlige bogstaver er ikke i overensstemmelse med bekendtgørelsen.

I stedet skal der fastsættes en helt regulær adresse med et nummer, som passer ind i husnummerrækken for den pågældende vej.

Bemærk, at det i visse situationer er muligt at fastsætte husnumre eller beholde eksisterende husnummerering, som ikke er i overensstemmelse med § 16-17 i bekendtgørelsen. De situationer, hvor reglerne kan fraviges, står i bekendtgørelsens § 18.

Der henvises desuden til eksempelsamlingen, hvor der er eksempler på husnummerfastsættelse.

6.4 Husnumre på veje, der krydser en kommunegrænse, motorveje mv.

Husnumre på navngivne veje, der krydser en eller flere kommunegrænser, skal fastsættes efter de samme bestemmelser, som hvis vejen lå i samme kommune (*bek. § 17, stk. 6*).

Det betyder, at når en navngiven vej krydser grænsen mellem to kommuner, dvs. når vejen har samme navn på begge sider af kommunegrænsen, skal husnumrene være fastsat således, at husnummerrækkefølgen er stigende i én retning og således, at det samlede sæt af husnumre er entydige. Tilsvarende hvis den adgangsgivende vej til adressen – herunder husnummeret – er beliggende i en anden kommune end den, hvor adressen er fastsat.

Adressemyndighederne i de berørte kommuner bør aftale, hvilke intervaller af husnumre på de pågældende navngivne veje, som de hver især kan disponere over (*bek. § 17, stk. 7*).

Baggrunden for denne anbefaling er at opfylde bestemmelserne om, at husnumre skal fastsættes i stigende orden, således at formålet med at kunne orientere sig er opfyldt, samt at adresserne er entydige (*bek. § 17, stk. 2*).

Adressemyndighederne kan derudover hver især registrere i DAR, hvilke husnumre, de disponerer over (*bek. § 38, stk. 8*). I DAR hedder det ”reserverede husnumre”. Fordelen med dette er både, at fejlregistreringer minimeres, og at der dermed opnås enklere arbejdsgange for de pågældende kommuner.

6.4.1 Husnumre på motorveje

Fastsættelse af husnumre på statsveje – fx motorveje – skal foregå efter samtykke fra Vejdirektoratet. Da landets motorveje typisk krydser mange kommunegrænser, har Vejdirektoratet udarbejdet en metode, som sikrer brugen af entydige husnumre til de rasteplasser, tankanlæg og andre tekniske anlæg langs motorvejene, som kommunernes adressemyndigheder skal fastsætte adresser for.

Metoden anvender motorvejens ”afkørselsnumre” til at definere husnummerretningen med ulige og lige numre på hver side af vejen. Afkørselsnummeret anvendes tillige til (gennem en multiplikation med 10) at fastlægge det interval af husnumre, som kan benyttes mellem to afkørsler.

Såfremt serviceanlægget på motorvejen indeholder flere funktioner, som skal have hver sin adresse, fx kiosk, benzinsalg, toilet osv., kan der anvendes et supplerende bogstav: 140A, 140B, 140C osv.

6.5 Husnumre med og uden bogstav

Det er kommunens adressemyndighed, som bestemmer, hvornår det er nødvendigt at anvende et husnummer med bogstav. Det er ligeledes adressemyndigheden, som skønner, om tilføjelsen af en ekstra adresse i en husnummerrække skal føre til, at en eller flere af de eksisterende husnumre ændres og evt. tilføjes et bogstav.

Det er en udbredt misforståelse, at bogstaver kun anvendes i de tætte byområder, i baggårde eller ved etageejendomme med flere opgange, dobbelthuse, rækkehuse m.m.

Som hovedregel bør bogstaver kun anvendes, når det er nødvendigt for at sikre entydige adresser i husnummerrækken, og når man vil undgå at omnummerere efterfølgende adresser på vejen.

Det er naturligvis en forudsætning, at den endelige adressering opfylder de grundlæggende regler i bekendtgørelsens §§ 16-17, herunder at husnumrene skal være entydige (dvs. at samme husnummer kun må forekomme én gang), i stigende nummerrække, samt at ulige og lige numre skal anvendes i hver sin side af vejen. Bemærk, at det i visse situationer er muligt at fastsætte husnumre eller beholde eksisterende husnummerering, som ikke er i overensstemmelse med § 16-17 i bekendtgørelsen (*bek. § 18*).

Det er ikke i strid med adressebekendtgørelsen, at et husnummer uden bogstav forekommer side om side med det samme husnummer med bogstav, dvs. at fx husnumrene ”14” og ”14A” forekommer side om side. Nogle adressemyndigheder har fastlagt en praksis, hvor alle forekomster af det pågældende nummer får tilføjet et bogstav. Er der fx brug for et nyt husnummer efter nummer ”14”, kan husnummeret ændres til ”14A” og ”14B”. Det er også muligt at fastholde nummer ”14” og tilføje ”14A”. Det er op til adressemyndigheden at afgøre, hvad der er mest hensigtsmæssigt.

Generelt anbefales det, at adressemyndigheden ved brug af husnumre med bogstaver nøje overvejer, om der opstår risiko for misforståelser, som fx i en ulykkessituation kan få alvorlige følger. Ved vurderingen kan

man bl.a. tage hensyn til de stedlige forhold, herunder oversigtsforholdene, skiltningen og afstanden mellem de pågældende adresser, som vil have stor betydning, hvis der opstår en misforståelse.

6.6 Tidspunkt for fastsættelse af husnummer og registrering i DAR

Adresser - og herunder husnumre - skal fastsættes så tidligt som muligt, i takt med at adressemyndigheden har de nødvendige oplysninger til at kunne vurdere, hvor adgangsvej, adgangs- og vejpunkter skal placeres (*bek. § 15, stk. 1*). Tidlig adressefastsættelse tilgodeser behovet for at kunne finde vej fx for beredskabet og leverandører af byggematerialer. Adressemyndigheden registrerer husnumre i DAR (*bek. § 44, stk. 1-2*).

6.7 Husnummerets placering i et postnummer og i et evt. område for supplerende bynavn

Systemintegrationen mellem DAR og DAGI betyder, at det er nemt at se, om et husnummer – og dermed adressen – er placeret i det korrekte postnummer og det eventuelle område for et supplerende bynavn. Hvis adgangspunkt og vejpunkt er beliggende i hvert sit postnummerområde (postdistrikt), skal man være opmærksom på, om der skal ændres i postnummergrænsen.

Særligt i forbindelse med udstykninger og nye adressefastsættelser bør adressemyndigheden inden adresserne fastsættes vurdere, om det vil være hensigtsmæssigt at ændre postnummergrænsen og afgrænsningen af det eventuelt supplerende bynavn for disse adresser. Det er enklere at ændre disse grænser før, der er registreret beboere eller virksomheder på adressen. Det skyldes naturligvis, at der så er færre parter, der skal involveres i processen og fordi, at postnummeret og det supplerende bynavn eksempelvis også kan have indflydelse på værdien af en ejendom

Se mere i afsnit 3.8 Tjek af postnummer og supplerende bynavn og evt. fejlretning i DAR.

6.8 Husnummer som et selvstændigt, stabilt objekt

Ved registrering af et husnummer i DAR tilknyttes en unik identifikationskode, som opretholdes i hele husnummerets levetid (*bek. § 44, stk. 5*).

Den unikke identifikationskode "Husnummer-id'et" er af typen UUID. Husnummer-id'et er en systemgenereret ID, som kan sammenlignes med et personnummer bare for et husnummer. Husnummer-id'et skal betragtes som et selvstændigt og stabilt objekt, der sikrer, at oplysninger om husnummeret kan fastholdes, selvom fx husnummerteksten ændres, dvs. det tal eller bogstav eller begge dele, der udgør husnummeret.

Hvis et husnummer nedlægges, opretholdes UUID'et, og status for husnummeret ændres til nedlagt. Et husnummer med status nedlagt, kan ikke ændres tilbage til gældende, dvs. det kan ikke "genoplives". Vær derfor opmærksom på ikke at slette husnummeret ved en fejl, for at oprette et magen til igen, hvis fx husnummeret blot skal omdøbes fra nr. 12 til 12A.

UUID'er er vigtige for at sikre konsistens og bevare historikken for de pågældende objekter i it-systemer, fx mellem de offentlige registre og i forvaltningen. Anvendelsen af denne stabile nøgle giver store administrative lettelser, når it-systemerne skal holdes opdateret. Det er derfor vigtigt, at UUID'er bevares.

⬆️ Detaljer

(5804) Rentemestervej 8 | 2400 København NV

Matrikel og Ejerlav	112 - Utterslev, 2000175
Tilknyttet vejnavn	Rentemestervej
Kommune	København
Postnummer	2400
Supplerende bynavn	
Sogn	Tågensbo
Afstemningsområde	6. Bispebjerg
Menighedsrådsafstemningsområde	Tågensbo
Husnummer ID	0a3f507a-e179-32b8-e044-0003ba298018
Notat	
Oprettet via	DARtransition
Oprettet af	DARtransition
BBR link	Se bygning i BBR her

Figur 10. Skærmbild fra DAR som bl.a. viser husnummer id'et for Rentemestervej 8, kl i København. id'er sikrer, at historikken for husnummeret bevares, selv om husnummeret ændres.

6.9 Husnummerskilt og henvisningsskilt

Husnummeret er en del af adressen, og gode og tydeligt skilte husnumre er vigtige for, at man kan finde frem til en adresse.

Husnummerskilte skal være synlige fra den adgangsgivende vej og må ikke kunne forveksles med andre betegnelser. Er husnummerskiltet ikke synligt fra vejen, skal der opsættes et henvisningsskilt (*lov § 9, stk. 1*).

Grundejer er ansvarlig for at opsætte husnummerskilt og hvis påkrævet henvisningsskilt. Dog er der den undtagelse, at bygningsejer skal opsætte husnummerskiltet, hvis bygningen er på fremmed grund, dvs. hvis bygningen ejes af en anden, end den der ejer grunden (*lov § 9, stk. 1-3*).

Adressemyndigheden kan påbyde, at skiltningen udføres på en særlig måde (*lov § 9, stk. 4*).

Adressemyndigheden kan fastsætte bestemmelser om udførelse, anbringelse og belysning af husnummerskilte og henvisningsskilte. For statsveje dog efter samtykke fra Vejdirektoratet (*lov § 10*).

Se mere om skiltning i kapitel 12.

7. Etage- og dørbetegnelse

- Etage- og dørbetegnelsen er en del af adressen, hvis de er nødvendige for at præcisere adressen
- En etagebetegnelse består af højst to tegn: st, 1, 2, 3 op til 99 eller kl, k2, k3 op til k9
- En dørbetegnelse består af: tv, mf, th (sidebetegnelser) eller – hvis der er 4 døre eller flere – af cifrene: 1, 2, 3 osv. op til 9999 (dørnumre)
- Alternativt kan dørbetegnelse fastsættes efter en anden systematik, hvor der indgår højst fire tegn, som kan være bogstaver fra a til z, cifrene 0-9 og bindestreg fx b1, b2, b3 eller a101, a102 osv.
- Bogstaver i dørbetegnelsen bør så vidt muligt optræde før tal fx a3.
- Der er ikke foranstillet nul før et dørnummer, dvs. det hedder fx 3 og 3r, og ikke 003 hhv. 003r. Nuller inden i en dørbetegnelse som fx s01 eller 101 kan anvendes
- Ved registrering i DAR er det denne struktur, der skal anvendes

Etage- og dørbetegnelsen angiver adgangsvejen frem til den enkelte funktion, bolig- eller erhvervsenhed inde i en bygning, dvs. hvilken etage man skal til, og hvilken indgangsdør på etagen man skal benytte (bek. § 12, stk. 6). Etage- og dørbetegnelse er en del af adressen, når disse betegnelser er nødvendige for entydigt at angive adgangsvejen til en adresse inde i en bygning (bek. § 12, stk. 1).

Adressemyndigheden fastsætter etage- og dørbetegnelse efter reglerne i bekendtgørelsens § 20 og §§ 22-23.

Adressemyndigheden har pligt til at foretage rettelser af eksisterende adresser – og herunder etage- og dørbetegnelse, hvis den bliver opmærksom på, at de ikke er fastsat og registreret i overensstemmelse med disse regler. Der er dog en undtagelse til disse regler, som gælder for ældre, eksisterende vejnavne (bek. § 46).

7.1 Hvornår kan etage- og dørbetegnelse udelades?

Etagebetegnelse og dørbetegnelse kan udelades af adressen, hvis indgangsdøren (fra gaden) kun giver adgang til én bolig- eller erhvervsenhed som fx enfamiliehuse, rækkehuse og lignende, hvor der kun er fastsat én adresse (bek. § 12, stk. 7).

Denne regel vil også kunne bruges, hvis hoveddøren fører til en intern trappe, som kun giver adgang til én enkelt bolig- eller erhvervsenhed – som evt. ligger på 1. sal. I denne situation kan det dog alligevel være mest betryggende for alle parter at tilføje en etageangivelse, således at det er tydeligt, at lejligheden ikke ligger i stueetagen.

Etage- og dørbetegnelse kan ikke udelades, hvis indgangsdøren fra gaden fører til en opgang, forhal eller lignende, hvorfra der er flere døre end den ene, som giver adgang til bolig- eller erhvervsenheden.

Der skal altid fastsættes en etagebetegnelse (st) – også når indgangsdøren giver adgang til mere end én adresse, selv om bygningen kun har én etage:

”Algade 2A, st. tv” hhv. ”Algade 2A, st. th”.

Dørbetegnelsen kan kun udelades, hvis der kun er én dør på etagen (*bek. § 12, stk. 7*).

7.2 Hvordan defineres etagebeliggenheden?

Stueetagen er den etage, hvor gulvet ligger i eller umiddelbart over terræn (*§ 20, stk. 2*).

Bestemmelsen må almindeligvis tolkes således, at det er terrænniveauet ved bygningens indgang (dvs. hoveddøren, opgangsdøren el.lign.), der er bestemmende for fastlæggelsen af stueplanet.

Bestemmelsen åbner et spillerum for adressemyndighedens egen fortolkning fx i situationer, hvor adgangen til den enkelte enhed ikke er i samme niveau som enhedens gulvniveau, eller i situationer, hvor en bygning er opført på skrånende terræn.

Er der to eller flere indgange til en bygning på skrånende terræn, må adressemyndigheden skønne, om stueplanet skal fastsættes for hele bygningens længde, eller alternativt om det skal fastsættes forskelligt for hver opgang.

7.3 Korrekte etagebetegnelser

Stueetagen benævnes ”st” og ikke ”0” som i nogle elevatorer. De følgende etager over stueetagen benævnes nedefra og op efter 1, 2, 3 osv. Kælderetagen er den eller de etager, der ligger under stueetagen. Den korrekte danske betegnelse for en kælderetage er ”kl” (dvs. to bogstaver). De underliggende etager betegnes k2, k3 op til k9 (dvs. et bogstav og et tal) (*bek. § 20, stk. 1-3*).

Når der skal fastsættes adresser til butikcentre, universiteter, professionshøjskoler, hospitaler og andre større bygningskomplekser, som anvendes til erhvervsformål eller institutioner, så kan adressemyndigheden bestemme, at der alene anvendes etagebetegnelserne 1, 2, 3 osv. Betegnelsen 1 anvendes for den nederste etage, uanset dennes placering i forhold til terræn. Betegnelserne 0, -1, -2, -3 osv. som angivet i nogle elevatorer, kan ikke anvendes som etagebetegnelser for adresser (*bek. § 20, stk. 5*).

I daglig tale bruger man ofte navneordene ”sal” eller ”etage” om etageangivelsen, men det er ikke de korrekte betegnelser efter adressereglerne. De kan dog anvendes på skilte i visse situationer.

7.4 Skiltning med etagebetegnelse

Adressemyndigheden kan kræve, at ejeren af en bygning opsætter og vedligeholder et eller flere skilte eller lignende med angivelse af etagebetegnelsen på det fælles adgangsareal på hver etage. Bestemmelsen anvendes, hvis det skønnes, at det er vanskeligt at orientere sig om, hvilken etage man befinder sig på. Skiltene skal på en synlig og let forståelig måde vise den fastsatte etagebetegnelse (*bek. § 21*).

For butikcentre, universiteter, professionshøjskoler, hospitaler og andre større bygningskomplekser, kan der på skiltning og i anden kommunikation anvendes begreberne ”plan” eller ”niveau” som ligestillede

med "etage" eller *sal* (bek. § 20, stk. 4). Bemærk at disse begreber kun kan anvendes i forbindelse med skiltning.

Se mere om skiltning i kapitel 12.

7.5 Regler om fastsættelse af dørbetegnelser

Hvis der ændres i antallet af indgangsdøre fx som følge af lejlighedssammenlægning eller opdeling af en lejlighed, skal adressemyndigheden sikre, at der fastsættes dørbetegnelser til alle indgangsdøre på det fælles adgangsareal (bek. § 22, stk. 5).

Dørbetegnelsen kan være enten en sidebetegnelse (tv, mf, th) eller et dørrnummer (fx 1, 2, 3 op til 9999) afhængigt af antallet af døre på det fælles adgangsareal.

Hovedreglen er, at dørbetegnelsen fastsættes med udgangspunkt i det fælles adgangsareal på den pågældende etage, dvs. i stueetagen er det indgangspartiet og på de øvrige etager etageafsatsen (repos'en), altangangen, korridoren el.lign., som døren er placeret på (bek. § 22, stk. 1).

Er der to eller tre døre på etagen, fastsættes dørbetegnelsen efter "venstre-højre-reglen" – dvs. med sidebetegnelserne tv, th og evt. mf, set fra trappens øverste trin før etageafsatsen (bek. § 22, stk. 3).

Hvis der er fire døre eller flere på det fælles adgangsareal, benyttes i stedet "tællereglen", dvs. dørrnumrene 1, 2, 3, 4 osv., op til højst 4 cifre startende fra venstre mod højre set fra etageafsatsen. Der må ikke indgå foranstillede nuller dvs. fx 01, 001, 0001 00s1 eller 0s01. Derimod må der gerne anvendes nuller inde i en dørbetegnelse som fx s01 eller 101 (bek. § 22, stk. 4).

Efter bekendtgørelsens § 23 kan dørbetegnelsen dog alternativt fastsættes efter en anden systematik end ovenstående, se afsnit 7.6.

7.6 Systematiske dørbetegnelser som et alternativ til venstre-højre og tællereglen

Dørbetegnelsen kan alternativt fastsættes som en såkaldt systematisk betegnelse af alle døre i bygningen, opgangen el.lign.

En sådan systematisk betegnelse kan enten ske efter forslag fra ejeren (bek. § 23, stk. 1) eller på adressemyndighedens initiativ (bek. § 23, stk. 2). Det er dog altid i sidste ende adressemyndigheden, som bestemmer.

Anvendelsen af § 23, stk. 2, er betinget af, at adressemyndigheden skønner, at anvendelsen af hovedreglens sidebetegnelser eller dørrnumre i den konkrete situation kan give anledning til uklarhed om, hvilken dør der er hvilken.

Der skal benyttes en genkendelig systematik i de dørbetegnelser, der anvendes, fx ved brug af en stigende nummerrækkefølge el.lign. Betegnelserne skal naturligvis være entydige.

Dørbetegnelsen kan bestå af højst 4 tegn. Der må anvendes de små bogstaver fra a til z, cifrene 0-9 og bindestreg. Foranstillede nuller i dørbetegnelsen må ikke anvendes dvs. fx 01, 001, 0001 00s1 eller 0s01. Derimod må der gerne anvendes nuller inde i en dørbetegnelse som fx s01 eller 101 (§ 23 stk. 3).

Det anbefales at anvende tal alene eller en kombination af bogstaver og tal på en sådan måde, at betegnelsen bliver let opfattet og læsbar, så den let kan udtales og udveksles i talesprog, fx over telefonen. For at undgå forveksling med husnumre bør bogstaver i en dørbetegnelse aldrig forekomme efter tal.

Risikoen for forveksling mellem husnummer og dørbetegnelse er desuden søgt minimeret ved, at der i et husnummer anvendes store bogstaver og i dørbetegnelser indgår små bogstaver.

Uanset om de alternative systematiske dørbetegnelser er fastsat efter forslag fra ejeren eller på adressemyndighedens initiativ, er ejeren forpligtet til at anbringe og vedligeholde et skilt eller lignende ved hver dør, som viser den fastsatte betegnelse på en let synlig måde (*bek. § 24, stk. 1*).

Fastsættelsen af systematiske dørbetegnelser medfører ikke, at kommunen kan undlade at fastsætte etagebetegnelser for de pågældende indgangsdøre m.v., eller at etage-angivelsen kan udelades af den korrekte og fuldstændige adresse.

Dørbetegnelsen bliver benævnt og brugt forskelligt alt efter sammenhængen. Bemærk at disse dørbetegnelser ikke er de korrekte ifølge adressereglerne:

- *Lejlighedsnummer (fx i etageboliger)*
- *Bolignummer (fx for ældre- eller ungdomsboliger)*
- *Værelsesnummer (fx på kollegier og lign.)*
- *Butiknummer (fx i butikcentre)*

7.7 Skiltning af dørbetegnelser

Når dørbetegnelserne er fastsat som sidebetegnelse (tv, th og evt. mf) eller dørnummer (1, 2, 3, 4 osv.) efter hovedreglen i bekendtgørelsens § 22, er der ikke krav om at opsætte skilte, som viser dørbetegnelsen.

Adressemyndigheden har dog mulighed for at stille krav om, at dørbetegnelser, der er fastsat efter § 22 dvs. med sidebetegnelser og dørnumre, synliggøres ved hjælp af et skilt ved hver dør, hvis adressemyndigheden skønner, at det kan være vanskeligt at finde den rigtige dør fx for redningsmandskabet (*§ 24, stk. 2*).

Brugen af systematiske dørbetegnelser efter § 23 medfører altid, at ejeren er forpligtet til at anbringe og vedligeholde et skilt eller lignende ved hver dør, som viser den fastsatte betegnelse på en synlig måde (*bek. § 24, stk. 1*).

Se mere om skiltning i kapitel 12.

8. Supplerende bynavn

Supplerende bynavn (eller et andet lokalt stednavn) knyttes til en gruppe af adresser inden for et bestemt geografisk område, når det er nødvendigt eller hensigtsmæssigt nærmere at præcisere beliggenheden inden for postnummerområdet (postdistriktet) eller kommunen:

- *Et supplerende bynavn kan bestå af indtil 34 tegn*
- *Som supplerende bynavn kan anvendes et egentligt bynavn eller et andet lokalt stednavn, der præciserer adressen fx navnet på en bydel, landsby eller en ø*
- *Hvis der er fastsat et supplerende bynavn, så udgør det en del af adressen og indgår i den fuldstændige adresse fx på postforsendelse og sundhedskortet*
- *Når der ændres i det supplerende bynavn eller dets afgrænsning, får de borgere, som er tilmeldt folkeregisteret på adressen, automatisk tilsendt et nyt sundhedskort*
- *Et supplerende bynavn registreres i DAR og overføres til DAGI*

Et supplerende bynavn er ikke en obligatorisk del af adressen og er ikke afgørende for at sikre, at vejnavne og adresser er entydige. Postnummeret udfylder allerede denne funktion i adressen.

Reglerne om supplerende bynavne findes i bekendtgørelsens § 11.

8.1. Hvornår anvendes et supplerende bynavn?

Til nærmere præcisering af en addresses beliggenhed i en by, et område eller på en ø, som ikke har eget postnummer, kan det være hensigtsmæssigt at fastsætte et supplerende bynavn.

Adressemyndigheden bestemmer, om der skal fastsættes et supplerende bynavn, og hvilket navn der skal fastsættes. Det supplerende bynavn indgår i alle adresser i det afgrænsede område, som det supplerende bynavn dækker (*bek. § 11, stk. 1*).

Et evt. supplerende bynavn indgår ligesom fx postnummer og postnummerområdet (postdistrikt) som en del af den fuldstændige og korrekte adresse fx på postforsendelser.

Figur 11. Bynavnspolygonen viser hvilke adresser (små gule firkanter), der har det supplerende bynavn Gjessø.

8.2 Geografisk afgrænsning af et supplerende bynavn

Adressemyndigheden skal afgrænse det geografiske område, som det supplerende bynavn dækker, dvs. tegne en bynavnspolygon i DAR, så den omslutter alle de adresser, der hører til det supplerende bynavn. Området skal ligge inden for kommunegrænsen, og det kan bestå af et eller flere arealer, som ikke behøver at være sammenhængende, og som hver især kan indeholde huller. Områderne må ikke overlappe hinanden. Men et område med ét supplerende bynavn må godt ligge inde i et område med et andet, hvis der er hul i dette (bek. § 11, stk. 5).

8.3 Hvilke navne kan benyttes?

Som supplerende bynavn kan man anvende et egentlig bynavn eller et andet lokalt stednavn (bek. § 11, stk. 2).

Eksempler herpå er navnet på en bydel eller et kvarter inden for byen, navnet på et særligt afgrænset område eller en større bebyggelse, fx en erhvervspark, et sygehusområde, en ø, en havn eller et kolonihaveområde. I landområderne vil også navnet på en spredt bebyggelse eller et landskabsområde kunne anvendes.

Navnet bør være historisk stabilt og velkendt som betegnelse for byen, bydelen eller området. Firmanavne og tidsbestemte navne i øvrigt bør ikke anvendes.

8.4 Ikke navnesammenfald mellem postnummerområde og supplerende bynavn

I situationer, hvor det umiddelbare supplerende bynavn er sammenfaldende med navnet på postnummerområdet (postdistriktet), må postnummerområdet ikke anvendes som supplerende bynavn (§ 11, stk. 4).

Baggrunden for denne undtagelse er, at både det supplerende bynavn og navnet på postnummerområdet indgår i den fuldstændige adresse, og at et navnesammenfald derfor vil kunne give usikkerhed om betydningen.

Eksempelvis vil det supplerende bynavn "Roskilde" ikke blive oplevet som en præcisering i adressen:

"Gammel Landevej 34A, Roskilde, 4000 Roskilde". Derimod vil oplysningen være lettere forståelig, hvis man gør det supplerende bynavn mere præcist, fx således: "Gammel Landevej 34A, Roskilde By, 4000 Roskilde". Andre muligheder er at benytte præciseringer som "Midt", "Nord", "Syd", "Øst" eller "Vest" – eller at anvende et egentligt navn på den pågældende bydel.

8.5 Retskrivning og regler om hvordan supplerende bynavn skrives

Bestemmelserne om, hvordan supplerende bynavne skal skrives, svarer til, hvordan vejnavne og vejadresseringsnavne skrives, bortset fra antallet af tegn, der må indgå.

Det supplerende bynavn skal fastsættes i overensstemmelse med den officielle danske retskrivning, som er fastsat af Dansk Sprognævn eller – hvis stednavnet er optaget i Stednavneudvalgets fortegnelse over danske stednavne – i overensstemmelse med denne. Forkortelser bør så vidt muligt undgås (bek. § 11, stk. 2).

Den officielle danske retskrivning kan ses her: <https://dsn.dk/>

Stednavneudvalgets fortegnelse findes på:

https://www.stednavneudvalget.ku.dk/autoriserede_stednavne/

Et supplerende bynavn kan sammensættes af indtil 34 tegn. (De bogstaver, tegn og tal, der må indgå i supplerende bynavne er: "Tegnene kan være store og små bogstaver i det danske alfabet (a-å), ä, é, ö, ü, cifrene 0-9, mellemrum, bindestreg, punktum og apostrof. Romertal, som består af store bogstaver, kan indgå i supplerende bynavne." (bek. § 11, stk. 3).

8.6 Registrering af supplerende bynavne i DAR

Adressemyndigheden skal registrere alle supplerende bynavne i DAR. For hvert supplerende bynavn skal både navn og geografisk område registreres. Disse oplysninger skal registreres i umiddelbar forlængelse af, at det supplerende bynavn og dets geografiske afgrænsning er fastsat. Oplysningerne overføres til DAGI gennem systemintegrationen mellem DAR og DAGI (bek. § 42, stk. 1-2 og § 43).

Adressemyndigheden bestemmer, hvornår et supplerende bynavn gøres gældende i DAR (bek. § 11, stk. 6).

Da det i DAR ikke er muligt at sætte en fremtidig virkningsdato for, hvornår et supplerende bynavn skal være gældende, er det supplerende bynavn i praksis gældende fra den dato, dets navn og område

registreres som gældende. Det er muligt at oprette et supplerende bynavn som foreløbigt. Et foreløbigt supplerende bynavn udstilles.

8.6.1 Tjek af supplerende bynavn og evt. fejlretning

Supplerende bynavn er et polygon-lag i DAGI, som er integreret med DAR, og supplerende bynavne udstilles herfra for omverdenen.

Det er integrationen af disse registre, der gør nålestiksprincippet muligt, således at man kan få flere tilhørende oplysninger til en specifik adresse - fx hvilket postnummer, evt. supplerende bynavn, valgdistrikt og sogn, husnummeret tilhører. I DAR er det adgangspunktets placering, der afgør husnummerets geografiske placering og dermed også, om adressen indeholder et supplerende bynavn.

Det betyder også, at ved fastsættelse eller ændring af en addresses placering, skal adressemyndigheden sikre, at adressen er beliggende i det eventuelle tilsigtede område for et supplerende bynavn (*bek. § 12, stk. 8*). Har adressen ikke det supplerende bynavn, som de øvrige adresser i området har, er det adressemyndighedens ansvar at ændre bynavnspolygonen i DAR, så den omslutter alle de adresser, som skal have det supplerende bynavn.

Særligt i forbindelse med udstykninger og nye adressefastsættelser bør adressemyndigheden, inden adresserne fastsættes, vurdere, om det vil være hensigtsmæssigt at ændre det supplerende bynavn, så det gælder for disse adresser. Det er enklere at ændre det supplerende bynavn, før der er registreret beboere eller virksomheder på adressen. Det skyldes naturligvis, at der så er færre parter, der skal involveres i processen. Et supplerende bynavn kan eksempelvis også have indflydelse på værdien af en ejendom.

9. Postnummer

Et postnummer repræsenterer det afgrænsede område som i det offentlige postnummersystem har et tilhørende postnummerområde (postdistrikt), der betegner en by eller bydel:

- *Postnumre fastsættes og afgrænses af PostNord Danmark*
- *Et postnummer består af fire cifre*
- *Det tilhørende navn på byen eller postnummerområdet kan bestå af indtil 20 tegn*
- *De gældende postnumre mv. registreres af SDFE i DAGI efter aftale med PostNord Danmark, således at de rigtige postnumre og postnummerområder er til rådighed for adressemyndighedernes registrering af vejnavne og adresser*

Postnummersystemet administreres af PostNord Danmark. Postnumrene er oprindeligt afgrænset ud fra hensynet til en rationel distribution af breve og pakker, og har derfor ingen automatisk sammenhæng med landets administrative inddelinger.

9.1 PostNord Danmark vedligeholder postnumre

PostNord Danmark vedligeholder postnummersystemet til brug for den landsdækkende postbetjening og til sikring af den geografiske entydighed af vejnavne og adresser.

Inden enhver ændring i postnummerinddelingen skal PostNord Danmark indhente godkendelse fra transport-, bygnings- og boligministeren. De nærmere regler herom findes i § 21 i postloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1040 af 30. august 2017. Herudover skal SDFE godkende ændringer i postnummerinddelingen i forhold til entydigheden af adressedata, ligesom SDFE skal implementere rettelsen i DAGI.

Adressemyndigheden kan ikke ændre i postnumrene. En undtagelse er dog, at Københavns og Frederiksberg kommuner har mulighed for at redigere i afgrænsningen af egne gadepostnumre.

9.2 Tjek af om postnummeret er korrekt og evt. fejlretning

Oplysninger om postnummer findes i Danmarks Administrative Geografiske Inddeling (DAGI). Der er skabt en dataintegration mellem DAGI og DAR, som via det såkaldte nålestiksprincip sikrer, at der ikke kan eksistere adresser, som ikke er tilknyttet et postnummer. Det er adgangspunktets geografiske placering, der definerer, hvilket postnummerområde (postdistrikt) adressen tilhører.

Ved fastsættelse af en adresse skal adressemyndigheden sikre, at adressen er beliggende i det tilsigtede postnummer (*bek. § 12, stk. 8*).

Er adressen ikke placeret i det tilsigtede postnummer, skal adressemyndigheden kontakte PostNord Danmark for at anmode om at få ændret postnummergrænsen. Henvendelse skal ske på e-mail: OPMPostnummer@postnord.com

Ved fejl i afgrænsningen af et gadepostnummer kan adressemyndigheden i Københavns og Frederiksberg kommuner dog selv redigere egne gadepostnummergrænser i forbindelse med oprettelse af adresser i DAR uden inddragelse af PostNord Danmark.

Er der tvivl om et postnummerområdes afgrænsning, eller hvilket postnummer en bygning ligger i, dvs. om postnummergrænsen evt. kan flyttes, skal adressemyndigheden ligeledes kontakte PostNord Danmark.

Særligt i forbindelse med udstykninger og nye adressefastsættelser bør adressemyndigheden inden adressefastsættelsen vurdere, om postnummergrænsen evt. bør ændres. Det er enklere at ændre postnummergrænsen, før der er registreret beboere eller virksomheder på adressen. Det skyldes naturligvis, at der så er færre parter, der skal involveres i processen og fordi, at postnummeret eksempelvis også kan have indflydelse på værdien af en ejendom.

Ved ændring af postnummergrænser er det PostNord Danmarks ansvar at foretage de nødvendige høringer.

Postnummeret er en del af adressen og indgår som en nøgleoplysning i en lang række private og offentlige it-systemer:

- *Ændres et gadepostnummer for en eller flere adresser ved en fejl, vil en lang række registre og brugere af adresseoplysninger skulle rette i deres databaser*
- *Når der ændres i postnummeret, får de borgere, som er tilmeldt folkeregisteret på adressen, automatisk tilsendt et nyt sundhedskort*
- *En enkelt fejl i postnummeret kan betyde at en postforsendelse – eller et redningskøretøj – havner i den forkerte by, hvilket selvsagt kan have meget alvorlige konsekvenser*

10. Adgangspunkt

Et adgangspunkt er defineret som:

- *Et geografisk punkt i terrænplan, som repræsenterer en adresses beliggenhed (bek. § 2, nr. 1)*

Et adgangspunkt er det geografiske sted, adressen er fastsat til. Adgangspunktets præcise beliggenhed stedfæstes med geografiske koordinater (X, Y), og punktet markerer også husnummeret.

For hvert husnummer er der ét adgangspunkt og omvendt.

Adgangspunktet er velegnet til at oplyse om adgangsforholdene til en adresse, da det viser, hvor indgangen til en bygning, et jordstykke mv. er placeret. Adgangspunkter anvendes i de GPS-navigationssystemer, beredskabet, forsyningselskaber samt mange andre offentlige og private virksomheder bruger.

Adgangspunkter udstilles for omverdenen og er frit til rådighed digitalt.

Bestemmelsen om adgangspunkter står i bekendtgørelsens § 13.

I DAR findes 4 tekniske standarder for angivelse af adgangspunkters placering, se nærmere under Adressedata\Kodelister på danmarksadresser.dk. Ved fastsættelse af nye adgangspunkter skal adressemyndigheden vælge, hvilken teknisk standard der skal anvendes.

10.1 Adressemyndigheden fastsætter ét adgangspunkt for hvert husnummer

Adressemyndigheden fastsætter ét adgangspunkt for hver husnummer. Adgangspunktet repræsenterer beliggenheden af den udefra kommende adgangsvej dvs. den indgangsdør, indgang, låge eller lignende, som husnummeret hører til. Deler flere adresser samme husnummer, skal der kun fastsættes ét adgangspunkt (*bek. § 13, stk. 1*).

I de efterfølgende afsnit er vist en række eksempler på placering af adgangspunkter.

10.2 Sådan placeres adgangspunkter

10.2.1 Bygninger

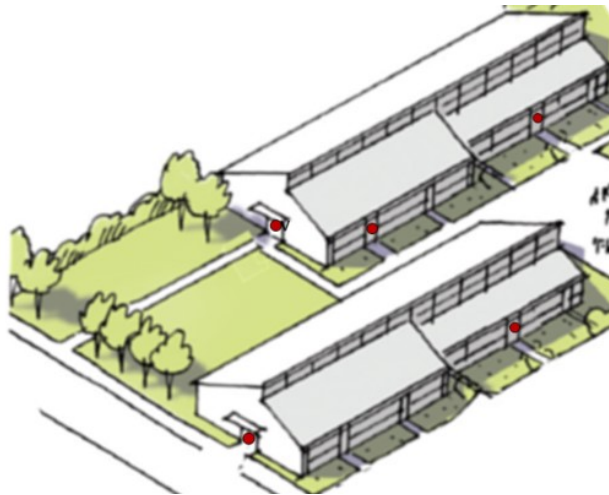
I bygninger placeres adgangspunktet ca. 3 meter inden for omridset af den bygning, som adressen hører til (*bek. § 13, stk. 2*). Adgangspunktet placeres ud for indgangsdøren, hvis det er muligt. Har bygningen flere indgange, bør adgangspunktet placeres ud for hovedindgangen.

Adgangspunkter placeres inden for omridset af bygningen, der vises på forvaltningskortet i DAR.

Figur 12. Adgangspunktet skal placeres ca. 3 meter inden for bygningens omrids.

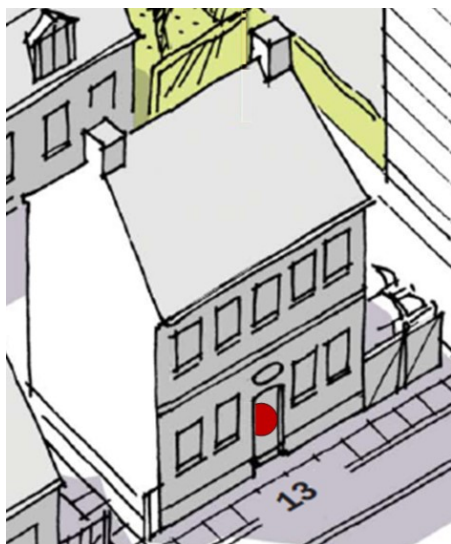
Hører der mere end ét adgangspunkt til bygningen fx som på skoler, større ejendomme, feriecentre, butikcentre, hospitaler eller universiteter, placeres adgangspunkterne ca. 3 meter inden for omridset af bygningen, så de bedst muligt svarer til beliggenheden af indgangsdørene.

Figur 13. Adgangspunkter på en skole.
Adgangspunkterne placeres ca. 3 meter inde i bygningen, hvilket ikke helt er illustreret på figuren. Hvis muligt placeres adgangspunktet ud for indgangsdøren.

10.2.1.1 Ved fælles husnummer for flere adresser fastsættes kun ét adgangspunkt

Er husnummeret fælles for flere adresser, skal der kun fastsættes ét adgangspunkt (*bek. § 13, stk. 1*). En etageejendom med flere adresser i samme opgang, har derfor ét fælles adgangspunkt. Adgangspunktet placeres ca. 3 meter inde i den fælles opgang, hvis dette er muligt.

Figur 14. Ét adgangspunkt til de fire adresser i nr. 13, dvs. st. tv, st. th, 1. tv og 1. th. Adgangspunktet placeres ca. 3 meter inde i bygningen, hvilket ikke helt er illustreret på figuren.

10.2.2 Jordstykker, herunder nye udstykninger og områder uden en egentlig bygning

Et jordstykke er defineret som:

- *Et areal identificeret ved et matrikelnummer og ejerlav (bek. § 2, nr. 5)*

På jordstykker placeres adgangspunktet ca. 3 meter inden for det jordstykke, som adressen hører til. Hører der mere end ét adgangspunkt til jordstykket, placeres adgangspunkterne, så de bedst muligt svarer til indgangene (*bek. § 13, stk. 2*).

10.2.2.1 Nye udstykninger

Det er ikke altid, alle oplysninger om kommende veje og bygninger er til rådighed fra starten af en udstykningsproces. Uanset den aktuelle viden om en ny udstykning, skal adgangspunktet placeres bedst muligt, hvor det forventes at skulle være, når byggeriet er færdigt.

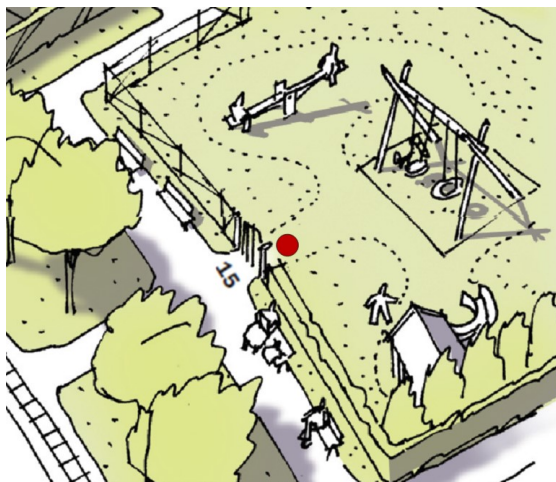
Adgangspunktet placeres ca. 3 meter inde på grunden tættest på den adgangsgivende vej. Kender man den kommende bygnings placering på grunden, placeres adgangspunktet ca. 3 meter inden for omridset af den kommende bygning ud for indgangen.

Er hverken den adgangsgivende vej eller placeringen af en kommende bygning kendt, kan adgangspunktet placeres midt på grunden.

Se eksempler på placering af adgangspunkter ved nye udstykninger i kapitel 11.

10.2.2.2 Områder uden en egentlig bygning

På ubebyggede arealer, der har én eller flere adresser men ikke en egentlig bygning, placeres adgangspunkter(ne) ved den(de) indgang(e), adressen(adresserne) er fastsat til. Eksempler på disse områder er parker, grønne områder, legepladser, idrætsbaner, rasteplasser, kirkegårde uden bygninger, seværdigheder, shelterpladser, grillpladser mv., hvortil der er offentlig adgang.

Figur 15. Adgangspunkt til legeplads.

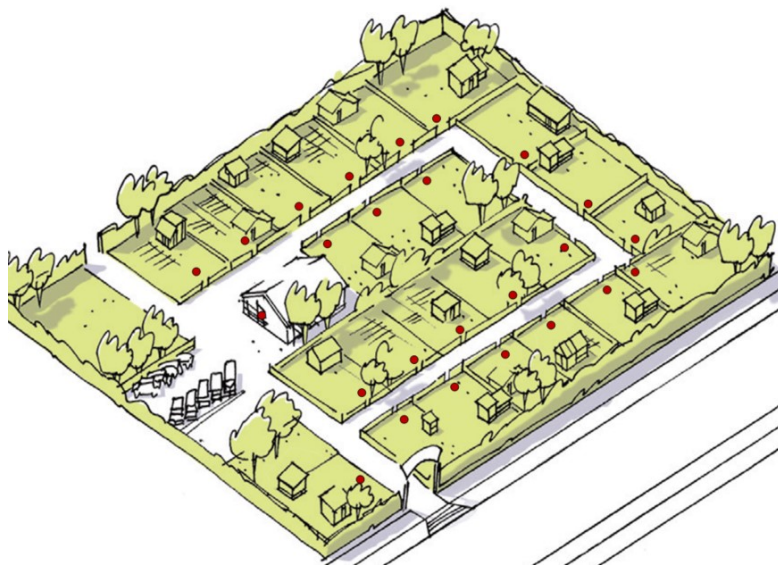
Er der en toiletbygning eller lignende på området, og er adressen fastsat til denne bygning i stedet for indgangen til området, placeres adgangspunktet ca. 3 meter inden i bygningen og hvis muligt ud for indgangen.

Er der flere adresser på området, placeres adgangspunkterne ligeledes, så de bedst muligt svarer til beliggenheden af indgangene (§ 13, stk. 2).

10.2.2.3 Kolonihaveområder

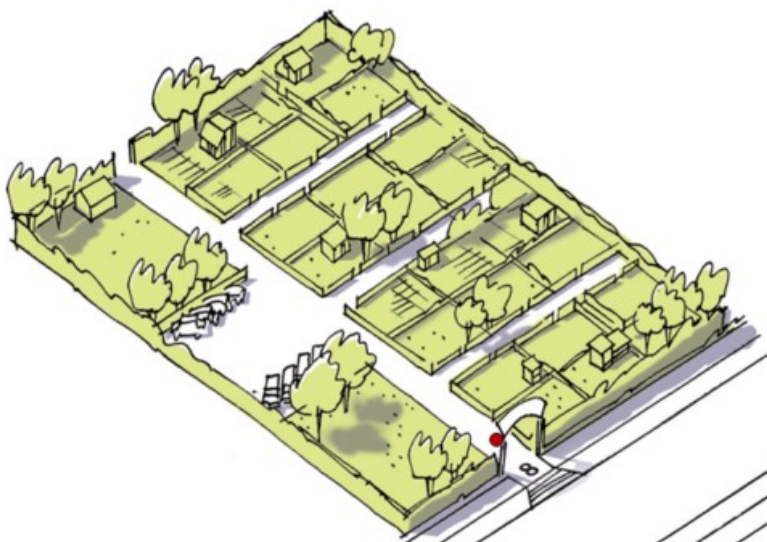
I de kolonihaveområder, hvor der må opføres egentlig bebyggelse, dvs. et hus til evt. dag- og natophold, og der derfor er fastsat en adresse til havelodden, placeres adgangspunktet som hovedregel ca. 3 meter inden for lågen til havelodden.

Det er dog også en mulighed at placere adgangspunktet inden for en evt. bygning på havelodden.

Figur 16. Adgangspunkter i en kolonihaveforening hvor egentlig bebyggelse er tilladt. På figuren er adgangspunkterne sat til haveloden, men det er også en mulighed at placere adgangspunktet inden for bygningsområdet.

I kolonihaveområder, hvor det ikke er tilladt at opføre bebyggelse bortset fra et redskabsskur eller lignende, og hvor der derfor er én fælles adresse til foreningen, placeres adgangspunktet ved områdets hovedindgang.

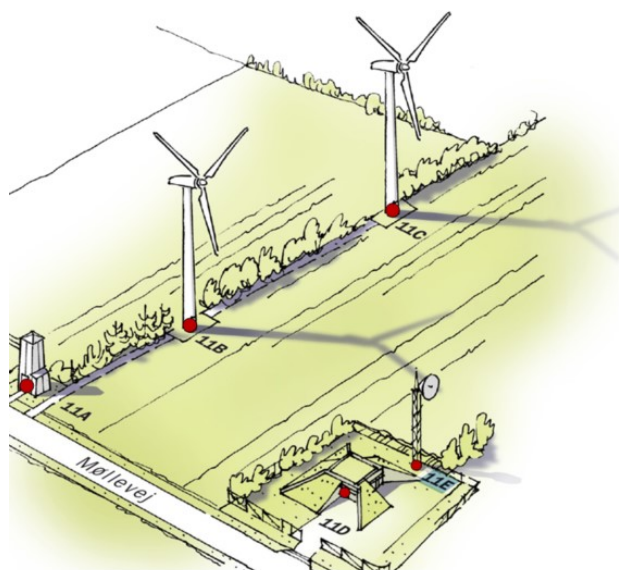

Figur 17. Adgangspunkt i et kolonihaveområde, hvor bebyggelse ikke er tilladt.

10.2.2.4 Tekniske anlæg

Hører adressen til et større, fritstående teknisk anlæg, som har sin egen adresse, skal adgangspunktet placeres bedst muligt, som om anlægget var en bygning (bek. § 13, stk. 3).

Eksempler på tekniske anlæg er vindmøller, antennemaster eller offentligt ejede toiletanlæg og togstationer. Derudover er det også hovedindgange til en togstation, busstation eller trinbræt samt indkørsler og publikumsadgange til parkeringsanlæg med offentlig adgang.

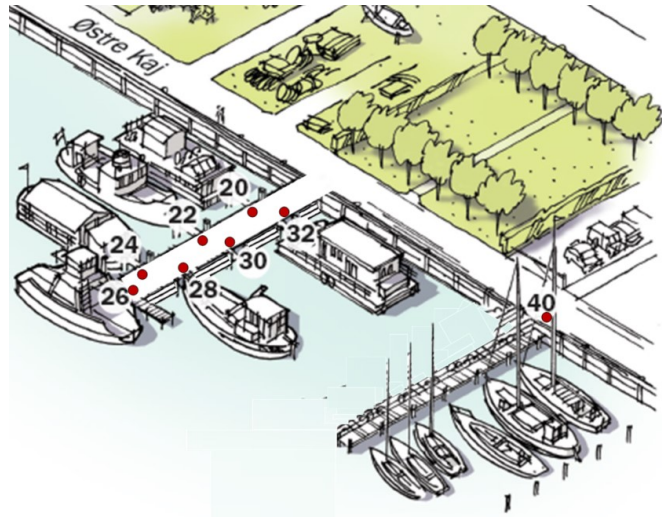

Figur 18. Adgangspunkter til tekniske anlæg.

10.2.2.5 Havneområder og husbåde

I industrihavne er adresserne typisk fastsat til et hus eller et teknisk anlæg, og adgangspunktet fastsættes til den samme position. I lystbådehavne fastsættes adgangspunktet som hovedregel ud for havnefogedens kontor, som ofte er havnens officielle adresse.

På husbåde, der anvendes til bolig- eller erhvervsformål og derfor også har adresser, skal adgangspunktet placeres på en fast position, dvs. den faste kajkant, bolværk, anlægsbro el. lign., hvorfra der er adgang til den pågældende husbåd (§ 34, stk. 4). Adgangspunktet må derfor ikke placeres på den bevægelige genstand (dvs. husbåden) eller ude i vandet.

Figur 19. Adgangspunkter til husbådene er placeret på den faste bådebro. Adgangspunktet til adressen Østre Kaj 40 er placeret der, hvor den flydende bådebro er fastgjort på bolværket.

10.2.2.6 Interimistisk bebyggelse

Med begrebet "interimistisk bebyggelse" skal man i denne forbindelse forstå områder, der er præget af flere mindre bygninger, skure, telte og lignende af interimistisk karakter, og som evt. anvendes til beboelse. Som regel er det hverken tilladt at have bopæl eller drive virksomhed på stedet.

Har adressemyndigheden valgt at fastsætte adresser til de enkelte bygninger, skal adgangspunktet placeres på samme position, som husnummeret er fastsat til, dvs. en bygning, en pæl, postkasse mv.

Figur 20. Adgangspunkterne er sat til den pæl, adresserne er fastsat til.

10.2.2.7 Midlertidig bebyggelse

Er der tale om midlertidig bebyggelse, placeres adgangspunktet ved indgangen til området. Eksempler på midlertidig bebyggelse er teltlejre, der tjener som midlertidig bolig for flygtninge, store spejderlejre, store festivaler og musikarrangementer.

Har adressemyndigheden valgt, at der er behov for mere end ét husnummer til området, placeres adgangspunktet på samme position, som den enhed, husnummeret er fastsat til, dvs. en pæl, postkasse mv.

10.3 Registrering af adgangspunkter i DAR og systemafhængigheder

Adressemyndigheden skal registrere alle adgangspunkter i DAR (*§ 44, stk. 3*).

Ved registrering af adressens adgangspunkt tilknyttes en række oplysninger fra andre grundregistre, der systemmæssigt er forbundet med DAR (*§ 44, stk. 6 og 8-11*).

Det er koblingen af disse registre, der gør nålestiksprincippet muligt.

Følgende oplysning tilknyttes:

- Postnummer og evt. supplerende bynavn, der indgår i adressen – fra DAGI (*bek. § 44, stk. 6*)
- Kommunen, som adressen er beliggende i – fra DAGI (*bek. § 44, stk. 8*)
- Jordstykke eller evt. foreløbigt jordstykke, adressen er beliggende på – fra Matriklen (*bek. § 44, stk. 9*)
- Eventuel bygning eller teknisk anlæg, adressen hører til – fra Bygnings- og Boligregistret (BBR) og GeoDK (*bek. § 44, stk. 10*)
- Afstemningsområde, sogn og menighedsrådsafstemningsområde, adressen er beliggende i – fra DAGI (*bek. § 44, stk. 11*)

11. Vejpunkt

Et vejpunkt er defineret som:

- *Et geografisk punkt, der repræsenterer det sted på den navngivne vej, som er adgangsgivende til et bestemt adgangspunkt (bek. § 2, nr. 12)*

Et vejpunkt er det geografiske punkt, som viser hen til en adressers adgangspunkt og dermed hen til adressens indgang. Vejpunktets præcise placering stedfestes med et sæt geografiske koordinater (X, Y). Flere vejpunkter kan være beliggende i det samme punkt.

Hensigten med vejpunkter er at gøre det lettere at finde vej til en adresse og derved forbedre anvendelsen af adresser til fx ruteplanlægning og navigation. Beredskabet anvender vejpunkter, men har ofte adgang til veje og indgange, som andre ikke har, og vejpunkter skal derfor ikke primært tilgodese beredskabet.

Vejpunkter udstilles for omverdenen og er frit til rådighed digitalt.

Bestemmelsen om vejpunkter står i bekendtgørelsens § 14.

Figurerne i dette kapitel viser både vejpunkt og det tilhørende adgangspunkt for at illustrere disses indbyrdes relation. Bemærk, at adgangspunkter tilknyttet en bygning skal placeres ca. 3 meter inden for bygningens omrids, hvilket ikke helt illustreres på figurerne.

I DAR findes en række tekniske standarder for vejpunkter, se mere under Adressedata\Kodelister på danmarksadresser.dk. Det er ikke muligt for adressemyndigheden at angive en teknisk standard for et vejpunkt. Den tekniske standard sættes automatisk i DAR.

11.1 Adressemyndigheden fastsætter ét vejpunkt for hvert adgangspunkt

Til hvert adgangspunkt fastsætter adressemyndigheden ét vejpunkt, der repræsenterer det sted på den navngivne vej, der er adgangsgivende til adressen (bek. § 14, stk. 1-2). Flere vejpunkter kan være beliggende i det samme geografiske punkt.

Vejpunktet viser, hvor man skal "køre til i bil" for at komme til adressen. Der er ikke altid kun ét korrekt sted at placere et vejpunkt, og det anbefales, at man bruger "sin sunde fornuft" og placerer vejpunktet dér, hvor det giver bedst mening i forhold til de lokale forhold.

11.1.1 Hvis adgangspunkt og vejpunkt ikke ligger i samme kommune

I situationer, hvor et vejpunkt skal placeres i en anden kommune end i den, hvor adgangspunktet er placeret, er det kommunen, der fastsætter adgangspunktet, som også fastsætter vejpunktet. Det skyldes, at adgangspunktet og vejpunktet systemmæssigt er tæt knyttede.

11.2 Sådan placeres vejpunkter

11.2.1 Vejunktet placeres på den adgangsgivende vej – ikke i indkørslen

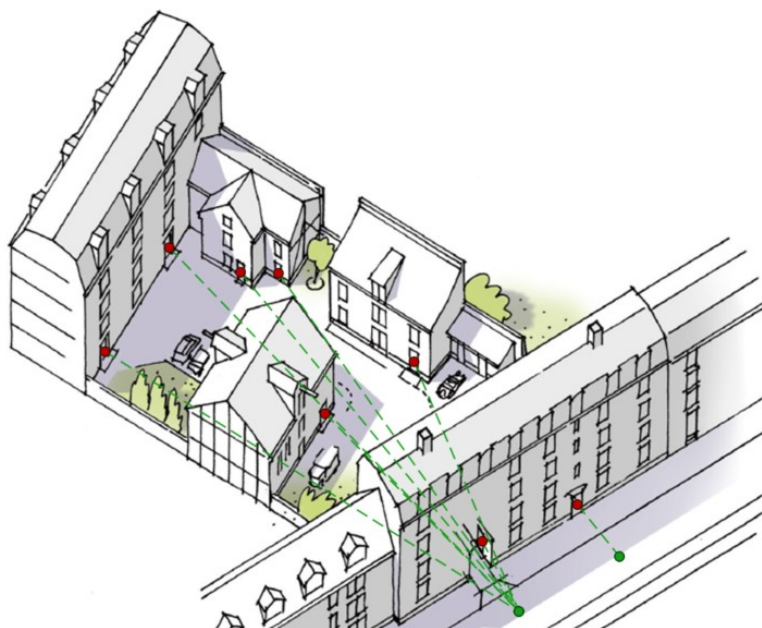
Vejpunktet placeres på den navngivne vej, som er adgangsgivende til adressen. Vejpunktet må ikke placeres i indkørsler og placeres derfor på det øvrige vejnet (bek. § 14, stk. 3).

Vejpunktet bør placeres på en GeoDanmark vejmidte. Er det ikke muligt eller hensigtsmæssigt at placere vejpunktet på en GeoDanmark vejmidte, kan vejpunktet placeres et andet sted fx på vejnavnelinjen. Se mere i afsnit 11.2.5 om ny adgangsgivende vej og ny udstykning.

Det anbefales under alle omstændigheder i DAR at anvende laget "Vejmidter der er gode til vejpunkter", når vejpunkter fastsættes. Vejpunkterne skal så vidt muligt placeres på disse vejmidter for at sikre, at udrykningskøretøjer, GPS-navigationsystemer og lignende kan finde frem til adressen.

I de efterfølgende afsnit er vist en række eksempler på placering af vejpunkter og tilhørende adgangspunkter.

Sker adgangen gennem en port, placeres vejpunktet ud for denne.

Figur 21. Adresserne i baghusene har hvert sit adgangspunkt og derfor også hvert sit vejpunkt. Vejpunkterne er placeret oveni hinanden ud for porten til baggården på vejmidten af den adgangsgivende vej, som adresserne er fastsat til.

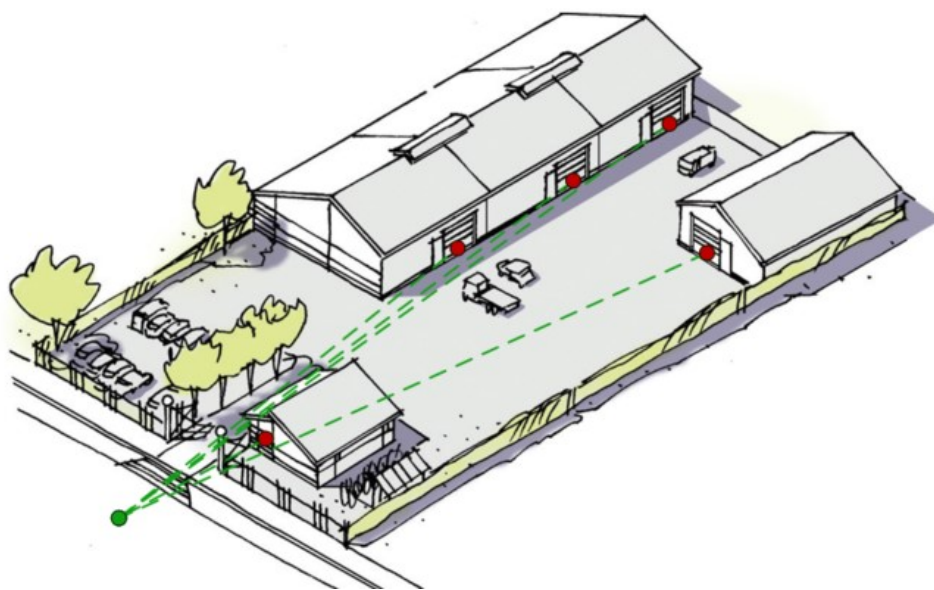
Uanset hvor mange adresser, der er tilknyttet en adgangspunkt, fastsættes ét og kun ét vejpunkt for hvert adgangspunkt. Det er fx tilfældet ved adresser i en etageejendom.

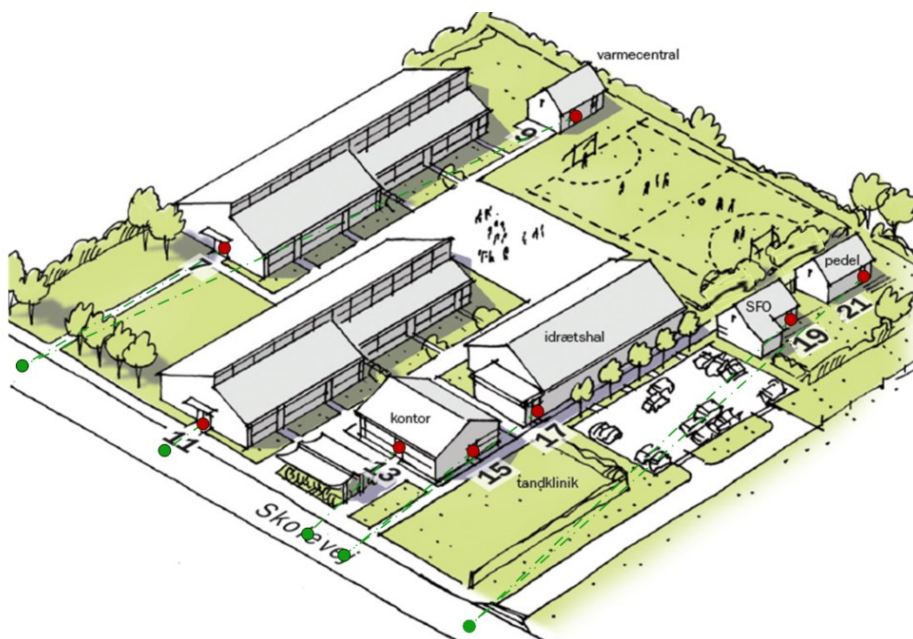
Figur 22. Vejpunktet til Hejrevej 13A er fastsat på vejmidten på Hejrevej ud for indkørslen til gården, hvorfra man kan køre ind til adressen – ikke ud for den lille gangsti mellem nr. 11 og 13.

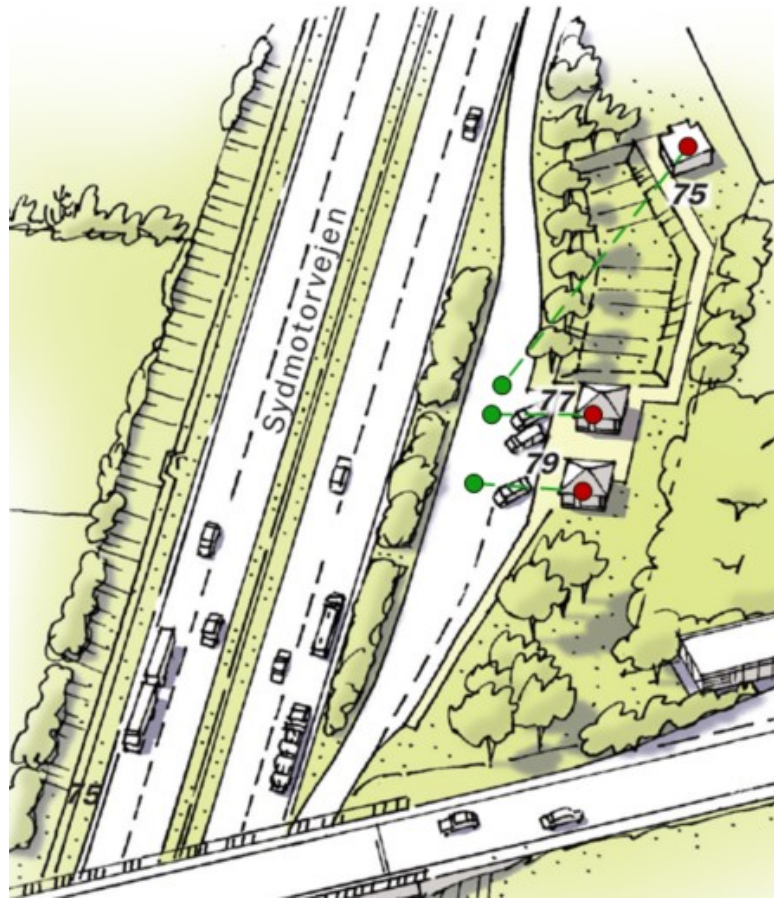
Figur 23. I et villakvarter placeres vejpunktet på den adgangsgivende vejs vejmidte ud for facaden eller indgangen til ejendommen. Adresserne har hvert sit adgangspunkt og derfor også hvert sit tilhørende vejpunkt. Nogle af vejpunkterne er placeret oveni hinanden.

Figur 24. Vejpunkter for alle adresser er placeret samme sted på vejmidten, da der er en fælles indgang til grunden.

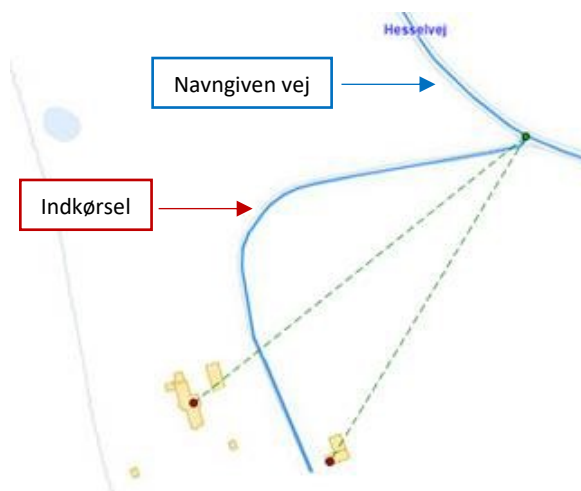
Figur 25. Placering af vejpunkter til forskellige adresser på en skole. Det vil ofte være et vurderingsspørgsmål, hvor vejpunktet skal placeres. Vejpunktet til SFO'en og pedellen kan fx også placeres på samme sted som vejpunkterne til tandklinikken og idrætshallen. Nogle af vejpunkterne er placeret oveni hinanden. Vejpunkterne er placeret på vejmidten og ikke på parkeringsarealet.

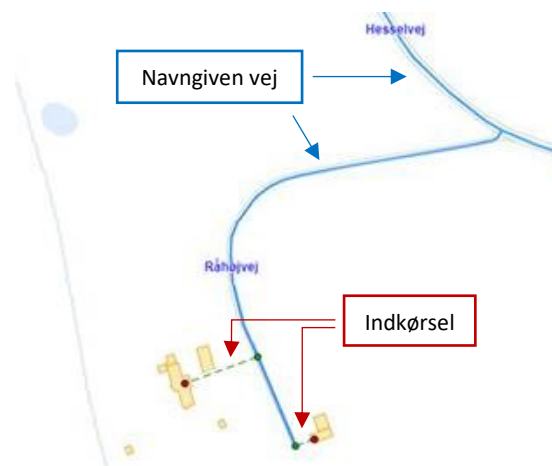
Figur 26. Vejpunkter for rasteplassens kiosker i nr. 77 og 79 og toiletbygningen i nr. 75 er placeret på "afkørselsvejen" og ikke det sted på motorvejen, hvor afkørslen til rasteplassen udgår fra.

11.2.2 Vejpunkt og indkørsel

Vejpunkter placeres på den navngivne vej, der er adgangsgivende til adressen – ikke i indkørslen. En indkørsel er en kortere strækning uden sit eget selvstændige vejnavn. Har denne kortere strækning et selvstændigt vejnavn (navngiven vej), defineres den ikke som en indkørsel, og vejpunkter placeres derfor på denne navngivne vej ud for indkørslen til adressen.

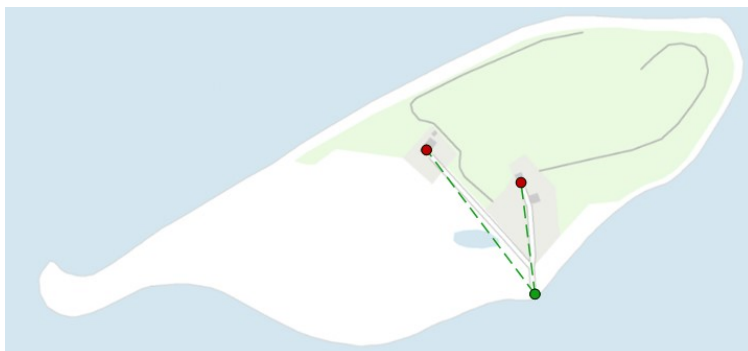
Figur 27a. Vejpunkterne er placeret på den adgangsgivende vej (Hesselvej) ud for den fælles indkørsel til de to adresser.

Figur 27b. Vejen har sit eget selvstændige vejnavn og er derfor en navngiven vej (Råhøjvej). Vejpunkterne er placeret på Råhøjvej ud for indkørslen til hver af adresserne.

11.2.3 På øer uden egentligt vejnet

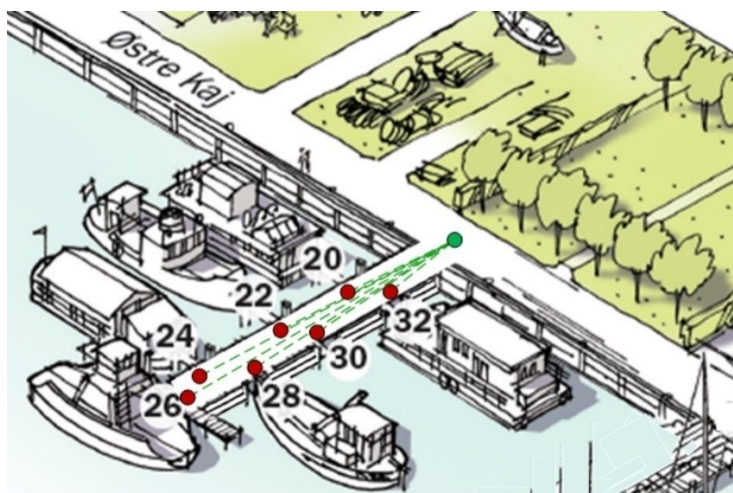
På øer uden et egentligt vejnet skal vejpunktet placeres ved adressens nærmeste anløbssted (bek. § 14, stk. 3). Ved anløbssted forstås typisk et sted, hvor et skib eller en båd kan lægge til.

Figur 28. Øen har ingen egentlige veje, og derfor placeres vejpunkterne på adressens nærmeste anløbssted. I dette tilfælde er anløbsstedet fælles for øens to adresser.

11.2.4 Særlige områdetyper og arealer uden bebyggelse

På arealer uden bygninger som legepladser, parker, husbåde, tekniske anlæg mv. fastsættes vejpunktet på den adgangsgivende vej, dvs. på den vej eller ud for den indkørsel, der giver adgang til den pågældende adresse.

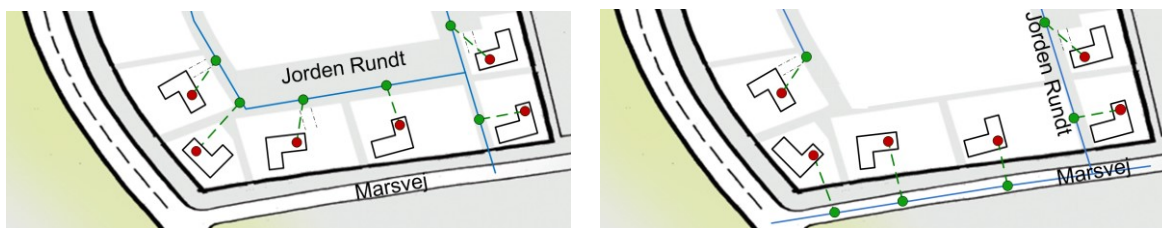

Figur 29. Vejpunkterne for alle husbådene er fastsat på den adgangsgivende vej. Vejpunkter er placeret oveni hinanden.

11.2.5 Ny adgangsgivende vej og ny udstykning

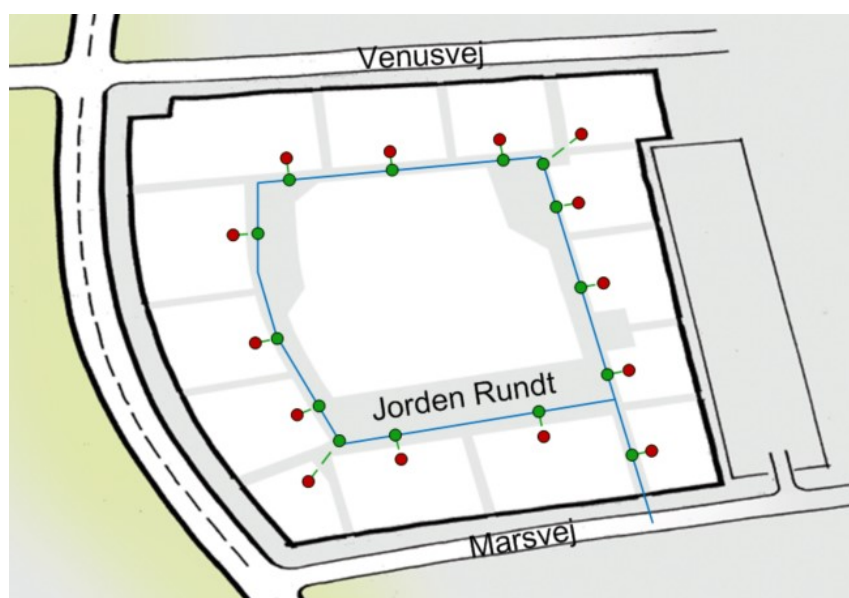
Kommer der en ny eller ændret adgang til en ejendom, som betyder, at den adgangsgivende vej er en anden vej end hidtil, skal vejpunktet flyttes til den nye adgangsgivende vej.

Situation 1. Ændret adgang til adgangsgivende vej

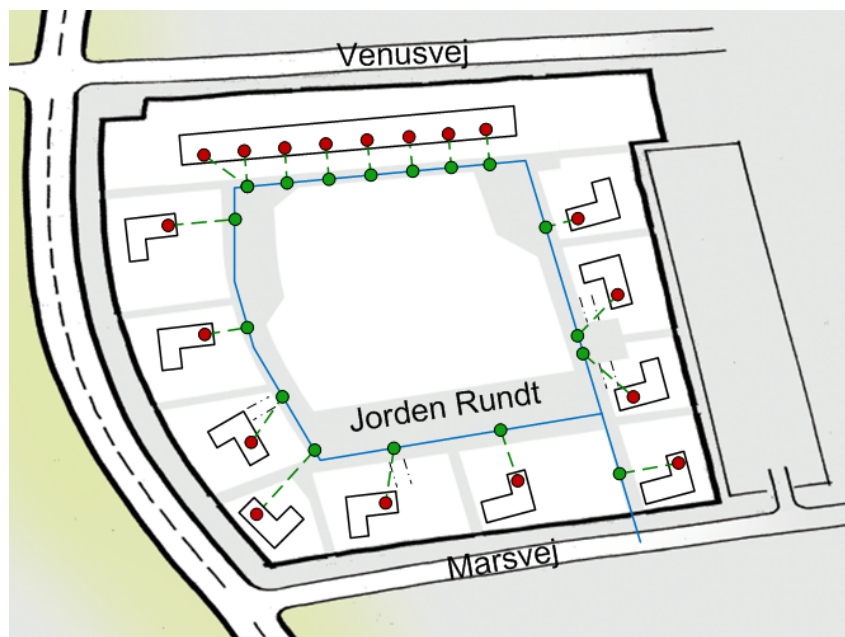
Figur 30. Jorden Rundts vejforløb ændres, så den ikke fungerer som adgangsgivende vej til 3 bygninger. Vejpunkterne placeres i stedet på Marsvej, som nu er adgangsgivende vej. Adgangspunkterne flyttes, hvis den nye vejadgang medfører en ændring af indgangsdørens placering.

Situation 2. Den adgangsgivende vej er anlagt og har en GeoDanmark vejmidte, og bygningernes placering kendes ikke

Figur 31. Vejmidten for den adgangsgivende vej Jorden Rundt (blå linje) er registreret i GeoDK. Derfor er vejpunkterne for alle grunde placeret på (snappet til) GeoDanmark vejmidten på Jorden Rundt. Da bygningernes placeringer ikke kendes, er adgangspunkterne placeret ca. 3 meter inde på grunden mod den adgangsgivende vej.

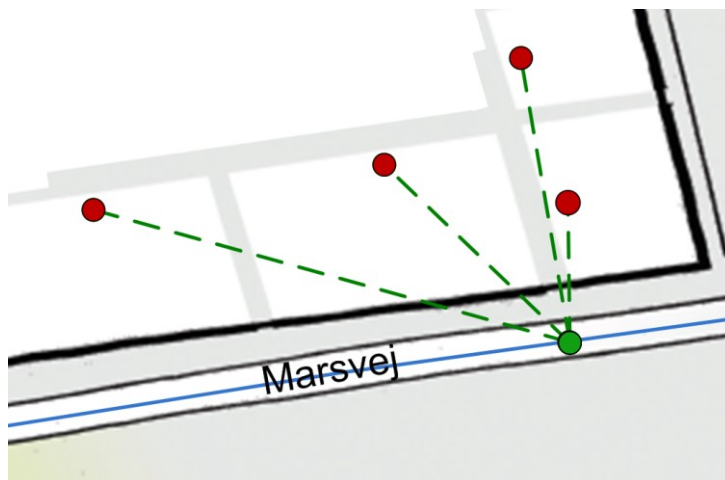
Situation 3. Den adgangsgivende vej er anlagt og har en GeoDanmark vejmidte, og bygningernes placering kendes

Figur 32. Den adgangsgivende vej Jorden Rundt er anlagt og registreret med en vejmidte i GeoDK. Derfor er vejpunkterne for alle grunde placeret på (snappet til) GeoDanmark vejmidten (blå linje). Bygningernes og indgangsdørens kommende placeringer er kendt, og adgangspunktet er derfor placeret ud for indgangsdøren ca. 3 meter inde i bygningen. Vejpunktet er fastsat på GeoDanmark vejmidten, hvor indgangen til grunden forventes at blive placeret. Øverst i figuren er indtegnet et etagebyggeri, hvor alle opgange er tildelt et adgangspunkt med tilhørende vejpunkt. Vejpunkterne til de to yderste adgangspunkter er placeret oveni hinanden.

Er den adgangsgivende vej til de nye udstykninger endnu ikke anlagt eller oprettet med en GeoDanmark vejmidte, kan vejpunktet placeres et andet sted fx på vejnavnelinjens vejtilslutningspunkt på GeoDanmark vejmidten. Vejtilslutningspunktet er dér, hvor den navngivne adgangsgivende vej er hæftet på det eksisterende GeoDanmark vejnet.

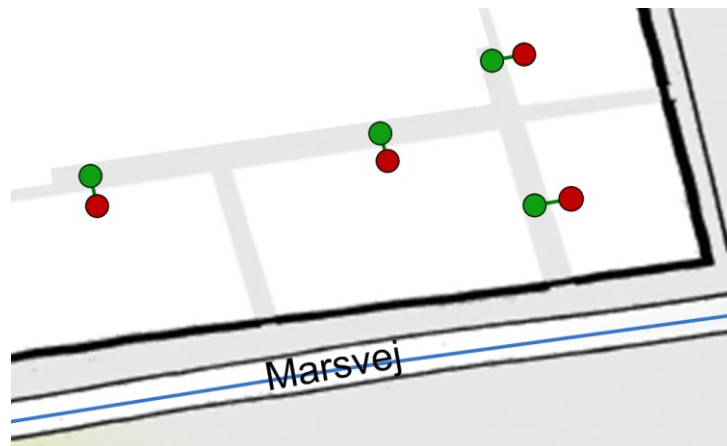
Situation 4. Den endelige adgangsgivende vej er hverken anlagt eller har fået registreret en vejmidte i GeoDK, og der er ikke tilstrækkelig oplysning til at kunne fastsætte vejpunkternes endelige placering

Figur 33. Den endelige adgangsgivende vej er hverken anlagt eller har fået registreret en vejmidte i GeoDK. Alle adgangspunkter er placeret ca. 3 meter inde på de enkelte grunde ud mod den kommende adgangsgivende vej, da de kommende bygningers placeringer ikke kendes. Vejpunkter for alle grunde er placeret midlertidigt på den anlagte Marsvej som i GeoDK er registreret med en vejmidte. Alle vejpunkter placeres i tilkørslen til området (vejtillslutningspunktet), altså der hvor vejen til området udgår fra under byggeprocessen.

Når den adgangsgivende vej er anlagt, og den har fået en GeoDanmark vejmidte, skal adressemedarbejderen flytte vejpunktet til (snappe til) den endelige placering på GeoDanmark vejmidten.

Situation 5. Den endelige adgangsgivende vej er anlagt men har ikke fået registreret en vejmidte i GeoDK, og der er ikke tilstrækkelig oplysning til at kunne fastsætte vejpunkternes endelige placering

Figur 34. Den endelige adgangsgivende vej er anlagt men har ikke fået registreret en vejmidte i GeoDK. Alle adgangspunkter er placeret ca. 3 meter inde på de enkelte grunde ud mod den anlagte adgangsgivende vej, da de kommende bygningers placeringer ikke kendes. Vejpunkterne placeres på den nye anlagte vejs vejnavnelinje. Alternativt placeres alle vejpunkter i tilkørslen til området (vejtilslutningspunktet), altså der hvor vejen til området udgår fra under byggeprocessen.

Når den adgangsgivende vej er anlagt, og den har fået en GeoDanmark vejmidte, skal adressemedarbejderen flytte vejpunktet til (snappe til) den endelige placering på GeoDanmark vejmidten.

11.3 Registrering af vejpunkter i DAR

Adressemyndigheden registrerer vejpunkter i DAR (bek. § 44, stk. 3).

Ved registrering af en adresse, kommer DAR med et forslag til, hvor det tilhørende vejpunkt skal placeres. Adressemyndigheden skal flytte vejpunktet til en korrekt placering, hvis det er placeret uhensigtsmæssigt. Det er adressemyndighedens ansvar, at vejpunktet er placeret korrekt.

12. Skiltning

Formålet med tydelig skiltning er, at enhver hurtigt kan orientere sig og finde vej til adressen. Korrekt og entydig skiltning kan derfor være afgørende for hurtig hjælp i akutte situationer.

Bestemmelserne om skiltning med husnumre, henvisningsskilte og vejnavne for private veje eller andre færdselsarealer og områder fremgår af adresselovens §§ 9 og 10, mens regler om skiltning af etage- og dørbetegnelser fremgår af bekendtgørelsens §§ 21 og 24.

Den part, der er forpligtet til at opsætte skiltet, er også forpligtet til at betale for det.

12.1 Vejnavneskilt

Selvom den udbredte brug af elektroniske navigationssystemer har gjort det lettere at finde vej, er vejnavneskilte ofte helt uundværlige, når trafikanter skal orientere sig og finde frem til en bestemt vej eller adresse.

Vedligeholdelse af offentlige veje (statsveje og kommuneveje) og private fællesveje er reguleret i vejlovgivningen. Vejledning om vejlovgivningen, herunder hvilke regler der er relevante i forhold til vejnavneskilte, kan fås hos Vejdirektoratet.

Hverken adresseloven eller adressebekendtgørelsen indeholder derfor regler om opsætning, udformning eller belysning af vejnavneskilte langs offentlige veje og private fællesveje.

I forhold til private veje og andre færdselsarealer og områder, som hverken er offentlige veje eller private fællesveje, gælder, at hvis der er fastsat et vejnavn, kan adressemyndigheden påbyde, at grundejeren opsætter vejnavneskilte, som skal udformes og belyses på samme måde, som de øvrige vejnavneskilte i området (*lov § 9, stk. 5*).

I ordlisten forrest i vejledning er det beskrevet, hvad der forstås ved ”private veje og andre færdselsarealer og områder, som hverken er offentlige veje eller private fællesveje”.

Skiltningen af vejnavne medvirker til, at trafikanter kan orientere sig og finde vej. Med lovens § 9, stk. 5, sikres adressemyndigheden hjemmel til at kræve, at grundejeren opsætter og vedligeholder vejnavneskilte, så skiltet ser ud og belyses på den samme måde, som de andre vejnavneskilte, der er opsat på andre veje i området. I denne sammenhæng defineres området i det konkrete tilfælde og kan fx være hele kommunens område eller en bestemt del af kommunen som fx en landsby, en bydel, eller et kvarter. Eksempelvis et historisk kvarter, hvor skiltningen ønskes udformet under hensyntagen til kulturhistoriske bevaringsværdier.

Figur 35. Vejnavneskilte. Mange kommuner bruger også vejnavneskilte som en slags signatur, der ud over information om den navngivne vejs vejnavn også er identitetsskabende i kommunen, fx har Rødovre Kommune røde vejnavneskilte og vejnavneskiltene i Gentofte Kommune har et rødt hjerte over j'et i vej. Nogle kommuner har desuden en forklarende tekst til vejnavnet på vejnavneskiltet.

12.2 Husnummerskilt

Bestemmelserne i lovens § 9, stk. 1, præciserer, at det som udgangspunkt er grundejer, der er ansvarlig for at opsætte husnummerskiltet.

Der er dog den undtagelse, at hvis bygningen er på fremmed grund, er det bygningsejer, der skal opsætte husnummerskiltet. Dette fremgår af lovens § 9, stk. 3. Husnummerskiltet skal være synligt fra den adgangsgivende vej og må ikke kunne forveksles med andre betegnelser.

Reglen betyder, at hvis den bygning eller det tekniske anlæg, husnummeret er fastsat til, ikke ejes af grundejeren, er det bygningens eller anlæggets ejer, der skal opsætte husnummerskiltet. Tilsvarende hvis

en bygning ligger på en lånt eller lejet grund som fx sommerhuse, er det bygningsejer, der er ansvarlig for at opsætte husnummerskiltningen.

I kolonihaver tildeles adresserne til havelodden og ikke til bygningen, og det er derfor grundejers pligt at opsætte husnummerskiltet. Det er dog ikke til hinder for, at grundejer gennem aftale kan søge andre løsninger, fx at en kolonihaveforening eller lejer af den enkelte havelod, sørger for husnummerskiltningen.

Ud over opsætning af skiltet er der samtidig en forpligtelse til at vedligeholde skiltet, så det er læsbart og synligt.

I ejendomme med flere lejligheder, der ikke har en fælles ejer, fx ejerlejligheder og andelslejligheder, er det ejer- hhv. andelsboligforeningen, der er ansvarlig for at opsætte skilte med husnummer, og evt. henvisningsskilte.

Figur 36. Eksempler på husnummerskilte.

12.2.1. Husnummerskiltet skal være synligt og må ikke kunne forveksles

Husnummerskiltet skal være synligt fra den adgangsgivende vej. Ved den adgangsgivende vej forstås offentlig vej, privat fællesvej eller privat vej, som giver adgang til ejendommen (*lov § 9, stk. 1*).

Følgende tommelfingerregler gælder for husnummerskilte:

- Skiltet skal være synligt fra den adgangsgivende vej
- Det skal som udgangspunkt kunne ses fra en bil
- Tal og bogstaver skal være tilstrækkeligt store (gerne 85 mm høje) og have god kontrast i farverne
- Det må ikke være skjult af beplantning eller andet
- Det bør ikke sidde på den oplukkelige del af en havelåge
- Husnummeret skal kunne ses i mørke. Er der ikke gadelys eller anden belysning, bør det være reflekterende eller forsynet med en lille refleks som kan fange lyset fra en bil eller projektør

Derudover må husnummerskiltningen ikke kunne forveksles med andre betegnelser (*lov § 9, stk. 1*).

Det betyder, at der på større ejendomme som fx sygehuse eller universitetsområder, der anvender intern nummerering af de enkelte bygninger, ikke må kunne opstå tvivl om, hvilke husnumre, der er fastsat af adressemyndigheden. Det skal derfor fremgå entydigt, hvilke numre, adressemyndigheden har fastsat, så forvirring mellem intern skiltning og de officielt fastsatte adresser undgås. Fx kan de lokale nummerskilte udformes i andre farver.

Bestemmelsen er møntet på de helt særlige tilfælde, hvor en ejer ikke er enig i adressemyndighedens afgørelse om, hvilket nummer der skal anvendes for ejendommen. I så fald må ejeren ikke opretholde en skiltning med det afviste husnummer, da der herved kan opstå risiko for misforståelser om, hvad ejendommens adresse rettelig er.

12.2.2 Placering af husnummerskiltning på ejendomme med mere end ét husnummer

Hvis en ejendom har mere end ét husnummer, skal husnummerskiltet opsættes synligt ved hver indgangsdør, som husnummeret benævner (*lov § 9, stk. 2*).

Baggrunden for bestemmelsen er, at det ved ejendomme, hvor der er fastsat mere end ét husnummer, kan være vanskeligt at finde frem til den rigtige opgangs- eller indgangsdør. I parcelhuskvarterer og lignende, hvor der kun er ét husnummer på ejendommen, er det som regel nemt at finde den rigtige indgangsdør, selvom husnummeret kun er skiltet ved havelågen eller postkassen. Er der derimod flere husnumre på ejendommen, er det både nødvendigt, at husnumrene er synlige fra den adgangsgivende vej, og at det enkelte husnummer er skiltet direkte ved den rigtige indgangsdør.

12.3 Henvisningsskilt

Henvisningsskilte skal sikre, at en besøgende vejledes i, hvilken retning man skal gå eller køre for at nå frem til husnummeret.

Er husnummerskiltet ikke synligt fra den adgangsgivende vej, skal grundejer desuden opsætte et henvisningsskilt ved hver adgangsvej ind på ejendommen med oplysning om alle de husnumre, der er adgang til (*lov § 9, stk. 2*). En adgangsvej er en indkørsel, sti, port eller lignende, som benyttes for at komme fra den adgangsgivende vej ind på ejendommen og hen til den eller de pågældende indgangsdør(e). Bestemmelsen tænkes bl.a. anvendt på samlede boligbebyggelser, kolonihaveområder, byejendomme, større erhvervsjendomme eller offentlige institutioner.

I ejendomme med flere lejligheder, der ikke har en fælles ejer, fx ejerlejligheder og andelslejligheder, er det ejer- hhv. andelsboligforeningen, der er ansvarlig for at opsætte skilte med husnummer, og evt. henvisningsskilte.

Hvis der kun er én adgangsvej, som fører frem til én eller flere indgangsdøre, som ikke er synlige fra gaden fx gennem en port eller fra en parkeringsplads, skal henvisningsskiltet angive samtlige relevante husnumre.

Er der flere adgangsveje til ejendommen fra den adgangsgivende vej, skal der opsættes et henvisningsskilt ved hver adgangsvej ind på ejendommen. Henvisningsskiltet skal angive retningen til de pågældende husnumre, der er adgang til. Hvis der kan være tvivl om, hvilket vejnavn en gruppe husnumre henviser til, bør henvisningsskiltet også angive vejnavnet.

Teksten på et henvisningsskilt kan fx være "Til 12-18" eller "Lærkevej 11-29". Det kan desuden være suppleret med en pil eller et stiliseret oversigtskort for at vejlede i, hvilken adgangsvej der fører nemmest til adressen.

Adressemyndigheden kan påbyde en grundejer, hvordan skiltningen med husnummer og henvisningsskilte skal udføres og placeres, hvis det vurderes at give en mere logisk og ensartet skiltning eller gør det nemmere at orientere sig, jf. § 9, stk. 4.

Figur 37. Eksempler på henvisningsskilte.

12.3.1 Opsætning af henvisningsskilte på fremmed grund

I nogle situationer er det ikke grundejer, der skal opsætte henvisningsskilte.

Henvisningsskilte er i øvrigt omfattet af lov om offentlige veje (vejloven) § 92, stk. 1, nr. 2, som fastsætter, at for ejendomme langs offentlig vej kan vejmyndigheden anbringe og vedligeholde henvisningsskilte, som angiver retningen til en eller flere adresser. Vejmyndigheden er den myndighed, som administrerer en offentlig vej eller offentlig sti, jf. lov om offentlige veje m.v.

Vejlovens bestemmelser vedrører situationer, hvor henvisningsskilte skal opsættes på fremmed grund, dvs. hvor grunden ejes af en anden end den, der ejer den faste ejendom, hvortil der er fastsat et eller flere husnumre, som henvisningsskiltet henviser til. Bestemmelsen gælder også på private fællesveje, jf. lov om private fællesveje (privatvejsloven) § 60.

12.4 Påbud om hvordan skiltning med husnumre og henvisningsskilte skal udføres

Ifølge lovens § 9, stk. 4, kan adressemyndigheden påbyde en grundejer, hvordan skiltningen med husnummer og henvisningsskilte skal udføres og placeres, hvis det vurderes at give en mere logisk og ensartet skiltning eller gør det nemmere at orientere sig. Adressemyndigheden kan påbyde en bygningsejer det samme, hvis bygningen er på fremmed grund, jf. samme bestemmelse.

Et påbud kan fx omhandle, hvor husnummerskiltning og henvisningsskilte skal opsættes, hvad skiltene skal angive, og hvordan de skal udformes i forhold til fx størrelse, farve og belysning, så skiltene på en logisk måde anviser adgangsvejene i bebyggelsen og svarer til øvrige husnummerskiltning i området.

I de tilfælde, hvor bygningen, som et husnummer vedrører, er på en fremmed grund, gives påbuddet til bygningsejer. Tilsvarende hvis der er tale om et teknisk anlæg på fremmed grund. Dette gælder dog kun husnummerskilte. Henvisningsskilte er grundejerens ansvar, når henvisningsskiltet skal opsættes på grundejerens ejendom.

12.5 Fastsættelse af nærmere bestemmelser om husnummerskilte og henvisningsskilte

Efter lovens § 10, stk. 1, kan adressemyndigheden fastsætte nærmere bestemmelser om, hvordan husnummerskilte og henvisningsskilte skal udføres, anbringes og belyses. Når det drejer sig om statsveje, kan adressemyndigheden kun fastsætte sådanne bestemmelser efter samtykke fra Vejdirektoratet.

Bestemmelsen kan anvendes som hjemmel til at udforme forskellige former for "husnummerregulativer" eller lignende, der fastlægger regler om skiltene, herunder bl.a.:

- Grafisk udformning af husnummerskiltet, dvs. skriftstørrelse, farver mv.
- Placering af skiltet, herunder om synlighed fra den adgangsgivende vej, placering ved indgang mv.
- Krav om henvisningsskilte, dvs. skilte, som fra gaden el.lign. viser hen til det egentlige husnummerskilt
- Krav om belysning af selve skiltet, herunder evt. krav om refleks el.lign.

Sådanne nærmere bestemmelser om, hvordan husnummerskilte og henvisningsskilte skal udføres og anbringes, kan meddeles den enkelte ejer i forbindelse med fastsættelse eller ændring af adresserne på ejendommen, dvs. typisk i forbindelse med byggesagens behandling.

Adressemyndigheden kan med bestemmelsen beslutte, at bestemmelserne om skiltning med både husnummer og henvisningsskilt skal omfatte hele eller dele af et område fx en hel landsby eller et historisk bykvarter, hvis skiltningen ønskes udformet under hensyn til kulturhistoriske bevaringsværdier.

12.6 Skiltning med etage- og dørbetegnelse

Adressemyndigheden kan kræve, at bygningsejer skal opsætte skilte med etage- og dørbetegnelser (*bek. §§ 21 og 24*).

12.6.1 Skiltning med etagebetegnelser

Ifølge lovens § 10, stk. 2, kan der fastsættes regler om, at adressemyndigheden kan kræve, at en bygningsejer skal opsætte skilte, der angiver de fastsatte etage- og dørbetegnelser.

Baggrunden for bestemmelsen er, at det i visse bygningstyper med mange bolig- eller erhvervsenheder pr. etage kan være vanskeligt at lokalisere den rigtige lejlighed eller dør uden synlig skiltning. Behovet for at udvide kravet til også at omfatte etageangivelsen er, at det i større bygningskomplekser ikke altid er klart, hvilken etage man befinder sig på.

Adressemyndigheden kan kræve, at ejeren af en bygning opsætter og vedligeholder et eller flere skilte eller lignende med angivelse af etagebetegnelsen på det fælles adgangsareal på hver etage. Bestemmelsen anvendes, hvis det skønnes, at det er vanskeligt at orientere sig om, hvilken etage man befinder sig på. Skiltene skal på en synlig og let forståelig måde vise den fastsatte etagebetegnelse (*bek. § 21*).

For butikcentre, universiteter, professionshøjskoler, hospitaler og andre større bygningskomplekser, kan der på skiltning og i anden kommunikation anvendes begreberne "plan" eller "niveau" som ligestillede med "etage" eller sal (*bek. § 20, stk. 4*). Bemærk at disse begreber kun kan anvendes i forbindelse med skiltning.

12.6.2 Skiltning med dørbetegnelser

I medfør af lovens § 10, stk. 2, er der fastsat regler om skiltning med dørbetegnelser i bekendtgørelsens § 24.

Når dørbetegnelserne er fastsat som sidebetegnelse (tv, th og evt. mf) eller dørrummer (1, 2, 3, 4 osv.) efter hovedreglen i bekendtgørelsens § 22, er der normalt ikke krav om at opsætte skilte, som viser dørbetegnelsen.

Adressemyndigheden har dog efter § 24, stk. 2, mulighed for at stille krav om, at dørbetegnelser, der er fastsat efter § 22 dvs. med sidebetegnelser og dørrumre, synliggøres ved hjælp af et skilt ved hver dør, hvis adressemyndigheden skønner, at det kan være vanskeligt at finde den rigtige dør fx for redningsmandskabet.

Brugen af systematiske dørbetegnelser efter § 23 medfører altid, at ejeren er forpligtet til at anbringe og vedligeholde et skilt eller lignende ved hver dør, som viser den fastsatte betegnelse på en synlig måde (*bek. § 24, stk. 1*).

12.7 Straf hvis skiltningsreglerne ikke overholdes

Ifølge lovens § 20 kan overtrædelse af bestemmelserne om skiltning i lovens § 9, stk. 1, 2, 4 og 5, straffes, hvis de ikke bliver overholdt.

Politianmeldelse skal indgives efter de gældende regler i retsplejeloven.

Kommunerne har ikke mulighed for at udstede administrative bødeforlæg ved overtrædelse af reglerne om skiltning.

13. Oplysningspligt og besigtigelse

13.1 Oplysningspligt

Ejer af en fast ejendom pligt til at fremskaffe de oplysninger, adressemyndigheden anmoder om for at kunne fastsætte vejnavne og adresser samt registrere disse oplysninger. Ejer skal desuden, i det omfang adressemyndigheden anmoder herom, vise dokumentation for, at oplysningerne er korrekte (*lov § 8, stk. 1, og bek. § 47*).

Dokumentation kan, afhængigt af de konkrete omstændigheder, fx være plantegninger over ejendommen og bygningers placering herpå samt placering af indgangsdøre og tegninger over indretning af bygninger og bygningers etageplaner (*bek. § 47, stk. 2*).

Eksempler på oplysninger, ejeren har pligt til at vise, kan være om forhold, som har betydning for fastsættelse af adresser, der er afgørende for, hvilket vejnavn ejendommens adresse skal høre til. Det kan fx være om vejadgangen til ejendommen.

Det bemærkes, at adressemyndigheden ofte vil være i besiddelse af de relevante oplysninger, eksempelvis fra en udstyknings sag eller byggesag, eller fra de digitale kort, luftfotos m.v., som anvendes af kommunerne.

På den baggrund forventes det kun i særlige tilfælde at være nødvendigt, at ejeren meddeler yderligere oplysninger. Behovet kan fx opstå for større ejendomme med flere bygninger eller ved bygningsændringer. Her vil ejerens oplysning om adgangsvejene på ejendommen og de enkelte indganges og indgangsdøres placering og funktion være relevante for at afgøre, hvilke døre der skal tildeles et husnummer, og hvordan rækkefølgen af husnumrene skal fastsættes, så det er logisk for brugerne. En ejer er i denne sammenhæng grundejere, ejere af bygninger på fremmed grund, hvor ejeren af en bygning eller et teknisk anlæg er en anden end grundejeren, og endelig ejere af ejerlejligheder. Ejere af de særlige typer af ubebyggede arealer og anlæg, som i visse tilfælde skal tildeles adresser, er også omfattet.

13.1.1 Straf ved overtrædelse efter adressereglerne

Ejer kan straffes ved manglende overholdelse af oplysnings- og dokumentationspligten (*lov § 20, stk. 1*).

13.2 Besigtigelse

Besigtigelse kan efter lovens § 11 foretages dels med henblik på at fastsætte adresser, dels med henblik på at undersøge, om skiltning er udført i overensstemmelse med lovens §§ 9 og 10.

Reglerne om besigtigelse har til hensigt at understøtte adressereglernes overordnede formål om at gøre det muligt at orientere sig og finde vej.

Inden en besigtigelse gennemføres, bør adressemyndigheden dog søge at få de relevante oplysninger på en måde, der er mindre indgribende, fx ved brug af bestemmelserne om ejeres oplysningspligt.

13.2.1 Adressemyndighedens besigtigelse af forhold efter adressereglerne

Det fremgår af lovens § 11, at adressemyndigheden har adgang til besigtigelse af en ejendom med henblik på at:

- fastsætte adresser eller
- kontrollere om skiltning er udført i overensstemmelse med reglerne

Ud over bestemmelsen i loven, skal besigtigelse ske under iagttagelse af reglerne i lov nr. 442 af 9. juni 2004 om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter med senere ændringer (tvangsindgrebsloven).

Besigtigelse for at fastsætte adresser kan fx omfatte adgangsforholdene ind på ejendommen, hvordan adgangsvejene og indgangsdøre er placeret, og hvilken funktion de har. Besigtigelsen sker med henblik på at fastsætte det nødvendige antal husnumre og hvilke indgange, der skal have et husnummer, og hvilket husnummer det i givet fald skal være. Besigtigelsen kan fx være relevant i store komplekse bygningsmasser for at stedfæste indgangsdøre.

Besigtigelse for at kontrollere, om skiltningen er udført i overensstemmelse med reglerne, kan enten være kontrol af, at der er opsat husnummerskilte, henvisningsskilte eller vejnavneskilte i overensstemmelse med lovens § 9, eller at der er skiltet med etage- og/eller dørbetegnelse, hvis adressemyndigheden har krævet dette i medfør af bekendtgørelsens §§ 21 og 24. Det kan også være kontrol af, om skiltningen er sket det korrekte sted, om skiltningen er synlig og ikke forveksles med andre betegnelser, eller om den er udført, anbragt og belyst på en nærmere bestemt måde, jf. lovens § 9 eller bestemmelser fastsat af adressemyndigheden i medfør af § 10, stk. 1.

Ejer har pligt til at hjælpe til under besigtigelsen.

13.2.2 Besigtigelsen skal varsles, og der skal fremvises behørig legitimation

Adressemyndigheden skal varsle besigtigelsen på forhånd. Varsling skal være skriftlig og bør typisk meddeles mindst 14 dage før, besigtigelsen finder sted.

Inden besigtigelsen begynder, skal adressemyndigheden fremvise behørig legitimation. Med behørig legitimation forstås typisk billedlegitimation og dokumentation for ansættelse hos den pågældende kommune. Det kan fx være et legitimationskort udstedt af kommunen med medarbejderens navn og foto.

13.2.3 Adressemyndighedens adgang til besigtigelse uden retskendelse

Adressemyndigheden har adgang til udvendig besigtigelse af enhver ejendom og til indvendig besigtigelse af offentligt tilgængelige lokaliteter (*lov § 11, stk. 1*).

Adgang til udvendig besigtigelse uden retskendelse kan typisk være besigtigelse på selve ejendommen, herunder jord og bygninger, men også besigtigelse på privat vej.

Kan besigtigelse ske fra en offentlig vej eller privat fællesvej, kan den gennemføres uden varsling og uden fremvisning af behørig legitimation.

Indvendig besigtigelse af offentligt tilgængelige lokaliteter kan fx være i butikcentre, sygehuse, universiteter og ikke-aflåste trappeopgange.

13.2.4 Adressemyndighedens adgang til besigtigelse med retskendelse

Indvendig besigtigelse af lokaliteter, som ikke er offentligt tilgængelige, kan kun ske med retskendelse (*lov § 11, stk. 2*). Derudover kan sådan besigtigelse kun foretages med ét af to formål: Enten fastsættelse af adresser eller ved formodning om væsentlige mangler ved skiltningen.

Eksempler på situationer, hvor denne type besigtigelse kan tænkes anvendt, er aflåste trappeopgange og komplekse bygningsmasser, hvor der skal fastsættes etage- og dørbetegnelser, stedfæstes indgangsdøre, eller hvor der er en formodning om, at der er væsentlige mangler ved skiltningen, og hvor det ikke har været muligt for adressemyndigheden at få adgang gennem henvendelse til ejendommens ejer.

Det kan også være situationer, hvor adressemyndigheden har modtaget indberetning fra beredskabsmyndighederne, fx i forbindelse med brandsyn eller politisager om manglende skiltning eller klager fra borgere, der har haft svært ved at finde vej på grund af mangelfuld skiltning.

13.2.5 Retskendelse og politianmeldelse

Besigtigelse efter adressereglerne af lokaliteter, der ikke er offentligt tilgængelige, kræver retskendelse. Retskendelse skal indhentes hos domstolene.

Adressemyndigheden skal skriftligt over for dommeren argumentere for, hvorfor der kræves adgang til den pågældende lokalitet. Dommeren tager i den konkrete sag stilling til, om anmodningen om retskendelse kan imødekommes. En retskendelse udstedes til adressemyndigheden (kommunen) og ikke til en navngiven adressemedarbejder.

Har adressemyndigheden formodning om væsentlige mangler ved skiltningen og derfor af den grund har behov for at besigtige ikke offentligt tilgængelige lokaliteter, kan det være hensigtsmæssigt at kontakte politiet inden anmodningen om retskendelsen. Det skyldes, at mangler ved skiltningen kan straffes.

I tilfælde, hvor der er konkret mistanke om, at en enkeltperson eller juridisk person har begået en overtrædelse af adresseloven, der kan medføre straf, skal der ifølge tvangsindgrebslovens § 10 tages hensyn til, at den, hvis ejendom besigtiges, ikke som følge af oplysningspligten efter adresselovens § 8 kommer til at stille sig selv dårligere i en evt. efterfølgende straffesag ved at komme til at udtale sig til ugunst for sig selv under besigtigelsen, såkaldt selvinkriminering. Derfor gælder oplysningspligten i

sådanne tilfælde af konkret mistanke om overtrædelse ikke længere over for den mistænkte. Der må derfor under besigtigelsen ikke stilles spørgsmål eller lignende, der kan medføre, at den, hvis forhold bliver besigtiget, kommer til at udtale sig på en måde, der er selvinkriminerende. Så snart konkret mistanke om en strafbar overtrædelse opstår, skal adressemyndigheden endvidere vejlede den, hvis ejendom besigtiges, om, at den pågældende ikke længere er forpligtet til at udtale sig. Da adressemedarbejdere ikke er uddannet i at agere i straffesager, bør adressemyndigheden derfor ikke fortsætte udspørgning af den pågældende, hvis der opstår konkret mistanke om – eller direkte konstateres – et strafbart forhold.

I tilfælde, hvor en enkeltperson eller juridisk person med rimelig grund mistænkes for at have begået en strafbar lovovertrædelse, kan tvangsindgreb over for den mistænkte med henblik på at tilvejebringe oplysninger om det eller de forhold, som mistanken omfatter, alene gennemføres efter reglerne i retsplejeloven om strafferetsplejen. Dette fremgår af tvangsindgrebslovens § 9, stk. 1. Derfor anbefales det i sådanne tilfælde at overlade til politiet at foretage besigtigelsen i stedet for adressemyndigheden. Politiet ved, hvordan de skal forholde sig i en sag, der kan blive til en straffesag, og politiet skal under alle omstændigheder foretage efterforskning i en evt. sag. Det kan derfor være en fordel, at politiet enten som minimum er med eller selv foretager besigtigelsen.

Adressemyndigheden bør derfor i de ovenfor nævnte mistanketilfælde fra starten overveje at lave en anmeldelse til politiet om den formodede mangelfulde skiltning. Hvis politiet påtager sig at foretage besigtigelsen, er der ikke behov for en retskendelse til adressemyndigheden.

13.2.6 Proportionalitet

Proportionalitetsprincippet indebærer, at et indgreb som besigtigelse efter lovens § 11 kun bør iværksættes, hvis indgrebet står i rimeligt forhold til formålet med indgrebet, og en mindre indgribende foranstaltning til at opnå formålet ikke er tilstrækkelig eller mulig.

Det betyder i praksis, at adressemyndigheden først skal søge at tilvejebringe de relevante oplysninger på en mindre indgribende måde. Det kan også være ved at indgå en aftale med ejeren af ejendommen om, at adressemyndigheden kan komme forbi på et aftalt tidspunkt mindst 14 dage ude i fremtiden og se på forholdene. En anden mulighed er at bede ejeren om at give de nødvendige oplysninger i medfør af bestemmelserne om ejeres oplysningspligt.

14. Sagsbehandling (parthøring, begrundelse, klage m.v.)

De almindelige regler i forvaltningsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014, om inhabilitet, parthøring, begrundelse, klagevejledning m.m. gælder for alle myndigheder.

Reglerne i forvaltningslovens kapitel 2 (§§ 3-6) vedrører inhabilitet.

Reglerne i forvaltningslovens kapitel 5 (§§ 19-21) vedrører parthøring og vil eksempelvis være relevante, når et vejnavn eller en ejendoms husnummer skal ændres.

Forvaltningslovens kapitel 6 (§§ 22-24) vedrører begrundelse for afgørelser og kapitel 7 (§§ 25-26) vedrører klagevejledning i afgørelser.

For en nærmere gennemgang af forvaltningslovens bestemmelser henvises til loven, vejledning nr. 11740 af 4. december 1986 om forvaltningsloven og afgørelser mv., som kan findes på hjemmesiden Retsinformation.dk.

De følgende afsnit har således alene til formål at give en oversigt over de vigtigste regler.

Det bemærkes, at adressemyndigheden ud over de almindelige regler i forvaltningsloven også skal være opmærksom på, at adresselovens § 4 om, at fastsættelse af vejnavne og husnumre i visse tilfælde skal ske med samtykke fra Vejdirektoratet, Forsvarsministeriet eller Justitsministeriet eller efter samråd med grundejeren, er et supplement til forvaltningsloven.

14.1. Inhabilitet

Reglerne om inhabilitet findes i forvaltningslovens kapitel 2 (§§ 3-6).

Inhabilitet betyder, at særlige forhold hos en person, som varetager opgaver fx i en offentlig myndighed, afskærer personen fra at deltage i sagens behandling. Det kan fx være, fordi den pågældende person har personlige eller økonomiske interesser i sagens udfald.

Forvaltningslovens § 3, stk. 1, opregner de former for interessekonflikt, der kan medføre inhabilitet.

En person, som er inhabil i forhold til en sag, må hverken træffe afgørelse, deltage i afgørelsen, eller i øvrigt medvirke ved behandlingen af den pågældende sag. Baggrunden herfor er, at der foreligger en interessekonflikt, som vækker tvivl om personens upartiskhed. Det gælder, uanset om personen er ansat eller fx politisk valgt byrådsmedlem.

Formålet med inhabilitetsreglerne er dels at undgå en reel risiko for, at afgørelsen i den konkrete sag påvirkes af uvedkommende hensyn, og dels at undgå, at der hos parterne i sagen eller omverdenen opstår mistillid til upartiskheden hos de offentlige ansatte eller politisk valgte, der skal medvirke i sagen. Det har altså ikke betydning for, om en person er inhabil, om personen gerne vil og kan tilsidesætte sine egne interesser ved sagsbehandlingen.

Hvis man ved, at der foreligger forhold, som er nævnt i forvaltningslovens § 3, stk. 1, altså interessekonflikter som gør én inhabil, skal man med det samme underrette sin leder om det.

14.2. Partshøring

Reglerne om partshøring findes i forvaltningslovens kapitel 5 (§§ 19-21).

Partshøring betyder, at den, der er part i en forvaltningssag, får lejlighed til at gøre sig bekendt med og kommentere det faktiske afgørelsesgrundlag, dvs. oplysningerne i sagen, inden sagen afgøres.

14.2.1. Formålet med partshøring

- Formålet med forvaltningslovens § 19 om partshøring er at sikre, at den, der er part i en sag, ved, at sagen eksisterer,
- kender de faktiske oplysninger og eksterne faglige vurderinger, som danner grundlag for den afgørelse, myndigheden skal træffe, og
- får mulighed for at kommentere sagens faktiske grundlag og eksterne faglige vurderinger, inden sagen afgøres.

Partshøringen bidrager således til at sikre den enkeltes retsstilling over for den offentlige forvaltning.

Det har endvidere stor betydning for tilliden til forvaltningen, at parten får mulighed for at kontrollere myndighedens beslutningsgrundlag, inden afgørelsen træffes.

Partshøring er samtidig med til at sikre, at myndigheden har de oplysninger, den skal bruge for kunne træffe en lovlige og korrekt afgørelse.

Der må ikke træffes afgørelse, før alle sagens parter har haft mulighed for at afgive deres udtalelse. Konsekvensen af, at der ikke er gennemført partshøring, før en afgørelse træffes, kan være, at sagen må gå om med fornyet høring af sagens parter, se også afsnit 14.2.5 om konsekvenserne af manglende partshøring.

14.2.2. Hvem er part i sagen?

Part i en sag er den, som har en væsentlig og individuel interesse i sagens afgørelse.

I forbindelse med ændring af eksisterende vejnavne, husnumre, supplerende bynavn, eller adresse, som berører en eller flere ejendomme, vil parterne i sagen typisk være de ejere og lejere af såvel boliger som virksomheder, hvis adresse berøres af ændringen.

14.2.3. Hvornår er der pligt til at partshøre?

Forvaltningslovens hovedregel om partshøring findes i lovens § 19, stk. 1.

Ifølge reglen må en myndighed ikke træffe afgørelse i en sag, før der er gennemført partshøring, hvis den pågældende part "ikke kan antages at være bekendt med, at myndigheden er i besiddelse af bestemte oplysninger om sagens faktiske omstændigheder". Reglen gælder dog kun, hvis oplysningerne er til ugunst for den pågældende part og er af væsentlig betydning for sagens afgørelse.

Pligten til at partshøre indtræder, når følgende fire betingelser er opfyldt:

- Parten er ikke bekendt med, at myndigheden er i besiddelse af bestemte oplysninger eller vurderinger.
- Oplysningerne handler om sagens faktiske grundlag eller eksterne faglige vurderinger.
- Oplysningerne eller vurderingerne er til ugunst for parten.
- Oplysningerne eller vurderingerne er af væsentlig betydning for afgørelsen af sagen.

Den første betingelse om, at parten ikke er bekendt med, at bestemte oplysninger eller vurderinger indgår i sagen, kan være opfyldt, selv om sagen er rejst af parten selv. Det gælder bl.a., hvis oplysningerne er indhentet uden partens medvirken, eller hvis oplysningerne er udarbejdet af myndigheden selv – eksempelvis ud fra oplysninger i et register eller på grundlag af oplysninger, som myndigheden har i forvejen. Betingelsen er opfyldt, selv om parten kender oplysningerne, men blot ikke ved, at de vil blive brugt i forbindelse med den konkrete sag.

I forhold til den anden betingelse, hvorefter der skal være tale om en sags faktiske grundlag eller eksterne faglige vurderinger, er det afgørende, om oplysningerne er af en sådan karakter, at de bidrager til at skabe klarhed over sagens faktiske omstændigheder.

Den tredje betingelse om, at oplysningerne eller vurderingerne skal være til ugunst for parten selv skal ses i forhold til afgørelsens udfald. Hvis det ikke er muligt at afgøre, om en oplysning er til ugunst for parten, vil der altid være pligt til at foretage partshøring. Der kan også være pligt til at partshøre i tilfælde, hvor parten kan have fordel af at supplere det faktiske grundlag for en sag.

Den fjerde betingelse om, at oplysningerne eller vurderingerne skal være af væsentlig betydning for sagens afgørelse begrænser partshøring til at omfatte tilfælde, hvor der er grund til at antage, at parten vil være interesseret i at blive hørt, og hvor en medvirken fra partens side må antages at kunne forbedre myndighedens beslutningsgrundlag.

Normalt vil partshøring være påkrævet, før adressemyndigheden foretager en ændring af eksisterende vejnavne eller husnumre, hvorved en eller fleres adresse direkte vil blive berørt.

Erfaringerne viser, at adressemyndigheden især skal være opmærksomme i situationer, hvor en udstykning eller byggesag udløser behov for adresseændringer for naboer eller andre på vejen, som ikke i forvejen er part i udstyknings- eller byggesagen, og som derfor ikke kender baggrunden for adresseændringen.

Det samme gør sig gældende, hvis kommunen af egen drift eller på baggrund af en henvendelse finder, at fastsættelsen af adresser i et bestemt område skal tages op til overvejelse, fx fordi den er misvisende eller mangelfuld.

Borgere eller virksomheder, som på denne måde uforvarende berøres af en adresseændring, vil i sagens natur have en meget klar interesse i at blive orienteret om sagen og dens baggrund og i at få lejlighed til at udtale sig, før adressemyndigheden træffer sin afgørelse.

Erfaringerne viser, at en partshøring kan føre til, at der fremkommer oplysninger, som ændrer forudsætningerne for den afgørelse, som adressemyndigheden havde planlagt. Det kan fx være oplysninger om en påtænkt udstykning, et nybyggeri eller andre forhold, som kommunen ikke kender til, og som vil ændre grundlaget for at fastsætte adresser i området.

Det kan undertiden være umuligt at få identificeret de parter, fx de enkelte medlemmer af en haveforening, som berøres af en addressesag. Selv om individuel høring er vanskelig skal adressemyndigheden, i overensstemmelse med god forvaltningsskik, alligevel søge at orientere de berørte parter bedst muligt.

Adressemyndigheden kan vælge at orientere parterne gennem opslag, annoncering eller – mere målrettet – ved et brev som uddeles til alle de berørte adresser inden for området, f.eks. "Til lejere i Vestergade 10-16" eller "Til medlemmerne af Haveforeningen Blomsterbedet".

En anden løsning er at kontakte ejendommens ejer, administrator, bestyrelse eller lignende og aftale med denne at viderebringe et høringsbrev til de berørte parter. For haveforeninger og lignende kan kommunen henvende sig til foreningens bestyrelse.

Forvaltningslovens § 19, stk. 1, fastlægger, hvornår en myndighed er forpligtet til at foretage partshøring. Forvaltningsloven er imidlertid en minimumslov og er ikke til hinder for, at der gennemføres partshøring i videre omfang. Partshøring bør derfor foretages også i tilfælde, hvor parten skønnes at kunne have nogen interesse i at få lejlighed til at se og eventuelt kommentere afgørelsesgrundlaget, medmindre hensynet til offentlige eller andre privates interesser taler imod det.

I forvaltningslovens § 19, stk. 2, omtales seks undtagelser fra hovedreglen, hvor der ikke skal foretages partshøring.

Kravet om partshøring gælder ifølge forvaltningslovens § 19, stk. 2, nr. 1, ikke, hvis "det efter oplysningernes eller vurderingernes karakter og sagens beskaffenhed må anses for ubetænkeligt at træffe afgørelse i sagen på det foreliggende grundlag".

Er der eksempelvis ikke tvivl om antallet af døre på en trappeafsats eller antallet af etager i en bygning, vil en simpel berigtigelse af fejl eller en ændring af en etage- eller dørbetegnelse være undtaget forudgående partshøring.

De øvrige undtagelser i forvaltningslovens § 19, stk. 2, vil sjældent – om nogensinde – være relevante ved fastsættelse af vejnavne, adresser eller supplerende bynavne.

14.2.4. Hvordan gennemføres en partshøringen

Forvaltningslovens § 19, stk. 1, indeholder ingen formkrav til selve høringsproceduren. Det afgørende er, at høringsformen respekterer formålet med partshøringspligten – dvs., at parten får mulighed for at kommentere, korrigere og supplere sagens faktuelle grundlag og eksterne faglige vurderinger.

En partshøring kan gennemføres både skriftligt og mundtligt.

En skriftlig høring kan ske i form af en fremsendelse af sagens dokumenter eller ved, at myndigheden udarbejder en sagsfremstilling af de oplysninger, der er undergivet partshøringspligt. Den kan også gennemføres som udarbejdelse af et udkast til afgørelse (en agterskrivelse), hvori de relevante oplysninger er gengivet, indholdet af den påtænkte ændring og adressemyndighedens begrundelse for at ville foretage ændringen er beskrevet. Det er vigtigt, at adressemyndigheden er opmærksom på, om det fremstår klart, hvad borgeren skal forholde sig til. Desuden er det et krav, at det klart fremgår, at der er tale om en høring, og at parten har mulighed for at komme med en udtalelse.

Forvaltningsloven indeholder ingen regler om, hvornår i et sagsbehandlingsforløb en partshøring skal iværksættes. Det beror på en konkret vurdering, herunder af den enkelte sags karakter og omfang. Det er dog klart, at parten skal have lejlighed til at udtale sig, inden der træffes afgørelse.

Adressemyndigheden vil skulle afvente høringssvaret (eller udløbet af høringsfristen), inden der træffes afgørelse, og vil skulle forholde sig til de oplysninger og indsigelser, som parten måtte komme med.

Det følger af forvaltningslovens § 19, stk. 1, at myndigheden i forbindelse med partshøring kan fastsætte en frist for, hvornår parten skal afgive en udtalelse. Ved fastsættelse af fristen bør der gives parten rimelig tid til at sætte sig ind i oplysningerne og overveje udtalelsens form og indhold. Der bør i den forbindelse tages hensyn til omfanget af oplysningerne og til sagens eller oplysningernes karakter. Samtidig bør der også tages hensyn til andre private eller offentlige interesser, herunder navnlig andre parter interesse i en hurtig behandling af sagen.

Det bør oplyses til parten, at myndigheden er berettiget til at træffe afgørelse uden at afvente partens svar, hvis fristen overskrides.

Hvis parten anmoder om at få fristen forlænget, bør en sådan anmodning normalt imødekommes, medmindre det vil være væsentligt i strid med de hensyn, der lå til grund for fastsættelsen af fristen.

Hvis man foretager en mundtlig partshøring, skal der i sagen journaliseres et telefon- eller mødenotat eller lignende, som refererer indholdet af den information, som er givet til parten og hvad parten evt. har sagt hertil. Notatpligten følger af offentlighedslovens § 13. Notatpligten er væsentlig både for parten og adressemyndigheden som en dokumentation for, hvad der er sagt eller aftalt. Notatpligten sikrer også adressemyndighedens mulighed for at skabe sig et overblik over og dokumentation for oplysninger og sagsforløb. Det er blandt andet væsentligt ved skift af sagsbehandler.

14.2.5. Konsekvenser ved manglende partshøring

Den væsentligste konsekvens af manglende partshøring er, at det kan føre til en forkert afgørelse, fordi der mangler oplysninger i sagen.

Kravet om partshøring har karakter af en garantiforskrift. Manglende partshøring vil som udgangspunkt medføre, at afgørelsen bliver ugyldig, medmindre myndigheden kan godtgøre, at fejlen i det konkrete tilfælde har været uden betydning.

Under alle omstændigheder vil manglende partshøring ofte føre til klagesager. En myndighed vil i langt de fleste tilfælde bruge en del flere ressourcer på en klagesag – og en eventuel ny behandling af sagen – end på at foretage partshøring.

14.3. Begrundelse for afgørelsen

Når adressemyndigheden har truffet sin afgørelse, skal de berørte parter orienteres om afgørelsen.

Parterne skal ifølge forvaltningslovens §§ 22-24 have en skriftlig begrundelse for afgørelsen, dvs. en forklaring på, hvorfor afgørelsen har fået det indhold, den har. Undtagelsen er dog, at afgørelser som fuldt ud giver den pågældende part medhold, ikke skal begrundes.

Begrundelsen har fire hovedfunktioner:

- Den skal give parten fuld information om grundlaget og baggrunden for afgørelsen.
- Den skal bidrage til at sikre, at grundlaget for afgørelsen er sagligt og fyldestgørende.
- Den skal udgøre et væsentligt grundlag for partens overvejelse over om vedkommende vil klage over adressemyndighedens afgørelse.
- Den skal give klagemyndigheden mulighed for at vurdere afgørelsens holdbarhed.

Der er en række krav til udformningen af begrundelsen:

Begrundelsen skal være individuel, dvs. rettet til den eller de pågældende parter. Beslutninger, som træffes af fx byråd eller et udvalg om fx et ændret vejnavn, skal altså også begrundes, når afgørelsen sendes til parten. En kopi af en byråds- eller udvalgsbeslutning, som sendes parten, opfylder derfor ikke kravet om en individuel begrundelse, medmindre den umiddelbart angiver de grunde, som beslutningen hviler på og en henvisning til de retsregler, den er truffet efter.

Sagens faktiske omstændigheder og reglerne er grundlaget for afgørelsen. Det skal derfor fremgå af begrundelsen, hvilke oplysninger i sagen, som er tillagt væsentlig betydning for resultatet.

Begrundelsen skal også indeholde en henvisning til de relevante retsregler. Dvs. at adressemyndigheden så præcist som muligt skal angive de paragraffer i adresseloven eller adressebekendtgørelsen, som er anvendt. Reglernes indhold kan med fordel gengives, således at borgeren får et konkret indblik i de forhold, som har ført adressemyndigheden frem til sin afgørelse.

Adressemyndigheden skal angive de hovedhensyn, der har været bestemmende for den endelige afgørelse.

Ligesom ved partshøringer kan adressemyndigheden aftale med en ejer, administrator, bestyrelse eller lignende at viderebringe orienteringen om adressemyndighedens afgørelse med begrundelse og klagevejledning til de berørte parter.

14.4. Klagevejledning

Reglerne om klagevejledning findes i forvaltningslovens kapitel 7 (§§ 25 og 26).

Adressemyndighedens afgørelse skal være ledsaget af en klagevejledning, hvis afgørelsen går borgeren helt eller delvist imod. Hvis afgørelsen derimod fuldt ud følger de synspunkter, som borgeren har fremsat, skal der ikke gives klagevejledning.

Klagevejledningen skal altid indeholde en tydelig vejledning i, hvilken myndighed der skal klages til og hvor lang klagefristen er.

Hvis afgørelsen eller borgerens klage også vedrører spørgsmål, som ligger uden for adresseloven og adressebekendtgørelsen – fx i vejlovgivningen – bør klagevejledningen tillige henvise til de relevante klagemuligheder for den del af afgørelsen.

Eksempel på klagevejledning:

Du kan klage over afgørelsen for så vidt angår retlige spørgsmål. Hvis du vil klage, skal du gøre det senest 4 uger efter, afgørelsen er meddelt til dig. Du skal sende din klage til:

Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering, Rentemestervej 8, 2400 København NV

e-mail: adresser@sdfе.dk

Der kan for eksempel klages over afgørelsen, hvis du mener, at reglerne i adresseloven eller bekendtgørelse om vejnavne og adresser ikke er fortolket korrekt. Du kan også klage hvis du mener, at gældende sagsbehandlingsregler i forvaltningsloven ikke er overholdt. Der kan derimod ikke klages over en skønsmæssig afgørelse som ligger inden for rammerne af de regler, der gælder. Dvs. når kommunen kunne vælge mellem flere forskellige, rigtige afgørelser.

Det vil lette sagsbehandlingen, hvis du i klagen skriver så udførligt som muligt, hvorfor du er utilfreds med afgørelsen.

[Hvis det er relevant:] Det angivne postnummer er i overensstemmelse med PostNord Danmarks oplysninger om, hvilket postnummer der hører til adresserne i området. Klage over PostNord Danmarks afgørelser vedrørende postnumre skal rettes til Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen, Carsten Niebuhrs Gade 43, 1577 København V, e-mail: info@tbst.dk.

14.5. Klage

14.5.1. Hvad der kan klages over?

Efter adresselovens § 18, stk. 1, er der adgang til at påklage enhver afgørelse, som adressemyndigheden træffer efter adresseloven eller bekendtgørelse om vejnavne og adresser, dvs. adressemyndighedens fastsættelse af vejnavne, husnumre, etage- og dørbetegnelser, supplerende bynavne eller bestemmelse om skiltning.

Klageretten omfatter kun retlige spørgsmål. Retlige spørgsmål skal forstås som spørgsmål om lovligheden og gyldigheden af den trufne afgørelse. Derimod kan den del af adressemyndighedens afgørelse, som er baseret på et administrativt skøn inden for rammerne af reglerne, ikke påklages.

Dette indebærer, at klagemyndigheden vurderer, om adressemyndighedens afgørelse er i overensstemmelse med adresseloven og bekendtgørelse om vejnavne og adresser.

Klagemyndigheden vil i øvrigt påse, at adressemyndigheden har overholdt forvaltningsloven, herunder om adressemyndigheden har foretaget partshøring, om afgørelsen er begrundet og om der er givet klagevejledning. Klagemyndigheden kan også efterprøve, om generelle uskrevne forvaltningsretlige grundsætninger er overholdt. Det gælder grundsætningen om saglig forvaltning (magtfordrejningsgrundsætningen), proportionalitetsprincippet og lighedsgrundsætningen.

Hvis der i adressemyndighedens afgørelse indgår et skøn, dvs. at adressemyndigheden ud fra en afvejning af forskellige hensyn har valgt en bestemt løsning, må klagemyndigheden ikke tage stilling hertil, hvis dette skøn i øvrigt er sagligt. Kun hvis det viser sig, at der foreligger usaglige hensyn, som har indvirket på adressemyndighedens skøn, kan klagemyndigheden tage dette op til prøvelse.

Retlige spørgsmål er blandt andet:

- Om adressemyndigheden har truffet afgørelse efter reglerne i adresseloven og bekendtgørelse om vejnavne og adresser.
- Om adressemyndigheden har fortolket reglerne i adresseloven og bekendtgørelse om vejnavne og adresser korrekt.
- Om adressemyndigheden har fulgt de almindelige forvaltningsretlige regler om f.eks. partshøring, begrundelse og klagevejledning.
- Om der foreligger inhabilitet.
- Om adressemyndigheden har undladt at foretage et konkret skøn, eller om adressemyndigheden har varetaget usaglige hensyn ved skønsudøvelsen eller undladt at inddrage relevante væsentlige hensyn.
- Hvis det viser sig, at et eller flere af de retlige forhold ikke er i orden, kan klagemyndigheden hjemvise sagen til fornyet behandling i kommunen.

14.5.2. Hvor kan der klages til?

Ifølge adresselovens § 18, stk. 1, er energi-, forsynings- og klimaministeren klagemyndighed. Ministeren har imidlertid givet beføjelsen videre til Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering. Styrelsen er derfor klagemyndighed.

14.5.3. Hvem er klageberettigede?

Ifølge adresselovens § 18, stk. 2, kan følgende klage over adressemyndighedens afgørelse efter adressereglerne:

- Den, afgørelsen er rettet til
- Enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald

Med individuel, væsentlig interesse i sagen menes, at den pågældende klager skal være berørt af afgørelsen i en vis kvalificeret grad, og at denne påvirkning skal være speciel i sammenligning med den påvirkning, som afgørelsen vil have over for alle og enhver inden for en større personkreds.

Det beror på en konkret vurdering, hvem der er klageberettiget i en addressesag. En ejer af en ejendom og lejere i en ejendom for hvilken, adressemyndigheden har fastsat en adresse, vil som udgangspunkt være klageberettigede.

Der vil ofte være sammenfald mellem en klageberettiget og en part i en sag.

14.5.4. Klagefrist

Klagefristen er ifølge adresselovens § 18, stk. 3, fire uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende eller fra offentliggørelsen, hvis der er tale om en beslutning, hvorom der er udfærdiget en offentlig kundgørelse.

Klagefristen regnes fra det tidspunkt, hvor meddelelsen om afgørelsen er kommet frem til den pågældende, dvs. når den er tilgængelig for den pågældende fx i e-boks. Det er altså ikke afgørende om pågældende har læst afgørelsen den dag afgørelsen er kommet frem. Klagefristen udløber 4 uger senere på samme ugedag, som meddelelsen er kommet frem hhv. kundgjort. Hvis klagefristen udløber en lørdag, søndag eller en helligdag, bliver fristen forlænget til den efterfølgende hverdag.

Der henvises i øvrigt til vejledning nr. 9533 af 26. juni 2018 om beregning af klagefrister. Vejledningen kan findes på hjemmesiden retsinformation.dk.

Offentlig kundgørelse sker, når kommunen vælger at offentliggøre ændringer, eksempelvis for større områder, gennem andre kanaler end via direkte kontakt til hver enkelt i en bestemt borgerkreds. Eksempelvis kan det ske, når en beslutning om et nyt vejnavn i et nyt lokalplanområde er givet ved offentliggørelsen af lokalplanen eller ved en konkurrence om nye vejnavne, hvor resultatet af konkurrencen offentliggøres i lokalavisen.

Når der er en særlig grund dertil, kan klagemyndigheden se bort fra overskridelse af klagefristen. Som særlige grunde kan nævnes manglende eller mangelfuld begrundelse eller klagevejledning i adressemyndighedens afgørelse. Der kan også være særlige grunde hos den klageberettigede, som gør, at den klageberettigede forhindres i at klage inden klagefristens udløb. Det vil bero på en konkret vurdering, om der er tale om sådanne særlige grunde, der kan begrunde, at der ses bort fra overskridelsen af klagefristen.

14.5.5. Har en klage opsættende virkning?

Som udgangspunkt har en klage over adressemyndighedens afgørelse ikke opsættende virkning. Altså træder adressemyndighedens afgørelse i kraft på det tidspunkt, som adressemyndigheden har bestemt.

Klagemyndigheden kan dog efter adresselovens § 18, stk. 4, bestemme, at en klage skal have opsættende virkning. Tillægges en klage opsættende virkning betyder det, at den afgørelse, som adressemyndigheden har truffet, ikke kan træde i kraft før efter klagemyndigheden har truffet afgørelse.

For at denne bestemmelse får effekt, kræver det imidlertid, at kommunen i sin afgørelse tager stilling til, fra hvilket tidspunkt fx en adresseændring træder i kraft. Kravet om en bestemt ikrafttrædelsesdato følger bl.a. af adressebekendtgørelsens §§ 10, 11 og 15 for hhv. vejnavne, supplerende bynavne og adresser.

Er det muligt, bør adresseændringen først træde i kraft mindst 30 dage efter, at afgørelsen er meddelt sagens parter. En sådan fremskrivning vil nemlig give klagemyndigheden mulighed for at afgøre, om klagen skal have opsættende virkning, inden ændringen træder i kraft.

Et sådant hensyn må nødvendigvis vige i situationer, hvor andre hensyn vejer tungere, fx behovet for at sætte den nye eller ændrede adresse i kraft for at kunne foretage en korrekt folkeregistrering af beboerne.

14.6. Erstatning i forbindelse med adresseændringer?

En adresse er ikke en sådan beskyttet rettighed, at en ændring heri i almindelighed vil kunne danne grundlag for erstatning.

Ejere, lejere og andre interessenter må således tåle ændringer i en adresse som erstatningsfri regulering, selv om det medfører udgifter (fx til stempler, brevpapir, hjemmeside, brochurer mv.) – medmindre der på baggrund af helt særlige omstændigheder i den pågældende sag kan statueres et ansvarsgrundlag. Som eksempler herpå kan nævnes en situation, hvor adressemyndigheden har begået en ansvarspådragende fejl i sagsbehandlingen eller gjort sig skyldig i magtmisbrug.

14.7. Klager over postnumre

Det er PostNord Danmark, der vedligeholder postnummersystemet. PostNord Danmark behandler derfor også henvendelser om de fastsatte postnumre og deres afgrænsning. Klager over PostNord Danmarks afgørelser kan indbringes for Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen, der fører tilsyn med PostNord Danmark.

Bilag A. Sådan gengives adressen

Det er vigtigt, at adressen gengives på en bestemt måde, så den udstilles og læses korrekt.

For at sikre at adressen er entydig og genkendelig, anbefaler SDFE, at adressen gengives, som beskrevet nedenfor.

De elementer, der indgår i adressen, står i adressebekendtgørelsens § 12. Tilladte tegn, forkortelser og betegnelser mv. i adressen fremgår af bekendtgørelsens §§ 5, 11, 16, 20 og 22.

A.1 Sådan gengives adressen på én linje

- **Vejnavn**
- **Et mellemrum** skrives efter vejnavnet
- **Husnummer** inklusiv evt. bogstav. Der er aldrig foranstillet nul foran husnummeret. Der skrives ikke mellemrum mellem tal og evt. bogstav, som indgår i husnummeret
- **Et komma (,) og et mellemrum** skrives efter husnummeret
- **Etagetegnelse** skrives, hvis denne indgår i adressen. Små bogstaver anvendes (kl, st). Etagenumrene (1, 2, 3 osv.) har aldrig foranstillet nul
- **Et punktum (.)** skrives altid efter en evt. etagetegnelse, men der skrives ikke "sal", "plan" eller "niveau"
- **Et mellemrum** skrives efter etagetegnelsen, såfremt der indgår en dørbetegnelse i adressen
- **Dørbetegnelse** (dvs. sidebetegnelse eller dørnummer) skrives, hvis dette indgår i adressen. Små bogstaver anvendes for sidebetegnelserne th, tv og mf. For dørnumre kan anvendes små bogstaver a-z, cifrene 0-9 og bindestreg
- **Et komma (,) og et mellemrum** skrives efter dørbetegnelsen, såfremt der indgår en etage- og/eller dørbetegnelse i adressen
- **Supplerende bynavn** hvis dette indgår i adressen
- **Et komma (,) og et mellemrum** skrives efter supplerende bynavn, såfremt der indgår et supplerende bynavn i adressen
- **Postnummer**
- **Et mellemrum** skrives mellem postnummer og postnummerområde(postdistrikt).
- **Postnummerområde (postdistrikt)**

A.2 Sådan gengives adressen på flere linjer

På første linje:

- **Vejnavn**
- **Et mellemrum** skrives efter vejnavnet
- **Husnummer** inklusiv evt. bogstav. Der er aldrig foranstillet nul foran husnummeret. Der skrives ikke mellemrum mellem tal og evt. bogstav, som indgår i husnummeret
- **Et komma (,) og et mellemrum** skrives efter husnummeret
- **Etagebetegnelse** skrives, hvis denne indgår i adressen. Små bogstaver anvendes (kl, st). Etageenumrene (1, 2, 3 osv.) har aldrig foranstillet nul
- **Et punktum (.)** skrives altid efter en evt. etagebetegnelse, men der skrives ikke "sal", "plan" eller "niveau"
- **Et mellemrum** skrives efter etagebetegnelsen, såfremt der indgår en dørbetegnelse i adressen
- **Dørbetegnelse** (dvs. side- eller dørrnummer) skrives, hvis dette indgår i adressen. Små bogstaver anvendes for sidebetegnelserne th, tv og mf. Til dørrnumre kan anvendes små bogstaver a-z, cifrene 0-9 og bindestreg

På anden linje:

- **Supplerende bynavn** hvis dette indgår i adressen

På tredje linje, hvis der indgår et supplerende bynavn i adressen – ellers på anden linje:

- **Postnummer**
- **Et mellemrum** skrives mellem postnummer og postnummerområde (postdistrikt).
- **Postnummerområde (postdistrikt)**

A.3 Sådan gengives adressen på en forsendelse

For anvendelse af adressen på forsendelser henvises til PostNord Danmark som postbefordrende virksomhed.

A.4 Eksempler på en adresse gengivet på én linje og på flere linjer

(De viste adresser i nedenstående adresser er delvist opdagede).

H.C. Andersens Boulevard 34, 1. th, 1553 København V

H.C. Andersens Boulevard 34, 1. th
1553 København V

Almindelig sammensat adresse med vejnavn, husnummer, etage og dørbetegnelse.

Bemærk korrekt brug af forkortelsespunktum, mellemrum og store bogstaver i vejnavnet samt tegnsætningen i adressen.

Brøndsteds Alle 15C, st. mf, 1803 Frederiksberg C

**Brøndsteds Alle 15C, st. mf
1803 Frederiksberg C**

Allé kan skrives med og uden accent aigu. Det anbefales dog, at kommunen vælger én af stavemåderne og gennemfører dette konsekvent for alle vejnavne i kommunen.

Tophøjvej 2B, Brøndum, 9500 Hobro

**Tophøjvej 2B
Brøndum
9500 Hobro**

"Brøndum" er fastsat som supplerende bynavn for Tophøjvej i Hobro postdistrikt.

Gl. Landevej 34A, Roskilde By, 4000 Roskilde

**Gl. Landevej 34A
Roskilde By
4000 Roskilde**

"Roskilde By" er fastsat som supplerende bynavn for at præcisere, at vejen er beliggende i selve Roskilde inden for det store område, som dækkes af postnummer 4000 Roskilde. Da postnummerområdet (postdistriktet) i dette tilfælde hedder det samme som byen, må det supplerende bynavn indeholde den yderligere præcisering "By".

Vigerslev Allé 158P, Hf. Danshøj, 2500 Valby

**Vigerslev Allé 158P
Hf. Danshøj
2500 Valby**

Husene i haveforeningen har fået fastsat adresser til den tilgrænsende vej "Vigerslev Allé". Der anvendes et bogstav i husnummeret, fordi der ikke var et tilstrækkeligt antal ledige "rene" husnumre til Vigerslev Allé. Haveforeningens navn "Hf. Danshøj" er fastsat som supplerende bynavn.

Øresundsvej 128, 1. 8, 2300 København S

**Øresundsvej 128, 1. 8
2300 København S**

Bygning med altangang. Trappen op til altangangen er tildelt husnummer 128. Lejligheden er beliggende på 1.sal og har dørrnummer "8".

Nygårdsvænget 34, st. a19, 2800 Kongens Lyngby

**Nygårdsvænget 34, st. a19
2800 Kongens Lyngby**

Dørbetegnelsen "a19" er i denne tænkte bebyggelse udformet som systematisk dørbetegnelse, hvor a angiver beliggenheden af den "gruppe" el.lign., som kollegieværelset ligger i. Bemærk, at der anvendes små bogstaver i dørbetegnelsen, og at foranstillede nuller ikke må benyttes i dørbetegnelsen.

Bilag B. Kontaktinformationer

Neden for er listet kontaktinformationer på udvalgte relevante kontakter i forbindelse med adressearbejdet.

DAR: Ved akut behov om tekniske spørgsmål kontaktes Netcompany ServiceDesk på tlf. 33 34 89 25 eller e-mail: sdfe.dar@netcompany.com

Forsvarsministeriet: Henvendelser i forbindelse med fastsættelse af vejnavne og husnumre for ejendomme, bygninger eller tekniske anlæg, der anvendes af Forsvarsministeriet rettes til: Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse på e-mail: FES-KTP-STAMDATA@mil.dk

Justitsministeriet: Henvendelser i forbindelse med fastsættelse af vejnavne og husnumre for ejendomme, bygninger eller tekniske anlæg, der anvendes af Justitsministeriet rettes til e-mail: dfk@krfo.dk når det vedrører fængsler og arresthuse. Når det drejer sig om retsbygninger og de fleste af politiets bygninger, skal adressemyndigheden kontakte Bygningsstyrelsen på bygst@bygst.dk

PostNord: Ved tvivl om, hvilket postnummer en bestemt adresse er placeret i, eller hvis der ønskes et nyt eller ændret postnummer, skal adressemyndigheden kontakte PostNord Danmark på e-mail: OPMPostnummer@postnord.com

SDFE: Spørgsmål til regler om vejnavne og adresser rettes til e-mail: adresser@sdfe.dk

Vejdirektoratet: Henvendelser om vejnavne og husnumre på offentlige veje, der er statsveje sendes til Vejplan- og Miljøafdelingens postkasse på e-mail: pla-pa-vma@vd.dk